

A
TISZALÖKI KOSSUTH LAJOS
ÁLTALÁNOS ISKOLA
ÉS
ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2024
TISZALÖK

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés	5. oldal
1.1 A pedagógiai program módosítás szükségességének indokolása	
1.2 A működés törvényi feltételei	
1.3 Helyzetelemzés	
1.4 Jogszabályi háttér	
2. Nevelési Program	6. oldal
2.1 Küldetésnyilatkozat, pedagógiai alapelvek, értékek	
2.2 A nevelő-oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	
2.3 A személyiségfejlesztéssel összefüggő feladatok	
2.4 Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	
2.5 A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	
2.6 A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	
2.7 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	
2.7.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	
2.7.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program	
2.7.3 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek	
2.7.4 A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	
2.7.8 A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvétele	
2.7.9 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel	
2.7.10 A tanulmányok alatt szervezett vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei	
2.7.11 Iskolaváltás, a tanulók átvételének helyi szabályai	
2.7.12 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	
3. Helyi tanterv	55. oldal
3.1 A helyi tanterv tananyag felosztása	
3.2 A helyi tanterv	

- 3.3 Óraszámok tantárgyanként, évfolyamonként
  - 3.3.1 Általános iskolai oktatás alsó tagozat
  - 3.3.2 Általános iskolai oktatás felső tagozat
  - 3.3.3. Általános iskola felső tagozat emelt szintű matematika oktatás
  - 3.3.4 Általános iskola felső tagozat emelt szintű magyar nyelv és irodalom oktatás
  - 3.3.5 Gyógypedagógiai nevelés-oktatás összevont alsó tagozat
  - 3.3.6 Gyógypedagógiai nevelés-oktatás összevont felső tagozat
  - 3.3.7 Felnőttoktatás összevont alsó tagozat
  - 3.3.8 Felnőttoktatás összevont felső tagozat
  - 3.3.9 Alapfokú művészetoktatás
- 3.4 A választott kerettantervek megnevezése
  - 3.4.1 Általános iskolai oktatás alsó tagozat
  - 3.4.2 Általános iskolai oktatás felső tagozat
  - 3.4.3 Általános iskola felső tagozat emelt szintű matematika oktatás
  - 3.4.4 Általános iskola felső tagozat emelt szintű magyar nyelv és irodalom oktatás
  - 3.4.5 Gyógypedagógiai nevelés-oktatás összevont alsó tagozat
  - 3.4.6 Gyógypedagógiai nevelés-oktatás összevont felső tagozat
  - 3.4.7 Felnőttoktatás összevont alsó tagozat
  - 3.4.8 Felnőttoktatás összevont felső tagozat
  - 3.4.9 Alapfokú művészetoktatás
- 3.5 Évfolyamonként a kötelező-, a kötelezően választandó- ill. a szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámok
- 3.6 A helyi tanterv tantárgyankénti tananyagfelosztása
- 3.7 Az oktatásban alkalmazott nyomtatott tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei
- 3.8 A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai
- 3.9 A választható tantárgyak, foglalkozások, valamint a pedagógusválasztás szabályai
- 3.10 A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módjai, a mérések formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei
- 3.11 A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei
- 3.12 Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek
- 3.13 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

- 3.14 A tanuló jutalmazásához összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek
- 3.15 A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei
- 3.16 Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje
- 3.17 Az otthoni, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei, korlátai
- 3.18 Az 1-4. évfolyam egész napos iskola nevelési-oktatási programja
- 3.19 Az emelt szintű oktatás felső tagozaton
- 3.20 A felnőttoktatás Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai
- 3.21 Az alapfokú művészetoktatás nevelési-oktatási programja
- 3.22 A sajátos nevelési igényű tanulóknak a fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő programja
- 4. Komplex Alapprogram 112. oldal**
- 5. Legitimációs záradék 130. oldal**
- 6. A Pedagógiai Program mellékletei (külön egységenként)**

1. Bevezetés

A pedagógiai program módosítás szükségességének indokolása

Az átdolgozás alapja az alábbi jogszabály: A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény.

A változások a helyi nevelési programban a következőket érintette:

- A Pedagógiai Program legitimációja
- Az intézményvezető szó igazgató szóra cserélése

A működés törvényi feltételei

Az intézmény székhelye szerinti megye neve: Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye

Fenntartó tankerületi központ megnevezése: Nyíregyházi Tankerületi Központ

OM azonosító: 033637

Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

A belső tudásmegosztás formái a munkaértekezletek, nevelőtestületi értekezletek, munkaközösségi értekezletek, bemutató foglalkozások, hospitálások, kiscsoportos szakmai tanácskozások. Az információátadás formái az információs értekezletek, kör e-mailek, tájékoztatás iskolarádió, nevelőtestületi értekezletek, havi programok és információk papír alapú kifüggesztése a tanári szobák faliújságjain.

Tiszaölk város egyetlen általános iskolája a Tiszaölk Kossuth Lajos Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, amely a város és két külterület – Újtelep és Kisfástanya - tanköteles tanulóinak alapfokú oktatási intézménye. A székhely tanulói létszáma a településen lakó gyermekekből tevődik össze. A településen három un. Lakásotthonban állami gondozott gyermekeket nevelnek, az általános iskoláskorúaknak itt van jogviszonyuk.

A csökkenő születésszám mellett – a térségre jellemzően - folyamatosan nő a hátrányos helyzetű tanulók száma. A 2022. évi statisztikai adatok alapján a tanulói létszám 16 %-a hátrányos helyzetű-, 16 %-a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló az intézményben.

A térségi intézmények többségében jellemzően nagy arányú a hátrányos tanulók száma, a tanulók különbözősége nagyfokú. Ezzel összefüggésben a hátránykompenzációs tevékenység, a felzárkóztatás, a tehetséggondozó munka komoly szakmai munkát és felkészültséget igényel a nevelőtestületektől.

A magatartási problémák a tanulók életkori sajátosságaiból fakadóan a felső tagozatos korosztálynál fokozottan jelentkeznek. A szociális problémák, mint mindig szorosan együtt járnak a családi háttér alakulásával és a kortárs csoportbefolyásoló szerepével.

Jogsabályi háttér

A pedagógiai program tartalmát meghatározó jogszabályok és dokumentumok:

- 2011.évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről;
- 229/2012.(VIII.28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról;
- 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról;
- A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról
- 32/2012.(X.8.)EMMI rendelet A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról 326/2013. (VIII.30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról;
- 2013. évi CXXXVII. törvény a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról.

2. Nevelési program

Küldetésnyilatkozat, pedagógiai alapelvek, értékek

„A haza örök s nemcsak az iránt tartozunk kötelességgel, amely van, hanem az iránt is, amely lehet, s lesz”.

(Kossuth Lajos)

Cél a tanulók komplex személyiségformálása, mellyel az állandóan változó világra, az egész életen át tartó tanulásra kívánjuk felkészíteni őket. Az iskola pedagógiai kínálata lehetővé

teszi, hogy a diákok képességeiknek megfelelő széleskörű és korszerű nevelési-oktatási kínálatból választhassanak. Tanulóink optimális személyiségfejlődését szolgáló oktató-nevelő rendszerünk az esélyegyenlőségen alapul.

Pedagógiai tevékenységeink szervezésekor arra törekszünk, hogy a tanulók minél szélesebb rétege fogadja el, és élje a közösség- és önfejlesztő magatartásnormákat és értékrendeket.

Pedagógiai munkánk egészét áthatja az egyetemes emberi értékek közvetítése, a hazaszeretet. Hitvallásunk a gyermekek, az ember szolgálata.

Hagyományaink alapján a nevelő-oktató munkánk ötvözi a fegyelmezett munkát, a tanulókkal szemben támasztott világos követelményeket és a gyermek személyiségét, képességeit szem előtt tartó humánus pedagógiát.

A hátrányt kompenzáló tevékenységünk során a hátrányos helyzetű-, a sajátos nevelési igényű-, a tehetséges gyermekek fejlesztésére, valamint a lemorzsolódás megelőzését támogatva személyközpontú egyénre szabott fejlesztést dolgozunk ki.

Nevelő munkánk során az egyéni képességek minél magasabb szintű kibontakoztatásával egyenértékűnek valljuk a közösségi értékek kialakítását, az egyén és a társadalom, az ember és természeti környezete közötti harmonikus kapcsolat alapjainak lerakását.

A demokrácia értékei mentén olyan magatartás alapjait rakjuk le, illetve olyan magatartásra készítjük fel tanulóinkat, amelyben az egyén és a közérdekei egyaránt megfelelő szerephez jutnak.

Az iskola legfontosabb szerepe az egész életen át tartó aktív, eredményes tanulás alapjainak lerakása és megszilárdítása, amihez a kulcskompetenciák fejlesztése elengedhetetlen, ezért iskolánkban olyan pedagógiai programokat, módszereket, eljárásokat, eszközöket alkalmazunk, amelyekkel megalapozható a tanulók társadalomba való beilleszkedéséhez, a kreatív, eredményes munkavégzéshez szükséges ismeretek, készségek és beállítódások, kulcskompetenciák kialakulása.

Csak naprakész, a korszerű pedagógiai, szakmai és módszertani ismeretekkel felvértezett pedagógusok képesek a kor követelményeinek megfelelő, eredményes nevelő-oktató tevékenységre, amelyhez elengedhetetlen a kor követelményeinek megfelelő taneszközkészlet, tehát továbbképzéseink tervezésekor és tanítási és segédeszközeink beszerzésekor e cél elérése az elsődleges szempontunk.

A művészeti oktatás személyiségformáló szerepe rendkívül fontos a helyi közösségeknek, a szülőknek, a gyerekeknek. Iskolánk alapelve, hogy biztosítsa a szükséges és megfelelő lehetőségeket a kreatív és művészeti tevékenységekhez, hogy tanulóink kulturális identitásának fejlesztése mellett teljes értékű résztvevői lehessenek a kulturális és művészeti életnek.

Az iskola egész tevékenységrendszerét áthatja a természethez való megváltozott viszony, az ökológiai szempontok előtérbe kerülése, az élet és a természet szeretete, az egészséges életmódra nevelés, a természeti kincsek és az épített örökség megbecsülése.

A tudás gyarapításában, a személyiség formálásában munkánk aktív részese, legfontosabb partnere a szülő. A szülői igények megismerése mellett arra törekszünk, hogy a szülő találjon megfelelő társra a pedagógusban, családi otthonra az iskolában, és jó gazdára az iskolavezetésben.

Iskolánk a város oktatási palettájának meghatározó szellemi műhelye. Gyorsan és rugalmasan igyekszik kielégíteni a korszerű nevelésre és oktatásra vonatkozó igényeket.

Intézményünk vezetése elkötelezett a minőségi oktatás, fejlesztés és irányítás iránt. Ösztönzi a kreativitást, az újszerű problémalátást és - megoldást, az új gondolatokra való nyitottság képességének kialakítását.

Olyan iskolát szeretnénk:

- ahol a tudás tiszteletet ébreszt,
- ahová a gyerekek szívesen járnak, mert megértő, motiváló és szerető légkör veszi körül őket,

- ahol a természetes gyermeki kíváncsiságot megőrizve az életkori sajátosságaiknak megfelelő módszerekkel tanulhatnak a diákok,
- ahol a széleskörű tevékenységkínálat segítségével a gyerekek képességei sokoldalúan fejlődhetnek, és a tanulás motivációs alapja a sikerélmény,
- ahová mindezekért a szülők szívesen hozzák gyermekeiket,
- ahol a tantestület minden tagja fontosnak érzi magát, megtalálja azt a tevékenységet, amelyhez a legjobban ért, alkotói szabadsága kibontakozhat, rugalmasan képes alkalmazkodni a társadalmi elvárásokhoz, a tanulók, a szülők és a fenntartó igényeihez.

A Tiszaölvi Kossuth Lajos Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola úgy nyit kaput a jövőbeni újító kezdeményezéseknek, hogy egyúttal ragaszkodik értékes hagyományaihoz.

A nevelő-oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

A nevelő-oktató munkánk céljai

A pedagógiai programunk megvalósításához alkalmazott tanterveinkben az alapvető követelmények és az ezekre épülő differenciálás egyaránt azt a célt szolgálják, hogy a tanulók adottságaikhoz mérten tanulásukkal, fejlődésükkel, tapasztalataikkal minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

Célunk, hogy a társadalom számára hasznos embereket neveljünk tanítványainkból. Olyan felnőttek legyenek, akik tanulmányaik befejezése után képesek lesznek alkalmazkodni a társadalom változó viszonyaihoz. Magas színvonalú és sokrétű ismeretnyújtással emeljük tárgyi tudásukat, a kulcskompetenciák tudatos és tervszerű fejlesztésével alakítjuk ki és erősítjük önálló problémamegoldó képességüket, készségüket és kreativitásukat.

Célunk, hogy egyéni és kooperatív, irányított és önálló tevékenységük során megerősödjének bennük azok a képességek, kompetenciák, amelyek nélkülözhetetlenek a sikeres felnőtt élethez, a társadalomba való beilleszkedéshez, de ahhoz is, hogy szükség esetén életük során többször is életpályát módosíthassanak, váltani tudjanak. Segítjük őket abban, hogy művelt emberré, szabad és gazdag személyiséggé, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.

Célunk a tanuláshoz, a munkához való helyes viszony; az önművelésre serkentő attitűd kialakítása. Olyan gyerekek nevelése, akikben kialakul az igény a művelődésre, továbbfejlődésre.

Célunk, hogy a kompetencia alapú oktatás mellett az újszerű pedagógiai eljárások iskolai szinten történő bevezetése közelebb vigye a tanulókat az oktatás legfőbb céljának eléréséhez, az egész életen át tartó tanulás alapjainak lerakásához és megszilárdításához. Intézményi szinten kívánjuk biztosítani a fejlesztés folyamatosságát és fenntarthatóságát.

Célunk erősíteni az együttműködési igényt, s kialakítani ezek technikáit a tanulóiban és nevelőiben egyaránt.

Célunk, hogy a világban tapasztalható társadalmi és természeti jelenségeket ne egy-egy tantárgy elfelejtésre ítélt elemeiként tapasztalják meg, hanem komplex, csak összefüggéseiben megérthető egészként.

Célunk a szociális, kulturális és érzelmi hátránnyal induló, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók számára az intézmény keretein belül minden segítséget megadni hátrányaik leküzdéséhez, hogy az iskolából kilépve korosztályuk minden tagjához mértен egyenlő eséllyel kezdhessék felnőtt életüket.

Célunk, hogy a jó képességű, tehetséges tanulóink felvételt nyerjenek nagyvárosi középiskolákba, ahol sikeresen helyt állnak további tanulmányaikban.

Célunk, hogy a másság elfogadása természetes legyen tanulóink számára.

Célunk hogy az iskolában ismerkedhessenek meg az IKT eszközök gyakorlati alkalmazásának lehetőségeivel, az információszerzési módok sokféleségével.

Célunk, hogy a szülők, tanulók, fenntartók, az intézmény dolgozói és a települési partnereink elégedettek legyenek.

Fontosnak tartjuk, hogy a tudás, a fegyelem, a továbbtanulásra, a sikeres életpályára való felkészítés jellemezze intézményünket.

A kompetencia alapú oktatás helyi céljai összefoglalva:

- A sikeres munkaerőpiaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése.
- A tanulók képességeinek, kulcskompetenciáinak egyénre szabott fejlesztése.
- A nevelőtestület módszertani kultúrájának fejlesztése.
- Az önálló intézményi innováció (Intézkedési Terv) megvalósítása, fenntarthatósága.

A nevelési célok beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba, feladat adnak a nem tanórai keretek között folyó, egyéb iskolai

foglalkozások, programok számára. Alsó tagozaton tematizálják a tanítói munkát, a felsőbb évfolyamokon pedig elsősorban az osztályfőnöki órák témaköreit.

Az 1-4. évfolyamban folyó nevelő-oktató munkánk célja, hogy pedagógiai tevékenységünk:

- Óvja és fejlessze tovább az iskolába belépő kisgyermekben a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot.
- Vezesse át a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- Az iskolába lépés pillanatától segítse megelőzni a tanulási kudarc kialakulását a gyermekekben.
- Tegye fogékonnyá a tanulót saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a magasabb társadalom értékei iránt.
- Az iskola adjon teret a gyermek, játék- és mozgás iránti vágyának.
- Az iskola segítse a gyermek természetes fejlődését, érését.
- Az iskola a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában elemi ismereteket közvetítsen, alapvető képességeket, alapkészségeket (írás, értő olvasás, számolás, beszéd stb.) fejlesszen.

Az 5-8. évfolyamban folyó nevelő-oktató munkánk célja, hogy:

- Folytassa az első szakasz nevelő-oktató munkáját, a képességek, készségek, kulcskompetenciák fejlesztését.
- A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában vegye figyelembe, hogy ez az egységes rendszert képező szakasz két, pedagógiaileg elkülöníthető periódusra tagolódik.
- Vegye figyelembe, hogy a 10-12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz.
- Vegye figyelembe, hogy 13-14 éves kortól a tanulók ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az elvont fogalmi és az elemző gondolkodás.
- A tanulókat érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítse fel a továbbtanulásra, a társadalomba való majdani beilleszkedésre.
- Alapozza meg a felkészülést a jogok és köteleességek törvényes gyakorlására.
- Alapozza meg a felkészülést középfokú intézményekben való továbbtanulásra. Az emelt óraszámú matematika, illetve emelt óraszámú magyar nyelv és irodalom képzésben részesülő tanulóink elsősorban a felsőfokú képzésre előkészítő gimnáziumokban, közgazdasági, ipari, informatikai irányokban, ügyviteli,

államigazgatási ágak valamint mezőgazdasági irányú középiskolákba jussanak be. Minden tanulónak biztos alapot kell nyújtania ahhoz, hogy tanulóink a szakképző intézményeket választva ott sikeresen eljussanak az alapvizsgához, ill. a szakképzettség megszerzéséhez, minőségi szakma elsajátításához.

A nevelő-oktató munkánk feladatai

Az iskola legfontosabb feladata az egész életen át tartó tanulás alapjainak lerakása és megszilárdítása, amihez a kulcskompetenciák fejlesztése elengedhetetlen. Az iskola alapvető feladata olyan pedagógiai eljárások alkalmazása, amelyekkel megalapozható a tanulók társadalomba való beilleszkedéséhez, a kreatív, eredményes munkavégzéséhez szükséges ismeretek, készségek és beállítódások kialakulása.

Az 1- 4. évfolyamban, nevelő oktató munkánk feladata, hogy:

- A pedagógiai munka középpontjában a személyre szóló fejlesztés törekvése álljon.
- A tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített, és ezáltal motivált munkában fejlessze a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és előmozdítsa érzelmvilágának gazdagodását.
- Alapozza meg a tanulási szokásokat.
- Támogassa az egyéni képességek kibontakozását.
- Adjon mintákat az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz; gondoskodjon a tanuláshoz szükséges szövegértési és szövegalkotási képességek, a kommunikációs képesség, a logikus, problémamegoldó gondolkodás fejlesztéséről.
- Működjön közre a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatában.
- Segítse a sikeres beilleszkedést, törődjön azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermekek szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak, működjön közre az esélyegyenlőség biztosításában.
- Gondoskodjon az önismeret fejlesztéséről, az önellátásra való képesség és igény kialakításáról a napi szükségletek kielégítésében,
- A tanulók testi nevelését a szellemi fejlesztésükkel egyenrangú feladatoként kezelje.
- Tudatosítsa a gyermekekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékeket.
- Erősítse meg a humánus magatartásmintákat, szokásokat.
- A gyermek jellemét formálva szolgálja a személyiség érését.

Az 5-8. évfolyamban a szakrendszerű oktatásban folyó nevelő-oktató munkánk feladata, hogy:

- Folytassa az első szakaszban kialakított készségek, képességek, kompetenciák fejlesztését, az általános, elemi műveltség alapjainak lerakását, elmélyítését.
- Érje el, hogy a tanulók saját képességeiknek megfelelő szinten tudják teljesíteni a tanulmányi követelményeket.
- Nyújtson hatékony segítséget az önálló és folyamatos tanuláshoz, a hatékony időbeosztáshoz szükséges képességek kialakulásához, fejlesztéséhez.
- Segítse az infokommunikációs technológia megismertetését, alkalmazási képességének kialakulását.
- Fejlessze a tanulóknál azokat a képességeket, készségeket, kompetenciákat, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolatokhoz szükségesek.
- A tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját. Olyan helyzeteket teremtsen, amelyekben a tanuló gyakorlati módon igazolhatja megbízhatóságának, becsületességének, szavahihetőségének értékét.
- Tudatosítsa a tanulóknál a közösség demokratikus működésének értékét és néhány általánosan jellemző szabályát, a családok optimális működésének jelentőségét.
- Tisztázza az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, és ezek fontosságát a közösséghez, illetve egymáshoz való viszonyulásában.
- A demokratikus normarendszert terjessze ki a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra.
- Tudatosítsa a nemzeti, a nemzetiségi és az etnikai hagyományokat és az ápolásukra való törekvést.
- Fejlessze a tanulóknál a nemzeti azonosságtudatot, képviselje az egymás mellett élő különböző kultúrák megismerése iránti igényt.
- Erősítse az Európához való tartozás tudatát, és egyetemes értelemben is késztesse más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére.
- Fordítson figyelmet az emberiség közös problémáinak bemutatására.

A nevelő-oktató munkánk eszközei, eljárásai

A pedagógiai programunkban kitűzött nevelési céljainkat és feladatainkat a tevékenységközpontú ismeretszerzés, tanulásszervezés előtérbe helyezésével kívánjuk elérni.

A tanulás-tanítás folyamatában a gyakorlat-központúság, az életvitelhez szükséges, alkalmazható tudás gyarapítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése érvényesül.

Az intézményben a nevelő – oktató munka akkor lehet eredményes, ha módszereiben, eszközeiben, eljárásaiban tekintettel van a tanulócsoportok heterogén összetételére, a tanulók életkori sajátosságaira, értelmi fejlettségére és képességeire. Személyre szabott, fejlesztő értékeléssel segítjük a tanulók fejlődését. A tanulási hátránnyal indulók és a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése, a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek hátránykompenzálása a törvény által biztosított óraszámban történik. A tehetséggondozást tanórán és egyéb foglalkozásokon is biztosítjuk. A sajátos nevelési igényű tanulók esetében biztosítjuk a sérülésspecifikus fejlesztés, egyéni haladás feltételrendszerét.

A nevelőtestület tagjai birtokolják, munkájukban napi gyakorlattá teszik a kompetencia alapú oktatás, az aktív tanulás, az újszerű tanulásszervezési eljárások, a kooperatív tanulási-tanítási technikák és az IKT eszközök alkalmazását.

A kompetencia alapú oktatásban javasolt módszertani elemek:

- tanulás tanítása,
- tanulóközpontú, differenciált módszertan,
- kooperatív tanulásszervezés,
- aktív tanulás módszertana,
- játék,
- projektmódszer,
- problémaközpontú tanítás,
- alkalmazásképes tudás tanítása,
- IKT eszközökkel támogatott tanóra.

Nevelésünk egyik legfontosabb eleme a pedagógusok személyes példaadása a munkában.

Tiszteljük és értékeljük a tanulói aktivitást, tág teret adunk az egyéni munkamódszereknek, segítjük tanulóinkat egyéni tanulási stratégiájuk kialakításában. Minden tanuló számára biztosított a lehetőség, hogy képességének, érdeklődésének, pályaválasztási céljainak megfelelő programokon, tevékenységekben vegyen részt, s ezeknek megfelelő eszközöket használjon.

Iskolánkban az értékelésnek személyre szabottak, fejlesztő jellegű értékelések.

Tanulóinkat pozitív mintákkal neveljük esélyeik, lehetőségeik maximális kihasználására, toleranciára, a másság elfogadására, az emberi jogok tiszteletben tartására.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai tevékenységünk célja, hogy tanulóink a különböző szintű adottságaikkal, az eltérő mértékű fejlődésükkel, az iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb (érdeklődési körüket érintő) tevékenységükkel, szervezett ismeretközvetítéssel, spontán tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok:

- Készítsük fel tanulóinkat a saját, egyéni, hatékony tanulási módszerekre, az önálló ismeretszerzésre és önművelésre, melynek feltétele a tanulási képességek és szilárd alapkészségek kialakítása az egyéni adottságok figyelembevételével.
- Neveljünk olyan gyerekeket, akik, tanulmányaik befejezése után képesek lesznek önállóan eligazodni a társadalom állandó változásaiban. Oktató munkánk legalapvetőbb célja a továbbtanuláshoz szükséges ismeretek és eszköztudás átadása legyen. Tanulóink legyenek felkészítve az egész életen át tartó tanulásra.
- Tanítsuk meg diákjainkat a korszerű információcserére, információkezelésre, az informatikai eszközök célszerű használatára.
- A tanulókkal ismertessük meg, és sajátíttassuk el a szociális viselkedés alapvető szabályait, követeljük meg a szabálykövető magatartást.
- Alakítsuk tanulóinkban az egyéni szociális értékrendet, a döntési szabadság és felelősség összhangját.
- Reális önismeret formálásával segítsük a végzős tanulóinkat a továbbtanulási és pályaválasztási döntéseik kialakításában.

- A komplex személyiségfejlesztéshez elengedhetetlen valamennyi kompetencia egyidejű fejlesztése a NAT-ban és a kerettantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadásán, elsajátításán keresztül, a különféle differenciálási módok alkalmazásával, a kompetencia alapú oktatás alapelvei mentén, a helyi hagyományok, értékek megőrzésével. A NAT-ban meghatározott kulcskompetenciák: A tanulás kompetenciái, A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi), A digitális kompetenciák, A matematikai, gondolkodási kompetenciák, A személyes és a társas kapcsolati kompetenciák, A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái, Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák.

Az erkölcsi nevelés terén elvégzendő fő nevelési feladatok:

- A cselekedeteikért és azok következményeikért viselt felelősségtudat elmélyítése.
- Közösségi beilleszkedésük elősegítése. Önmaguk megismerésén keresztül tudjanak kapcsolatokat létesíteni társaikkal, felnőttekkel.
- Az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése.
- Felkészíteni őket az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, tudjon különbséget tenni jó és rossz döntés között.
- Mutassuk be az embert, mint értékelő és erkölcsi lényt.
- Szerepgyakorlatokon keresztül, a drámapedagógia eszközeivel teremtsünk összhangot a lelkiismeret szabadsága és a személy erkölcsi felelőssége között.
- Példákon keresztül utaljunk az erkölcsi értékek és az erkölcsi érzék kialakításának jelentőségére az emberi kapcsolatokban.
- Irodalmi, történelmi személyiségek életén keresztül ismertessük a különböző erkölcsi választásokat és ezeket értékeljük.
- Mutassunk be a mindennapi élet tapasztalataiból a morális helytállás jelentőségét, az egyéni döntések meghozatalában betöltött szerepét.
- Ismertessünk meg a diákokkal erkölcsi kérdéseket felvető élethelyzeteket.

Médiatudatosságra nevelés terén elvégzendő fő nevelési feladatok

A tanulók körében jellemzővé vált a médiumok túlzott és ellenőrizetlen használata.

Tevékenységek, melyek a médiatudatosságot elősegítik:

- Ismerkedés a hagyományos médiával a különféle folyóiratokon, kiadványokon keresztül.
- Az elektronikus médiák (internetes ismeretterjesztő oldalak, e-book stb.) használatának gyakorlása.
- Reklámok céljainak, hatásainak bemutatása különféle (pozitív és negatív) példákon keresztül.
- Jogszabályok, etikai előírások ismertetése a hagyományos média és az internet használat esetében.
- Gyakoroltassuk különféle ismeretek hozzájutásának módjait az internetes keresők segítségével.
- Az adatbiztonság szabályainak, megteremtési lehetőségeinek ismertetése.
- Az internet- és játékfüggőség kóros hatásainak bemutatása.

Családi életre nevelés terén elvégzendő fő nevelési feladatok

A családi életre nevelés összetett nevelési feladat, amelyben fel kell készíteni a gyerekeket a tudatos párválasztásra, felelős házasságra, a család életének és tevékenységének szervezésére, a családon belüli mindennapi teendők ellátására, konfliktuskezelésre, illetve a gyermekneveléssel kapcsolatos teendők elvégzésére. A családi életre nevelés színterei elsősorban az etika, környezetismeret, természettudományok, biológia és osztályfőnöki órák.

A családi életre nevelés célja, hogy

- a fiatalok egészséges életmóddal, kiegyensúlyozottabb családi élettel kapcsolatos ismeretei alapvetővé váljanak,
- a fiatalok felismerjék a veszélyes helyzeteket, az alkohol, drog, dohányzás, szexuális túlzások helyett a valódi értékeket válasszák,
- fejlődjön a diákok önismerete, önértékelése, kommunikációs képessége, érettebb személyiséggé váljanak, felelős döntések meghozatalára legyenek képesek,
- nagyobb esélyük legyen a kiegyensúlyozott házasságra, családi életre.

A családi életre nevelés feladatai:

- Nyújtson ismereteket a család és a társadalom viszonyáról.
- Példákon keresztül mutassuk be, hogy a családi élet színtere a családi otthon.

- Ismertessük a család szerepét, jelentőségét az egészséges testi és lelki fejlődés kialakulásában. Hangsúlyozzuk az idős családtagokkal való kapcsolattartás, együttműködés és támogatásuk fontosságát.
- Mérjük fel, hogy kinek, mit jelent a család, az otthon.
- Szemléltessük a családi munkamegosztást, ennek helyét és szerepét a családi közösségben.
- Ismertessük a helyes, felelősségteljes párkapcsolat jelentőségét és kialakításának folyamatát.
- Ismertessük a helyes szexuális kultúra jellemzőit és jelentőségét a férfi-nő kapcsolatban.
- Szerepjátékokon keresztül mutassuk be a családban előforduló konfliktusokat és kezelésük módját.

Gazdasági és pénzügyi nevelés terén elvégzendő fő nevelési feladatok

Az iskolai nevelésnek alapvető szerepe van abban, hogy a tanulók tudatos fogyasztókká váljanak, mérlegelni tudják a döntéseikkel járó kockázatokat, a hasznot vagy a költségeket, egészséges vállalkozói attitűd alakuljon ki bennük. Ismerjék fel a fenntartható fogyasztás és az egyéni érdekeik kapcsolatát. Hozzájárul annak a képességnek a kialakításához, hogy megtalálják az egyensúlyt a rövidebb és hosszabb távú előnyök között. Elősegíti, hogy képessé váljanak a rendelkezésükre álló erőforrásokkal való gazdálkodásra, beleértve a pénzzel való bánni tudást is. Nemcsak az egyén létérdeke, hogy okos döntéseket tudjon hozni, amikor hitelekéről vagy megtakarításokról van szó, hanem a társadalomé is. – Ezért is kell az iskolai nevelés során kellő figyelmet fordítani a gazdálkodással és a pénzügyekkel kapcsolatos képességek fejlesztésére, és a személyiségnevelés fontos részének kell tekinteni az okos gazdálkodás képességének a kialakítását, továbbá azt, hogy tudjanak eligazodni a fogyasztási javak, szolgáltatások, marketinghatások és viselkedésmódok között.

Feladat:

A tanulók életkori sajátosságaihoz igazított pénzügyi, banki és fogyasztóvédelmi alapismeretek nyújtása. A nevelés-oktatás folyamatában játékok (társasjáték), szituációs játékok alkalmazásával segítjük a gazdálkodással és a pénzügyekkel kapcsolatos képességek fejlesztését. A gazdasági és pénzügyi nevelés legfőbb helyszínei: matematika, földrajz, osztályfőnöki órák, szabadidős tevékenységek.

- A helyes családi gazdálkodás bemutatása különféle családszerkezetben.

- Példákon keresztül ismertessük, milyen problémák adódhatnak a társadalomban a helytelen gazdálkodás miatt és ezek milyen következményekkel járnak.
- Ismertessük és a lehetőségeknek megfelelően gyakoroltassuk a banki műveleteket (csekk kitöltése).
- Mutassuk be a munkával szerzett jövedelem és az ebből finanszírozható javak, szolgáltatások összefüggéseit.
- Példákon keresztül mutassuk be, mit jelent a kockázatelemzés, a kockázatvállalás, miért van ennek jelentősége, és melyek a veszélyei.

Javaslatok szituációs játékokra:

- kalandozás a pénz világában,
- vásárlás játék,
- családi döntéshozatal,
- családi ünnepség szervezése,
- álláskeresés-felvételi elbeszélgetés,
- fogyasztói reklamáció.

Alsó tagozatban javasolt tevékenység a vásárlás egy települési boltban, helyi piacon. Felső tagozatban javasolt az utazással, lakásfelújítással, vendégvárással, stb. kapcsolatos témák feldolgozása.

Pályaorientáció terén elvégzendő fő nevelési feladatok

A Nemzeti Alaptantervnek megfelelően „Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.”

Feladat:

- Családból hozott szakmai ismeretek rendezése, motivációs tevékenységek tervezése.
- Magatartásformák, attitűdök kialakítása (pontosság, munkafegyelem, segítségkérés és elfogadás).
- A helyi és régiós lehetőségek feltárása.

- Önérvényesítő technikák, eljárások alkalmazása.
- Mutassuk be a különféle szakmákat és a betöltésükhöz szükséges képességeket, adottságokat, elvárásokat.
- Önismereti teszt segítségével mérjük fel a tanulók személyiségjellemzőit, érdeklődési körét és ehhez kapcsolódóan a pályaválasztási lehetőségeit.
- Mutassuk be, milyen pályaválasztási dokumentumok léteznek és azok hogyan használhatók.
- Mutassuk be, hogy a folyamatos tanulás, az újabb képzettség megszerzése mennyiben segíti a pályamódosítást, és munkanélkülivé válás esetén az újbóli elhelyezkedést.

A tanórai tevékenységeken túl iskolánk

- Pályaorientációs témanapot tart minden évben,
- pályaválasztási szülői értekezletet szervez,
- iskolánk 7-8. osztályos tanulóinak részvételi lehetősége van a középiskolák által szervezett pályaorientációs rendezvényeken.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés terén elvégzendő fő nevelési feladatok

A Nemzeti Alaptanterv alapján „A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi.”

Feladat:

- A tanulók megismertetni a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket.
- A tanulókat önálló mérlegelő gondolkodásra, elemzőképessegre nevelni, fejleszteni vitakultúrájukat.
- Ismertessük a demokratikus jogállam működésének alapelveit, az állampolgárság fogalmát és az alapvető állampolgári jogokat.
- Szerepjátékokon keresztül értessük meg a cselekvő állampolgári magatartás és a törvénytisztelet jelentőségét.
- A diákönkormányzati munka révén gyakorolja a közügyekben kifejtett hatékony együttműködés jelentőségét, a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés fontosságát.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés főbb helyszínei a történelem, az állampolgári ismeretek, az osztályfőnöki órák, valamint az iskola Diákönkormányzatában a demokratikus jogok gyakorlása.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés terén elvégzendő fő nevelési feladatok

Az iskola feladata az alábbiak élményszerű, helyi sajátosságainak és tanulóink képességeinek megfelelő szintű megismertetése:

- Olyan ismeretek megismertetése-, olyan tevékenységek gyakoroltatása, melyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.
- Mutassuk be nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait.
- Történeti előadásokon keresztül alakítsunk ki pozitív attitűdöt a településhez, az országhoz, a nemzethez.
- Ismertessük általában az Európához és az Európai Unióhoz való tartozásunk jelentőségét, történeti alapjait.
- Mutassuk be a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket.
- Ismertessük a nemzeti és az európai identitás kapcsolatát.
- Egyéni témafeldolgozások révén mutassuk be a hazai nemzetiségek kulturális és nyelvi sokféleségét.

A nemzeti öntudat és a hazafias nevelés színterei

- a művészetoktatás által szervezett rendezvények (Gyöngyszemek művészeti hét, karácsonyi koncert)
- részvétel és szereplés települési hagyományőrző rendezvényeken,
- Névadónk Hete (témahét),
- Adventi Hét (témahét),
- Fut a Suli - Az aradi vértanúk emléknapja alkalmából szervezett sportprogram,
- részvétel és szereplés települési ünnepeken (nemzeti ünnepek, Költészet Napja, Magyar Kultúra Napja, a 48-as hősök sírjainak koszorúzása, a tiszalöki hadifoglytábor emlékhelyének felkeresése),
- Határtalanul program,
- Lázár Ervin Program.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése terén elvégzendő fő nevelési feladatok

Az iskola feladata, hogy a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatja a tanulókat abban, hogy az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Az önismeret a társas kapcsolati kultúra alapja.

Feladat:

- Ismertessük meg az önismeret és a társas kapcsolati kultúra meghatározó jellemzőit.
- Az osztály/csoport aktív közreműködésével segítsük elő a megalapozott önismeret kialakítását.
- Mutassuk be a kulturált társas kapcsolatokat, a helyes egyéni és közösségi élet szabályait.
- Szerepjátékok segítségével alakítsuk ki, illetve fejlesszük a mások megértéséhez és tiszteletéhez szükséges képességeket.
- Csoport előtti megméréstetés révén segítsük elő a pozitív énkép kialakítását az eddig elsajátított készségekre és tudásra alapozva annak érdekében, hogy a diákok sorsukat és életpályájukat maguk alakítsák.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség terén elvégzendő fő nevelési feladatok

Az iskola feladata a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári léthez.

Feladat:

- Tanórákon előtérbe kell helyezni a páros, csoportos munkánkat, a projekt oktatást. Olyan szituációkat, olyan feladatokat és problémahelyzeteket kell teremteni, mely a segítő magatartás számos képességét igényli és fejleszti a tanulóknál.

- Ismertessük a hátrányos helyzet fogalmát.
- Példákon keresztül mutassuk be a társadalmi felelősségvállalás fontosságát, a másokért érzett szolidaritás jelentőségét.
- Ismertessük, hogy mit jelent fogyatékkal élni.
- A segítő magatartás kifejlődése érdekében szervezzünk olyan diákkört, melyben beteg, idős emberek élethelyzetén javíthatunk.
- Az együttműködés, egymásra figyelés képességének kialakítása érdekében élethelyzeteken keresztül mutassuk be az egyéni felelősség és a közös felelősségvállalás egymásra hatását.
- Ismertessük a tágabb közösségért (település) végzett önkéntes munka lehetőségeit és jelentőségét.

A tanórán kívüli színterek lehetőségei:

- hátrányos helyzetű családok, gyermekek megsegítése (DÖK szervezésű gyűjtéseken való osztályszintű részvétel, pl. az adventi időszakban),
- tanuló párok kialakítása, együtt tanulás osztályszinten és a tanulószobai foglalkozásokon,
- a felsős osztályok Mikulási ajándék készítése az alsós osztályok számára,
- a felelős állattartással kapcsolatos tevékenységek végzése, stb.

Fenntarthatóság, környezettudatosság terén elvégzendő fő nevelési feladatok

A felnővekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan, és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, érdekvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára.

Feladat:

- A tanulók felkészítése a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására.
- Azon gazdasági és társadalmi folyamatok megismertetése, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő.
- A tanulók bekapcsolása közvetlen (és tágabb) környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.
- Ismertessük, és lehetőségeink szerint mutassuk be a környezetre káros anyagokat és tevékenységeket.

- Mutassuk be (pl. természetfilm segítségével) az ember és természet egészséges együttélését.
- A gyakorlatban szervezzünk természeti környezetet védő tevékenységeket, akciókat.
- Mutassuk be az újrahasznosítható anyagok sokszínű felhasználhatóságát.
- A tanulók adjanak számot az iskolában tanultak felhasználásával arról, hogy miként tudnának segíteni környezetük megóvásában.
- Ismertessük a környezetkímélő életmód előnyeit úgy egyéni, mint a közösségre gyakorolt hatása alapján.

Az ismeretek megalapozása, szemlélet formálása, amely során lehetőség van a helyes értékrend, a természethez fűződő viszony kialakítására. Az alsó tagozatban inkább az érzelmi beállítódás alakítása, a természettel, a környezettel való ismerkedés és környezetbarát szokások formálása a fő cél, később fokozatosan alakul ki a tudatosság és az elkötelezettség szintje. Felső tagozatban elsősorban a természettudományos tárgyak feladata, hogy az emberi kultúra és viselkedés irányából közelítse a kérdést.

A fenntarthatóságra, környezettudatosságra nevelés tanórán kívüli helyszínei:

- Fenntarthatósági témahét,
- Papírgyűjtés, száraz elem gyűjtés szervezése,
- ÖKO Nap – tanítás nélküli munkanap,
- környezetvédelmi szakköri tevékenység alsós tanulók részére,
- részvétel települési szervezésű hulladékgyűjtési akciókon, környezetvédelmi vetélkedőkön.

A tanulás tanítása terén elvégzendő fő nevelési feladatok

Feladat:

- Ismertessük az általánosan elfogadott tanulási módszereket, különös tekintettel a közösségben történő tanulásra.
- Ismertessük az alapvető tanulási stílusokat, azok sajátosságait, az egyes stílusoknak leginkább megfelelő, hatékony tanulási módokat.
- Gyakoroltassuk az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technikákat.
- A gyakorlatban sajátítsa el a tantárgyhoz kapcsolódó ismeretek, tartalmi elemek szabatos szóbeli és írásbeli megfogalmazását.
- Elemezzék, értelmezzék, rendszerezék a megszerzett ismereteket.

- Könyvtárlátogatással segítsük elő, hogy megfelelő módon és hatékonyan tudja használni a könyvtár nyújtotta ismeretszerzési lehetőségeket.
- Készítsük fel a diákokat a tudatos, tanulást segítő internethasználatra.
- Kérjük számon a megszerzett ismereteket és vessük össze az alkalmazott tanulási technika kiválasztásával, megfelelőségével.

A differenciált tanítás-tanulás megvalósításához a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- olyan szervezési megoldásokat alkalmazunk, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációját,
- a tanulást úgy szervezzük meg, hogy a tanulók cselekvő módon vegyenek részt benne (biztosítjuk az aktív tanulást),
- támaszkodunk a tanulók előzetes ismereteire, tudására,
- az iskolai tanítás - tanulás különböző szervezeti formáiban alkalmazzuk az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit és formáit,
- a tanítás során alapvető elvünk a tanulókhoz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben,
- a hátrányos helyzetű, különleges bánásmódot igénylő tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében alkalmazni kell a feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikákat,
- egyénre szabott tanítási-tanulási helyzeteket, tanulásszervezési módokat alkalmazunk a tehetséges tanulók fejlesztésében.

A következő elvek szerint kell biztosítani a nevelő-oktató munka feltételeit:

- az alapozó szakaszon a képességek megismerése és fejlesztése, a készségek, ismeretek, tudástartalmak megalapozása a feladat,
- folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a tudás bővítése, megszilárdítása a feladat az iskolázás további szakaszaiban,
- az eredményes szocializáció akadályainak korai felismerése és kezelése pedagógiai eszközökkel,
- a tanuló tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és annak valamennyi területén,
- a tanulást érintő lemaradás, illetve a tanulói leszakadás (lemorzsolódás) megakadályozásának érdekében a tanuló személyiségének, szociokulturális háttérének megismerése,

- a tanulás eredményességét növelő pedagógiai módszerek alkalmazása,
- a tanuló önmagához és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon, és a tevékenység támogatása az iskolán kívül is,
- motiváló és hatékony tanulásszervezési eljárások alkalmazása,
- egységes alapokon nyugvó tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása.

A tanulás tanításának helyszínei: tanórák, egyéb foglalkozások (rehabilitációs-, habilitációs-, felzárkóztató-, tehetséggondozó-, tanulószobai tevékenységek stb.).

Várható eredmények:

- Az eredményes tanulást segítő külső körülményeket tanulóink megismerjék, s kialakuljanak helyes szokásaik.
- A tanulók szerezzenek élményt, az eredményes tanulást segítő és/vagy gátló külső körülményekről.
- Ismerjék meg a tanulási eszközök elhelyezési rendjét.
- Legyenek képesek megteremteni és megtartani táskájuk rendjét.
- Tapasztalják meg, hogy milyen jelentősége van a helyes időbeosztásnak, a tanulási sorrendnek és a pihenőidők beiktatásának.
- A tanulóink szerezzenek élményt az eredményes tanulást segítő és/vagy gátló belső feltételekről.
- Tapasztalják meg, hogy milyen jelentősége van az akaraterőnek az eredmények elérésében. Legyenek képesek mozgósítani akaratukat céljaik elérése érdekében.
- Szembesüljenek képességeikkel, tudjanak róla, hogy képességeik fejleszthetők. Tapasztalják meg, hogy a kíváncsiságnak, érdeklődésnek milyen szerepe van a tanulásban.
- Tudjanak megfogalmazni - elemi szinten - közelebbi és távolabbi célokat.
- Egyre nagyobb önállósággal tudjanak tájékozódni a korosztálynak megfelelő tanulási segédletekben, IKT eszközökben.
- Tanulják meg a kudarokat is elviselni.
- Legyenek képesek nevelői segítséggel adott ismeretet elsajátítani (nyelvtani fogalom, olvasmány feldolgozása, környezetismeret anyag).

- Legyenek képesek a közös munka során az önálló tanulásban is eszközként használni a tankönyvet s a vázlatot. Tudják alkalmazni önálló tanulásban a megismert tanulási technikákat.
- Alakuljon ki a tanulóknak egy reális kép önmagukról, tanulási szokásaikról.
- Ismerjék azokat a tanulási technikákat, melyek segítségével a legrövidebb idő alatt a leghatékonyabban tudnak tanulni.
- Ismerjék tanulóink a tanórai figyelem fontosságát (értelmét, szükségességét), az otthoni tanulást megkönnyítő technikákat, a rendszeres tanulás hatékonyságát.
- Tudják alkalmazni, típusuknak megfelelően, a szaktárgyak tanulására vonatkozó technikákat.

A tanulás-tanítási folyamat eredményességét az teszi lehetővé, ha a pedagógus megfelelő kapcsolatteremtési, konfliktus-feldolgozási beállítódással, módszertani eszközökkel tudja tanítványait maga mögé állítani, hogy velük együtt tegye meg a kívánt felfedező utat. Így érhetjük el, hogy tanulóink szeressenek, akarjanak, tudjanak jókedvűen tanulni.

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az egészségfejlesztés célja megismertetni tanulóinkkal az egészséges életmód alapelveit. Adjunk szükséges ismereteket, biztosítsunk lehetőséget a gyakorlati tapasztalatszerzésre, valamint alakítsunk ki pozitív szokásrendeket az egészséges életviteléhez, a testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Alakítsuk ki a tanulók igényét a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Törekedjünk arra, hogy a mindennapos testnevelés keretein belül változatos mozgásos lehetőségeket ajánljunk. Érjük el, hogy a tanulók különbséget tudjanak tenni az őket ért pozitív és negatív hatások között. Ismertessük meg tanulóinkat a személyiségüket érintő negatív hatásokkal, a káros szenvedélyek következményeivel.

Sajátítsanak el a tanulók életkori sajátosságaiknak megfelelő elsősegély-nyújtási ismereteket, biztosítsuk azok gyakorlati alkalmazását is. Tanítsuk a gyermekeket a probléma- és veszélyhelyzet felismerésére, embertársaik iránti érzékenységre, a bajba jutottakkal szembeni együttérzésre. Rendelkezzen minél több pedagógus alapvető elsősegélynyújtó alapismeretekkel.

Az iskolánk egészségfejlesztő tevékenysége az egészséges életvitelhez szükséges ismeretek átadásából és készségfejlesztésből áll.

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében,
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat,
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel: a táplálkozás, az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás káros hatásai a szervezetre, a családi és kortárskapcsolatok, a környezet védelme, az aktív életmód, a sport, a személyes higiénia, az elsősegély-nyújtás alapismeretei, a szexuális fejlődés területén.

Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- A mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása: testnevelés órák, gyógytestnevelés, egészségfejlesztő testmozgás az első-negyedik évfolyamon, az iskolai sportkör foglalkozásai, tömegsport foglalkozások, úszásoktatás.
- A helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagai.
- Az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek.
- Az egészségnevelést szolgáló egyéb tanórán kívüli foglalkozások.
- Az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele: igény szerinti osztályfőnöki óra megtartásában, a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezésében, a tanulók fogászati és általános szűrővizsgálaton való részvételével.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok:

Cél, hogy a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén.

Feladat

A tanulók életkorának megfelelő szinten megtanítani, bemutatni és gyakoroltatni az elsősegély-nyújtás alapismereteit.

Ismeretanyag:

1-2. évfolyam: közlekedés, áramütés, égés, háztartási eszközök

3-4. évfolyam: balesetek és megelőzésük, biztonsági követelmények

5-6. évfolyam: sérülések, különböző vérzések és ellátásuk, sebellátások

7-8. évfolyam: rándulás, ficam, törés, agyrázkódás, törések, rosszullétek, bukósisak eltávolítása, mérgezések

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek tanításának helyszínei:

- Alsó tagozaton 1-2. évfolyamon magyar irodalom tantárgy keretében, 3-4. évfolyamon a környezetismeret tantárgy keretében,
- Felső tagozaton az osztályfőnöki, testnevelés, biológia, természettudomány tanórákon.
- Az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

Egészségfejlesztés témakörei a tanórákon

Téma	Tanóra	Évfolyam	Feladatok
Az egészség érték A testem, testrészek	Magyar irodalom	1.	A helyes tisztálkodás Az egészséges táplálkozás Vitaminok, gyógynövények ismerete
A testem, az érzékszerveim Mozdulj!	Magyar irodalom	2.	A gyerekek testi épségének megóvása A gyógyszerszedés veszélyei Egészséges életmódra nevelés
Testünk izmai Jól érzem magam a környezetemben	Környezetismeret	3.	Testi, lelki egészség Mértéktartás a táplálkozásban Rendszeres mozgás a szabadban
Táplálkozási és légúti betegségek Gyógyító természet	Környezetismeret	4.	Szervezetünk védekező rendszerének az erősítése Az egészséges életmód ismérveinek összegzése
A kulturált étkezés A helyes napirend Környezetünk	Osztályfőnöki	3.	Meg kell tanulni kulturáltan étkezni Környezetünk védelme

védelme			
Védjük egészségünket! Az egészség feltétele a mozgás Környezetvédelem	Osztályfőnöki	4.	Az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzése az egészséges fejlődést elősegíti a rendszeres mozgás, sport A környezet alakítása és védelme
Hogyan élhetünk egészségesen? Az egészség érték Testi és lelki egészség	Osztályfőnöki	5.	Az egészséget megőrző szokások A helyes napirend
Életrend, életritmus A táplálkozás Napirend, pihenés, alvás	Osztályfőnöki	6.	Egészségmegőrző szokások A helyes napirend
A szabadidő helyes eltöltése Válságos helyzetek Problémamegoldás	Osztályfőnöki	7.	Konfliktushelyzetek Stresszhelyzetek felismerése
Teendők a teljes életért Fertőző betegségek (AIDS)	Osztályfőnöki	8.	Saját felelősségünk elfogadása az életminőségünk kialakításában
A szervezet működése Egészség, betegség Az egészséges emberi szervezet működése	Biológia	7.	Egészségmegőrző szokások elsajátítása
Elsősegély-nyújtási ismeretek	Biológia	8.	Elemi szintű elsősegélynyújtás
A helyes testtartás	Minden tanítási óra	1-8.	A helyes testtartás ülő és álló helyzetben

Balesetek, baleset-megelőzés	Testnevelés Technika és tervezés Fizika Kémia	1-8.	Az iskolai balesetek elkerülésének, megelőzésének szabályai
A média egészséget meghatározó szerepe	Történelem	8.	A kritikai médiatudatosság fejlesztése Az internet egészséget meghatározó szerepének működési módja
A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái Fiúk, lányok	Etika	1-8.	Különböző társadalmi szabályok értelmezése A legfontosabb együttélési szabályok jellemzőinek tudatosítása Társas kapcsolatok

Egészségfejlesztéssel kapcsolatos tanórán kívüli foglalkozások

- „Fut a sulis” diáksport-nap,
- Kirándulások, túrák, sportfoglalkozások,
- Sportrendezvények,
- DÖK – rendezvények,
- DADA program,
- Az iskolai védőnő előadásai,
- A Tiszavasvári Rendőrkapitányság előadásai.

A közösségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Minden tanuló a közösség tagja. Az egyén fejlődését nagyban befolyásolja a családi-, iskolai- és osztályközösség. Intézményünk pedagógusai a szülőkkel együttműködve fáradoznak azon, hogy kialakulásuk és fejlődésük folyamatos legyen. Az iskola gyermekközösségét a diákönkormányzatban a választott tisztségviselők képviselik. Iskolánk Diákönkormányzata öntevékeny, elsősorban a szabadidős programok megszervezésében. Bekapcsolódnak az iskolai rend, fegyelem biztosításába, a házirend betartásába, védik a tanulók jogait. Javaslatot tesznek a közösségi programok kialakításához.

Iskolánkban a közösségfejlesztés fő területei:

- tanórák, osztályfőnöki órák,

- tanórán kívüli foglalkozások (napközi, tanulószoba, kirándulás, túra, séta, szakkörök),
- diákönkormányzati programok,
- szabadidős tevékenységek.

A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:

- Olyan szervezési megoldások előnyben részesítése, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését (páros munka, csoport munka, kooperatív tanulásszervezés, projekt módszer).
- Meghatározó szempont a tanulók aktivitásának optimális kibontakoztatása.
- Elősegítjük a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, lehetőséget adunk tévedéseik korrigálására és tudásuk átrendezésére.
- Előtérbe helyezzük alkotóképességük, önállóságuk, kezdeményezéseik, tevékenységeik megvalósulását.
- Fő elv és teendő a diákokhoz optimálisan alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben.
- Sajátos tanulásszervezési megoldások alkalmazásával oldjuk meg a SNI gyermekek nevelését, oktatását.
- Az osztályfőnöki órák a közösségformálás fő színterei.

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- Nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére.
- Átgondolt tervvel és a tevékenységek pedagógiai irányításával biztosítsa, hogy a különböző játékok, versenyek, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését.
- Ismertesse meg a tanulókkal a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolathoz elengedhetetlenek.
- A sokoldalú és változatos foglalkozások (énekkar, sport, irodalmi, zenei, művészeti, tanulószobai) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- A séták, kirándulások mélyítsék el a természet iránti tiszteletet, és a környezet iránti felelősség érzését.

A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:

- Olyan közös érdekeken alapuló közös és konkrét célok kijelölése, amelyek nem sértik az egyéni érdekeket, azokkal összhangban vannak.

- A kialakított, meglévő vagy hagyományokon alapuló közösségi munkálatok, közösségépítő tevékenységek fejlesztése.
- Új hagyományok teremtése.
- A felelősségérzet (felelősségtudat) kialakítása, fejlesztése.
- A közösség érdekeit szolgáló, cselekvésre készítő tevékenységek szervezése.
- Olyan közösség kialakítása, fejlesztése, amely büszke saját közösségének sikereire, értékeli más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait.

A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:

A szabadidős tevékenységek olyan örömet adó munkaformák köré szervezett foglalkozások, amelyek kötődnek a tanulók személyes életéhez, társadalmi és egyéni problémáihoz és hatása nem csak a csoporton belül érvényesül, hanem kihat az iskola más területeire is.

.A közösségi rendezvényeken keresztül fejlesztjük a tanulók érzelmi életét, alakítjuk közösségi szellemüket és a társas kapcsolatokra való képességüket (megbecsülés, tisztelet, barátság, szeretet, szerelem), motiváljuk a családhoz, iskolai közösséghez, lakóhelyhez és a hazához fűződő kapcsolataikat. A csapatversenyek szorgalmazása és korábbi sikeres diákjaink példái egyaránt az intézményhez való kötődés erősítését célozzák. A csapatszellem erősítése érdekében tehetséges diákjaink aktív részvételére feltétlenül számítunk ezeken a versenyeken, de más sportágakban és versenyeken is támogatjuk részvételüket. Tanulóink jutalmazása során figyelmet fordítunk ezen versenyeredményekre is.

A közösségfejlesztés tanórán kívüli színterei:

Egyéb foglalkozások

Ünnepélyes tanévnyitó, Fut a Suli, Sulibuli, Mikulás ünnepség, nemzeti ünnepeink, karácsonyi ünnepség, Reál Témahét, Névadó Hete, Adventi hét, ballagás, tanévzáró ünnepély, Gyöngyszemek művészeti hét, karácsonyi koncert, Hívogató hét, Témahetek, Pályaorientációs nap, sport- és szaktárgyi versenyek, Határtalanul program, nyári táborok, Lázár Ervin program, DÖK nap, ÖKO nap.

Diákönkormányzat által szervezett programok, szabadidős tevékenységek

Papír- és hulladékgyűjtési akció, ingyenes múzeum- kiállítás- könyvtár- és színházlátogatás, kirándulás, vetélkedők, versenyek.

Az intézmény szakmai közösségei

Munkaközösségek

A nevelői munka szakmai alappilléreit a munkaközösségek képezik: Alsós, Osztályfőnöki, Reál, Humán, Testnevelés szakmai közösségek működnek. Az iskola munkaterve a munkaközösségek tervei alapján készül. A belső tudásmegosztás fő színterei a két havonkénti munkaközösségi megbeszélések. Kiemelt szerepe van a munkaközösség vezetőkből és az intézmény vezetéséből álló Pedagógiai Tanács szakmai irányító munkájának.

Mérés-értékelés munkacsoport

A csoport tagjai az igazgató-helyettesek és a munkaközösség-vezetők. A munkacsoport feladata az intézményi egységes mérés-értékelésekkel és az országos mérésekkel összefüggő feladatok koordinálása, valamint az Intézkedési Terv végrehajtásának szakmai irányítása.

A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait:

A pedagógusok pedagógiai tevékenységével kapcsolatos feladatait munkaköri leírásuk is tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

A pedagógus:

- Érdeklődésének, önértékelésének, és az intézmény pedagógiai céljainak megfelelően önképzéssel, és szervezett továbbképzéseken való részvétellel bővíti szaktudományos és szaktárgyi tudását. A megszerzett ismereteket képes tudatosan az oktatási és nevelési folyamatba eredményesen beépíteni.
- Ismeri a Nemzeti alaptanterv, a keret-, és helyi tanterv előírásait, ezek alapján készíti el pedagógiai munkáját meghatározó dokumentumait: tanmenet, tematikus terv, óraterv, egyéni fejlesztési terv, egyéb foglalkozás terve.
- Terveit az eredményesség függvényében felülvizsgálja.
- Figyelembe veszi a kompetenciaterületek fejlesztési követelményeit, és képes ezt összehangolni az egyéni, és közösségi fejlesztési feladatokkal. Tanórai munkáját a gyermekek adottságainak, haladási tempójának megfelelően differenciáltan szervezi. Törekszik a rendelkezésre álló idő optimális kihasználására.
- Feladata a tanulás megszerettetése, a szellemi erőfeszítésekben rejlő örömforrások felfedeztetése, a gyermekek spontán érdeklődésének fenntartása, fejlesztése
- Ismeri, és célszerűen használja az info-kommunikációs eszközöket.
- A tanulás támogatására hatékony tanulási környezetet, és bizalomteli légkört alakít ki.
- Munkájában az oktatást és a nevelést egységben kezeli.

- A tanulók személyiségfejlesztését a tanítás-tanulás folyamatában tervszerűen, és differenciáltan végzi. Ennek keretében feladata a gyermekek minél alaposabb megismerése, amit a tanulók állandó, tudatos megfigyelésével, változatos közös tevékenységek szervezésével, szükség szerinti családlátogatások és különböző vizsgálatok segítségével érhet el.
- Egyéni eljárásokat alkalmaz a hátrányos helyzetű, és tehetséges tanulók fejlesztése érdekében.
- Alkalmazza a diagnosztikus, formatív, és szummatív értékelést.
- Egyéni értékelő rendszere kidolgozott, objektív, következetes, motiváló. Alkalmas a tanulók önértékelésének, tanulmányi munkájának, személyiségének fejlesztésére.
- Segíti a közösségek kialakítását, fejlesztésükben eredményesen, és folyamatosan részt vesz.
- Ismeri, és alkalmazza a kooperatív- és a projekt módszereket.
- Aktívan részt vesz az iskolai ünnepek, és rendezvények, tanulmányi versenyek, tanulmányi kirándulások, megszervezésében, lebonyolításában, értékelésében.
- Értékként kezeli a multikulturális tartalmakat.
- Ismeri az országos mérések eredményeit (kompetencia, NETFIT, idegen nyelvi), és képes ezek ismeretében képes tartalmi, módszertani változtatásokra.
- Ismeri az intézmény kompetenciaméréssel kapcsolatos Intézkedési Tervét, az abban foglalt feladatokat elvégzi.
- A tanulók mérési eredményeit összesíti, elemzi, ennek ismeretében meghatározza, és végzi a tanulók egyéni fejlesztését.
- Folyamatosan, és tudatosan törekszik saját pedagógiai kommunikációjának fejlesztésére.
- Ismeri a főbb szakmai szervezetek munkáját (munkaközösségek), a tanulók fejlődése érdekében velük konstruktívan együttműködik.
- Kapcsolatot tart a szülőkkel, iskolai közösségekkel, az iskola partnereivel.
- Nyitott a szülő, a tanuló, az igazgató, a kollégák visszajelzéseire, felhasználja őket szakmai fejlődése érdekében.
- A szakmai munkaközösség munkájában aktívan részt vállal.
- Szakmai álláspontját, megbeszéléseken, értekezleteken kifejti.
- Kapott feladatait önállóan, a szervezet működési rendszerének megfelelően végzi.
- Részt vesz intézményi innovációban, pályázatokban, kutatásban.
- Részt vesz online szakmai együttműködésben.

Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

- Az osztályfőnök céltudatosan irányítja az osztályban folyó nevelő-oktató munkát, összehangolja az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét. Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- A tanulók személyiségét megfelelő módszerekkel, sokoldalúan tárja fel, munkájához alkalmazza a hospitálást, családlátogatást, szükség szerint külső partner bevonásával (pszichológus, logopédus, gyermekorvos, családsegítő, stb...)
- A közösségen belüli kapcsolatrendszer megismeréséhez változatos módszereket használ: megfigyelés, beszélgetés, szociometria, stb...
- A közösségfejlesztés érdekében a tanulókkal közösen tervezi, elemzi, és alakítja az osztály életét, biztosítja annak bekapcsolódását az iskola egészének nevelési rendszerébe. A tanulók közvetlen megismerése és az osztályközösség arculatának formálása érdekében iskolai és iskolán kívüli programokat szervez: klubdélutánok, sportfoglalkozások, rendezvények, diákgyűlések, utazások, családi napok stb.
- Az osztályfőnöki munka eredményessége érdekében a pedagógus kapcsolatot tart tanítványai szüleivel, erősíti a családból származó pozitív nevelési hatásokat, megismeri a család viszonyulását az iskolához, a gyermekhez.
- Az osztályfőnök nevelő munkájának szerves része a közvetlen nevelőmunka, értékelő rendszerrel, szokásrendszer kialakításával.
- Az osztályfőnöki órákon sajátos rendszerező, szintetizáló módszerrel kerül sor a tanulók nevelésében szerepet játszó nevelési tartalmak, témakörök feldolgozására. Jellemezze az osztályfőnöki órákat a mai fiatalokhoz közel álló tartalom és forma. Az osztályfőnöki óra a helyes vitakultúra kialakításának nélkülözhetetlen gyakorlóterepe.
- Bátorítsa a gyermekek autonóm törekvéseit.
- Az osztályfőnöki órákon törekedni kell olyan légkör kialakítására, amely feloldja a tanulóban lévő gátlásokat, segíti a tanulókat abban, hogy őszintén nyilatkozzanak meg az adott témákban. Az osztályterem falán kerüljön kialakításra saját osztályfaliújságnak hely.

Az osztályfőnök közvetlen pedagógiai tevékenységének jellemzői:

- Az 5-8. évfolyamon kötelező osztályfőnöki órák nevelési témái a tanmenetnek megfelelően kötöttek, melyek az osztályfőnök által szabadon választott elemekkel egészülnek ki az aktuális eseményekhez kapcsolódóan.
- Az osztályfőnöki óra egyszerre szolgálja az általános műveltség gyarapítását, a világszemlélet és az erkölcsi értékrend alakulását. Fejleszti az önismeretet, felkészíti a tanulókat a kulturált társas kapcsolatok építésére és fenntartására. Hozzájárul a differenciált emberkép és identitástudat alakulásához. A tanulókat tudományosan megalapozott ismeretekhez juttatja a természeti- és társadalmi környezetről, az emberről, és megismerteti őket a magatartási szabályokkal és etikai normákkal.
- A tanmenet szerinti témák feldolgozása 5. osztálytól járuljon hozzá a fiatalok önismeretének, önfejlesztő stratégiájának és erkölcsiségének alakításához (egészséges életmód, konstruktív életvezetés, magatartás kultúra, erkölcsismeret), az életkornak megfelelő ember-, és társadalomismeretek nyújtásával segítse elő a tanuló szocializációs folyamatát, természeti és társadalmi környezetébe való beilleszkedését. Az osztályfőnök segítse a tanulót kapcsolat-, és viszonyrendszereinek felismerésében, nevelje értékes és hasznos kapcsolatok kialakítására és ápolására, fejlessze a tanuló szociális érzékenységet, toleranciáját, valamint empátikus képességét az életkornak megfelelő társadalmi problémák iránt.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység alapelve:

Az esélyegyenlőség biztosítása

- a tehetséges tanulók számára,
- a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, és magatartási problémákkal küzdő tanulók számára,
- Az esélyegyenlőség biztosítása a szociális hátrányok enyhítésére.

Az alapelvekhez kapcsolódó célok:

- Minden tanulónak biztosítani kell az egyéni adottságai, képességei és tehetsége szerint az önmegvalósítás lehetőségét.
- A tehetséggondozó programunk célja: a tehetséges gyermek erős oldalának fejlesztése, a tehetséges gyermek (tehetséggel összefüggő) gyenge oldalainak erősítése, olyan területek támogatása, amelyek kiegészítik a direkt tehetségfejlesztést.

- A nevelő-oktató munkánkban a tanulási, beilleszkedési és magatartási problémákkal küzdő gyerekek felismerése.
- Egyénre szabott fejlesztőprogramot kidolgozása.
- Pozitív tulajdonságaik figyelembe vételével beilleszkedésük segítése a közösségbe, csökkenteni tanulási nehézségeiket.
- Különleges bánásmóddal segíteni a gyerekek biztonságérzetét.
- Törekednünk kell a nyugodt, határozott, kiegyensúlyozott, következetes, kiszámítható nevelői magatartásra.
- Meg kell teremteni számukra az olyan tanórán kívüli tevékenységet, ahol sikerélményhez juthatnak.
- Biztosítani a tanulóknak a speciális fejlesztő foglalkozások kereteit.
- Olyan színvonalon és mértékben biztosítani a tárgyi és személyi feltételeket, hogy a gyermek és szülő egyaránt érezze: minden esélye megvan az értelmi és érzelmi fejlődéshez.
- A pedagógiai gyakorlat olyan irányú fejlesztése a cél, mely a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatását, a tanulási nehézségekkel küzdő tanulók hátrányainak csökkentését, továbbtanulási esélyeik javítását szolgálja.
- Csökkenteni a szociokulturális hátrányból fakadó tanulási esélyegyenlőtlenséget.

A tehetség képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetségek ápolásának legfőbb színtere az emelt óraszámú oktatás (matematika, magyar nyelv és irodalom), az alapfokú művészeti oktatás, a szakköri-, a tehetséggondozó tevékenység, az énekkar, és az iskolai sportkör. Az intézmény órakerete csak korlátozott számú szakköri és tehetséggondozó foglalkozás megtartását teszi lehetővé, ezért a tanórán végzett differenciálás és az egyéni fejlesztés hangsúlyos szerepet kap iskolánkban. Tanulóink a tanév folyamán a versenykiírásoktól függően részt vesznek a szaktárgyi, művészeti és sport versenyeken, valamint az iskolai és városi rendezvényeken. Ezekre tanórai és órán kívüli foglalkozásainkon készítjük fel őket.

A tehetség, képesség kibontakoztatásával összefüggő pedagógiai feladatok

- A tehetséges tanulók felismerése, kiválasztása.
- A tanulók személyiségének minél szélesebb körű kibontakoztatása, az önművelés igényének felkeltése s lehetőségeinek feltárása.

- Az egyéni fejlesztési programok, a differenciálás különböző lehetőségei során megfelelő feladatokkal fejleszteni a tehetséges tanulókat, figyelni fejlődésüket, fejleszteni erős oldalukat, felismerni a tehetséggel összefüggő gyenge oldalukat.
- Az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése.
- A tanulók tanulási és társas motivációinak, valamint önbizalmának növelése.
- El kell érni, hogy képességeiknek megfelelő szintű eredményeket érjenek el tanulóink, és alkotó egyénekké váljanak.
- Megfelelő oktatási módszerekkel, munka- és tanulásszervezési formákkal serkenteni kell az egyéni különbségek kibontakozását.
- Léggörjavító, szabadidős tevékenységek szervezése.
- A tehetséges tanulók megfelelő kihívások elé állítása.

A tehetség kibontakoztatásához szükséges eszközök, eljárások

- Emelt szintű oktatás,
- Kiscsoportos (képesség szerinti) oktatás,
- Szakköri foglalkozások,
- Énekkari foglalkozás,
- Sportköri tevékenység,
- Művészeti oktatás,
- Kooperatív technikák alkalmazása,
- Projektmódszer alkalmazása,
- Drámapedagógiai munka,
- Önálló tanulás,
- Aktív tanulás,
- Problémákból kiinduló tanítási módszer,
- Intellektuális játékok,
- Egyéni fejlesztés,
- Hatékony tanulási technikák megtanítása,
- IKT eszközökkel támogatott oktatás,
- Versenyeztetés: különböző helyi, területi, megyei szaktárgyi és sportversenyeken való részvétel,
- Szabadidős tevékenységek szervezése.

A tehetséges tanulók versenyzési lehetőségei

Az alsó tagozat versenyi

- Intézményünk által szervezett házi versenyek: olvasási verseny, helyesírási verseny, Fut a Suli iskolai futó verseny, a Névadó hete versenyek
- Járási, térségi, megyei, országos felfutású versenyek: Versmondó verseny, Aranytoll helyesírási verseny, Olvasási verseny, Tehetség kerestetik, Játékos sportvetélkedő, Komplex tanulmányi verseny, Szövegértési verseny.

Felső tagozaton szervezett szaktárgyi versenyek

- Intézményünk által szervezett házi versenyek: helyesírási verseny, olvasás verseny, a Reál hét szaktárgyi versenyek, a Névadó hete versenyek, Fut a Suli iskolai futóverseny
- Járási, térségi, megyei, országos felfutású versenyek: Szép Magyar Beszéd verseny, Versmondó verseny, Mikulás-kupa és Mini-kupa teremlabdarúgás verseny, Télikupa és Karácsonykupa kézilabda verseny, Z. Szalay Pál rajzverseny, Tehetség kerestetik versenyek, Komplex anyanyelvi verseny, Prózamondó verseny, Rajzverseny, Váci Gimnázium által szervezett versenyek, Zrínyi Ilona Országos Matematika Verseny, Alapműveleti Matematika Verseny, Orchidea Pangea matematika verseny, Medve Matek matematika verseny, a Kossuth Evangélikus Gimnázium által szervezett versenyek, Jedlik országos fizika verseny, Hevesy György kémia verseny, Curie kémia verseny, Herman Ottó országos természetismereti verseny, Diákolimpiai versenyek (Játékos Ügyességi Verseny, Teremlabdarúgás, Labdarúgás, Kézilabda, Atlétika mezei futás, Atlétika 3-próba, 4-próba, Strand kézilabda)

Az művészetoktatásban szervezett versenyek:

Bethlen Művészeti Verseny, Népimelódiák verseny, Fúvós kamarazeneverseny, a Krétakör versenyek.

Beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

A fejlesztő munka első lépése a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók felismerése a Pedagógiai Szakszolgálat bevonásával, majd az okok felderítése. Az okok között lehetnek értelmi, érzelmi, szocializációs tényezők. Szükség szerint pszichológus segítségét kell igénybe venni, aki szakszerű tanácsaival, rendszeres esetmegbeszélésekkel támogatja a pedagógust és a gyermeket egyaránt. A tanulási nehézségekkel küzdők családjával, szüleivel napi kapcsolatot tartunk. A családi közösségben valamint az osztály- és

tanulósobai közösségben kialakítható pozitív érzelmek, sikerélmények segítik a devianciák mérséklését. A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan akadályozott tanuló tanulási, beilleszkedési, magatartási zavarok háttérében részképesség zavarok, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar és/vagy figyelemzavar kialakulatlansága vagy fejletlensége áll fenn.

Részképesség zavarnak nevezzük az iskolai teljesítmények - elsősorban az alapvető eszköztudás (írás, olvasás, számolás) - elsajátításának nehézségeit. Kóros hyperkinetikus, kóros aktivitászavar, figyelemzavarnak nevezzük, ha az érintett tanuló rövidebb ideig tud a feladathelyzetben megmaradni. Ezek a tanulók érzékenyebbek az időjárás változására, fáradékonyabbak, nehezen viselik a várakozást, gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, egyedüllétre.

A pedagógus feladatai a fejlesztés során:

- Egészséges énkép, önbizalom kialakítása,
- A kudarcűrő-képesség növelése,
- Önállóságra nevelés,
- Jól felszerelt, esztétikus, tanulási környezet kialakítása ,
- Esélyegyenlőség feltételeinek megteremtése,
- Sokszínű tevékenységi formák biztosítása,
- A tanulási-tanítási folyamat differenciált szervezése,
- Kooperatív technikák alkalmazása,
- Projektmódszer alkalmazása,
- Tevékenység-központú tanulás,
- A személyre szabott tanítás-tanulás előtérbe helyezése,
- Az alapozó szakasz elnyújtása ,
- Fejlesztő értékelés alkalmazása,
- IKT eszközök használata.

A kompetencia alapú oktatás implementációja segíti a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók iskolai szocializációját. A differenciált tanulásszervezés, a kooperatív technikák alkalmazása, az újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetése, a rendszeres személyes tapasztalatszerzés lehetősége módot nyújt a tanulók e csoportja számára is az eredményes iskolai munkára. Az érdeklődés felkeltését célzó feladatok, az infokommunikációs eszközök iskolai munkában történő alkalmazása, a személyre szóló fejlesztő értékelés csökkentik az iskolával szembeni ellenállást, sikerélményhez juttatják a tanulót, ezáltal segítik beilleszkedését a közösségbe. A tanulási-, magatartási- és

beilleszkedési nehézséggel küzdő gyermekek fejlesztése egyénre szabottan történik a Pedagógiai Szakszolgálat szakvéleményében foglaltaknak megfelelően, melyhez egyéni fejlesztési tervet készítenek a fejlesztésben részt vevő szakemberek - fejlesztő pedagógus - tanulóként. A fejlesztést a törvényben meghatározott időkeretben végzi. A fejlesztő munka eltér a „hagyományos” pedagógiai tevékenységtől. A fejlesztés nem felzárkóztat, hanem olyan képességeket fejleszt, melyek a gyerekek iskolai teljesítményét javítják.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelés-oktatásával összefüggő pedagógiai tevékenységek

Sajátos nevelési igényűnek csak az a gyermek számít, aki erről érvényes szakértői véleménnyel rendelkezik.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- az iskolai tanuláshoz szükséges képességek kialakulásának sajátos útját, fejlődésének eltérő ütemét, esetleg részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

Mindehhez olyan iskolai légkört kell teremteni, amelyben mind a tanuló, mind a felnőtt jól érzi magát, ahol az emberi és társas kapcsolatok a kölcsönös tiszteleten alapulnak, ahol minden tanuló teljes értékű emberként élheti meg önmagát, a másságot is elfogadva.

Iskolánk az alábbi sajátos nevelési igényű gyermekeket tudja fogadni:

- tanulási zavart: dyslexiát, dysgraphiát, dyscalculiát mutató gyermekeket,
- autizmus spektrumzavarral küzdő tanulókat,
- érzékszervi (hallás-, látás-, mozgás- és beszédfejlődésben) sérült gyerekek köréből a szakértői és rehabilitációs bizottság által integrálásra javasoltakat, akik enyhébb fokban sérültek.

Az átlagos osztálylétszám számításánál a sajátos nevelési igényű tanulót kettő vagy három főként vesszük figyelembe a szakvélemény alapján.

Cél:

- a sajátos nevelési igényű tanulók képességfejlesztése a hiányosan működő pszichés és kognitív funkciók terápiás jellegű korrekciójával,
- a differenciált, szükségletekhez igazodó felzárkóztatás a rehabilitációs és rehabilitációs eljárásokkal,
- az általános műveltség megalapozása.

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a Nemzeti Alaptantervben meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaikhoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell megszervezni:

- A feladatok megvalósításához hosszabb időszavakat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van.
- Szükség szerint sajátos, a fogyatékossággal összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesíteni.
- Nevelési célok, kulcskompetenciák, illetve a műveltségi területeken megfogalmazott célok, feladatok a sajátos nevelési igényű tanulóira is érvényesek.
- Az iskola segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogatja a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve.
- Az SNI tanuló értékelése az egyéni fejlődési ütem, az egyéni különbségek maximális figyelembevételével történik. A tanuló teljesítménye önmagához mérten és előremutatóan kerül értékelésre, megőrizve a tanulási kedvet.

Ezen túl érvényesíteni kell a prevenció, a rehabilitáció és az integráció elvét.

Prevenció: Iskolába lépéskor minden tanuló esetében mérést végzünk, hogy megtudjuk, kik azok a gyerekek, akiknek egyéni fejlesztésre van szükségük. A részképességzavarok korai felismerése azért fontos, mert terápia hiányában megakadályozza az olvasás, írás elsajátítását. Ilyen részképesség-zavarok: gyenge hang megkülönböztető képesség, hallási figyelem zavara, rövid távú akusztikus és vizuális emlékezet zavara, vizuális észlelés fejletlensége, taktilis, kinezetikus észlelés fejletlensége, téri vizuális integráció hiánya, testséma zavara, jobb-bal megkülönböztetés nehézsége, vizuomotoros koordináció zavara.

Azokat a tanulókat, akiknek a prevenció nem elégséges, szakértői vizsgálatra küldjük.

Rehabilitáció: A sajátos nevelési igényű tanulók állapotának megfelelő fejlesztő foglalkozások és a szükséges eszközök biztosítása, maga a fejlesztő munka eltér a

hagyományos pedagógiai tevékenységtől. Az elméleti felkészültség mellett nem nélkülözheti az e célra kidolgozott módszereket és eszközöket. A foglalkozások során olyan alapkészségeket fejleszt, amelyek a gyerek iskolai teljesítményéhez szükséges képességek, készségek kialakulását szolgálják, hogy minél zökkenőmentesebb legyen az iskolai tanulás. A fejlesztő munka egyik fő célja, hogy a tanulók meglévő hátrányai ne szélesedjenek, hanem az évek előrehaladtával a lemaradásuk minél kisebb legyen, és közelítsen az adott évfolyam követelményeihez.

Iskolánkban a tanítási órákon ugyanazt a tananyagot tanítjuk a sajátos nevelési igényű tanulóknak is, de mivel ők lassabb tempóban dolgoznak, több időt biztosítunk számukra. Az alkalmazott módszerek meghatározzák a sajátos nevelési igényű tanulók sikereit.

Integráció: Iskolánk próbálkozik az inklúzió szellemének megfelelő teljes integrációval. A tanuló teljes időtartamban az osztálytársaival együtt tanul, így nagyobb esélye van a sikeres szocializációra. Iskolánk mindent megtesz a sikeres integrációért. Megvalósítjuk az integráció törvényi feltételeit, biztosítjuk az tanuló törvény adta jogait, a kötelező és adható kedvezmények igénybevételét, differenciált óraszervezéssel az egyéni képességek kibontakozását. A képességek fejlesztésére helyezzük a hangsúlyt.

A nevelés-oktatás fő feladatai:

- az alapdokumentumok által szabályozott ismeretanyag elsajátíttatása az évfolyamok, osztályfokok, tantárgyi sajátosságok, egyéni különbségek figyelembe vételével
- a mentális képességek fejlesztése a megismerő funkciók egyénre szabott terápiás jellegű korrekciójával,
- az ismeretek tartalmának, mélységének mindenkori aktualizálása a tanulócsoport és az egyének kondícióinak megfelelően,
- a tanítás és nevelés szervezeti kereteinek szükség szerinti alakítása,
- a módszerek és tevékenységi formák optimális megválasztása a mindenkori pedagógiai tevékenység kívánalmainak megfelelően.

A pedagógus feladatai a sajátos nevelési igényű integráltan oktatott tanulók nevelés-oktatásával összefüggésben

- Nyugodt tanulási légkör biztosítása, empátia, türelem,
- Határozott, kiegyensúlyozott, következetes óravezetés,
- Egyéni bánásmód megvalósítása a tanulási folyamat során,

- A tanulók képességeinek megfelelő differenciálás a tanítási órákon,
- A szociális készségek fejlesztése,
- Elemi tanulási technikák fejlesztése,
- A részképesség-zavarok enyhítése,
- A tanulási képességek fejlesztése,
- A tanulók erősségeinek és gyengeségeinek feltárása, a gyenge oldal háttérbe szorítása,
- A tanulói kötelességtudat fejlesztése,
- A tanulási, beilleszkedési, magatartási problémák feltárása, okok keresése, segítő tevékenység,
- A konfliktusok okainak feltárása, konfliktuskezelés,
- Szükség esetén segítő szakemberek bevonása, igénybevétele (logopédus, fejlesztőpedagógus, pszichológus),
- Kapcsolattartás a szülőkkel, a szülői motiváltság növelése,
- Az osztályfőnök feltáró, segítő, koordináló szerepének fokozott érvényesítése,
- A fejlesztő munkát egy folyamatnak kell tekinteni, melynek eredményességét a tanuló életkorának, képességeinek megfelelően kell mérni, értékelni.

Ajánlások a pedagógusoknak az SNI és BTMN tanulók eredményes fejlesztése érdekében

- szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készítenek, egyéni haladási ütemet biztosítanak, személyre szabott módszereket, technikákat alkalmaznak;
- a tanórába beépítik a diagnózisban szereplő javaslatokat;
- a tanuló teljesítményének elemzése alapján, szükség esetén megváltoztatják eljárásaikat;
- egy-egy probléma megoldásához alternatívát keresnek;
- alkalmazkodnak az eltérő képességekhez, eltérő viselkedéshez;
- együttműködnek különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus javaslatait beépítik a pedagógiai folyamatokba;
- az eredményes együttneveléshez javasolt tevékenységek: ültetés (jól lássa a pedagógust a tanuló, könnyen oda tudunk menni a gyermekhez ellenőrizni, segíteni a munkáját, motivált tanuló mellé ültessük, aki segíthet neki); utasítások (lassan, nyugodtan adjuk ki, hagyjunk időt a megértésre, a feladatokat írásban és szóban is adjuk meg, hosszabb tanári magyarázat); táblai vázlat készítése; tartalmilag összetartozó egységek kiemelése; írásban rögzített házi feladat, leckefüzet használata;

- vizuális szemléltetés vagy több érzékelési terület bekapcsolása; nyelvi fejlettség figyelembe vétele; differenciálás (mennyiségi és minőségi); alkalmazkodás az egyéni tanulási tempóhoz; változatos feladatadás, fejlesztés; szemléltetés, analógiák, algoritmusok; differenciált értékelés (szöveges); szorongással járó szituációk kerülése
- Alternatív tanítási módszerek (projektoktatás, kooperatív oktatás), módszertani javaslatok: mindig tömör, pontos terminológiát alkalmazunk; a képek használata segíthet; kulcsszavakat tartalmazó lista készítése; magnóra vett szótanulás, auditív módszerek alkalmazása; új szó tanulásánál cédulák használata; „tanuló-párok” kialakítása; ne kérjük hangos felolvasásra a tanulókat; minden feladtnál döntsük el, mi a fontos, és ennek megfelelően értékeljük; a javításhoz fűzzünk szóbeli magyarázatot; bíztassuk, értékeljük a legkisebb fejlődést is.

A hátrányos helyzetű tanulók nevelés-oktatásával összefüggő pedagógiai tevékenységek

Intézményünk tanulóinak egy része szociális hátrányok sokféleségével küzd.

Feladat a prevenció, a gyermekek hátrányos helyzetének csökkentése és a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetésében segítségnyújtás, együttműködés a különböző szakemberekkel. Ezt a feladatot az iskolában nagyrészt az osztályfőnökök látják el. Az ő munkájukat azonban különböző partnerek együttműködése segíti: kollégák, az iskola vezetése és a jelzőrendszeri tagok, Gyermekjóléti Szolgálat, Gyámhivatal, Pedagógiai Szakszolgálat, Családsegítő Központ, Védőnői Szolgálat, Iskola orvos, Iskolapszichológus, Mentálhigiénés szakember.

Az iskola alapvető feladatai:

- Feltárás,
- Megelőzés,
- A hátrányos helyzet csökkentése,
- A veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése,
- Segítségnyújtás a veszélyeztetettség megszüntetésében,
- Együttműködés a különböző szakemberekkel.

Az osztályfőnök az iskolavezetéssel együttműködve az alábbi feltáró és preventív tevékenységet végzi:

- Feltérképezi a család szociális helyzete miatt hátrányba került tanulókat, ennek érdekében családot látogat, helyzetelemzést készít.
- Ellátja és nyilvántartja a problémamegelőző és a problémakezelő gyermekvédelmi munkát osztálya veszélyeztetett, hátrányos helyzetű tanulóinál.
- Elősegíti a nyilvántartott fiatalok egyéni fejlődését, folyamatos kapcsolatot tart a nevelő-gondozó tevékenységben segítő partnerekkel (védőnő, családgondozó).
- Tiszteletben tartja a gyermeki és emberi jogokat, kiemelten kezeli a szakmai titoktartás kötelezettségét.
- Jó és eredményre vezető kapcsolatot alakít ki az osztályába tartozó hátrányos helyzetű, veszélyeztetett tanulók szüleivel.
- A szükséges kooperációval, empátiával, toleranciával viselkedik a védelemre szoruló tanulókkal.
- Segíti az érintett tanulók életkörülményeinek javítását, támogatja érzelmi kiegyensúlyozottságát, biztonságérzetét, elősegíti a közösségben szocializációját.
- Biztosítja a veszélyeztetett tanulók nyugodt körülmények között való tanulását, hatékony felkészülését (tanulósobai elhelyezéssel).
- Megszervezi az érintett tanulók tanulmányi teljesítményét javító, felzárkóztató, és tehetséggondozó foglalkozásokat, a tanórán kívüli szabadidős foglalkozások látogatását.
- Elkészíti a szükséges leveleket, jelentéseket, megőrzi, rendszerezi a gyermekekről készült dokumentációt.
- A támogatásra szoruló tanulókról és munkájának eredményességéről rendszeresen referál az intézmény vezetőjének.
- Együttműködik az iskolán belüli szakemberekkel: szaktanár, fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus, logopédus.

A szaktanár feltáró és a preventív feladatai

- Törekszik megismerni a családok típusait, szerkezetét, életmód-és értékvilágát.
- Segít feltárni a szülő szerepét az iskolai tanulás lehetőségeinek, forrásainak bővítésében.
- Informálja a szülőt a gyermek teljesítményének, érdeklődésének, viszonyulás-rendszerének alakulásáról.

- Gyermek veszélyeztetettsége, hátrányos helyzete esetén jelzéssel él az osztályfőnöknél, az iskolavezetésnél.
- Szaktanárként részt vesz az egészséges életre nevelésben, a megfelelő tanulói önismeret kialakításában, a szülő nevelési kompetenciájának fokozásában, segíti a szabadidő hasznos eltöltését.
- Az intézmény hátránykompenzációs tevékenységgel kapcsolatos éves munkatervi feladatait elvégzi.

A nevelés-oktatás során tudatosan törekszünk a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására, a szociális okokból tanulmányaikban lemaradó gyerekek kiemelt foglalkoztatására. Ennek legfontosabb színtere az egész napos oktatás és a korrepetálás alsó tagozaton, a felzárkóztatás és a tanulószobai foglalkozás felső tagozaton.

Fontos feladatunk a szülők meggyőzése annak érdekében, hogy azok a tanulók, akiknek odahaza nem biztosított a zavartalan tanulás lehetősége, illetve az ehhez szükséges felügyelet, minél hosszabb ideig vegyék igénybe az egésznapos oktatást és a tanulószobai ellátást, illetve biztosítva legyen a tanulók zavartalan iskolába járása, az indokolatlan mulasztások megelőzése.

A hátránykompenzációt az alábbi tevékenységek szolgálják, segítik:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- egésznapos oktatás,
- a felzárkóztató órák,
- tanulást segítő felkészítés,
- a diákétkeztetés,
- a felzárkóztató foglalkozások,
- könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai,
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése,
- a családlátogatások, fogadóórák,
- a továbbtanulás irányítása, segítése,
- tanórán kívüli programok,
- nyári napközis táborok,

- szoros kapcsolat a polgármesteri hivatallal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.

A szociális hátrányok enyhítését segítő eszközök

- IKT eszközök alkalmazása a pedagógiai munka során
- Iskolai könyvtár használata, bevonása a tanulási folyamatba
- A tanulók bevonása a művészeti oktatásba
- A tanulók bevonása a Diákönkormányzat programjaiba
- Közös iskolai és szabadidős tevékenységek: nyári táborok, napközik

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvétele

Az iskolai Diákönkormányzat

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 48.§ alapján intézményünkben a tanulók és a tanulóközösségek érdekeiknek képviselőire, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére iskolánkban Diákönkormányzat működik. Az iskolai Diákönkormányzat jogosítványait az iskolai Diákönkormányzat vezetősége, illetve annak választott tisztségviselői érvényesítik.

Az iskolai diákönkormányzat szervezetét és tevékenységét saját szervezeti és működési szabályzata szerint alakítja.

A diákönkormányzat az iskola nevelési-oktatási célkitűzéseinek megvalósítását az életkori sajátosságok fegyelembevételével, sajátos eszközökkel, a tanulói aktivitás és öntevékenység fejlesztésével segíti.

A diákönkormányzat éves munkaterv alapján dolgozik.

Tevékenysége során törekszik a tanulmányi munka fejlesztésére, közreműködik a színvonalas kulturális- és sportélet, valamint a szabadidős tevékenységek megszervezésében, a tanulóközösség érdekképviselőiben, gyakorolja a tanulóközösség és saját jogosítványait.

A diákönkormányzat vezetője beszámolási kötelezettséggel tartozik a végzett munkáról az öt megválasztó közösségnek, tájékoztatási kötelezettsége van iskolavezetés és nevelőtestület felé.

A diákönkormányzat tisztségviselői a gyermekvezetők és a felnőtt segítő.

A Diákönkormányzatban az osztályokat egy-egy osztálytitkár képviseli, közülük kerül megválasztásra az önkormányzat gyermekvezetője. Az intézmény vezetője által öt évre

megbízott felnőtt segítő továbbítja a nevelőtestületnek a Diákönkormányzat véleményét, javaslatát, észrevételeit.

A Diáktanács (a felnőtt segítő és az osztálytitkárok) havonta tart megbeszélést a munkatervük alapján. A Diákönkormányzat minden tanévben közgyűlést tart a nevelőtestület jelenlétében, ahol kérdéseket, javaslatot tesznek, valamint véleményeznek minden, a diákok jogait és kötelességeit érintő kérdésekben.

A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadása előtt.

A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt

- saját működéséről,
- a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
- hatáskörei gyakorlásáról,
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
- az iskolai diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről.

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

Az iskolai diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- az iskolai sportkör - a munkaterv részét képező - szakmai programjának megállapításához,
- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben,
- az iskolai étkeztetés keretében biztosított ételek minőségéről, az iskola házirendjében szabályozott módon.

Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

Az eredményes nevelő-oktató munka, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház, a tanulói és a pedagógus közösség koordinált, aktív együttműködése. A tanuló, a szülő és a pedagógus az iskolai nevelés – tanítás - tanulás folyamatának három egymásra utalt, azonos érdekű szereplője. Az érdekazonosság ellenére az együttműködés alkalmazkodási képességet, empátiát, bizalmat, fegyelmet és sok türelmet kíván mindhárom féltől.

Kapcsolattartás a szülőkkel

Ezen együttműködés

- alapja: a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség,
- megvalósulási formái: a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység,
- feltétele: a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség,
- eredménye: a családi és iskolai nevelés egysége és ennek nyomán kedvezően fejlődő gyermeki személyiség.

Célja, hogy a szülő

- ismerje saját és gyermeke jogait, kötelességeit,
- mindenkor bizalommal fordulhasson véleményével, javaslatával vagy problémáival a pedagógusokhoz,
- kapjon támogatást az iskolától problémáinak megoldásához,
- együttműködhessen a pedagógusokkal gyermeke nevelésében, aktívan bekapcsolódhasson a közösségfejlesztésbe.

Az együttműködés formái

A szülők részéről a nevelőmunka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

- aktív részvétel az iskolai rendezvényeken,
- őszinte véleménynyilvánítást,
- együttműködő magatartást,

- nevelési problémák őszinte megbeszélését, közös megoldását,
- a családi nevelésben jelentkező nehézségek közös legyőzését,
- érdeklődő-segítő hozzáállást.

Iskolánk (pedagógus) a gyermek helyes neveléséhez a következő segítségnyújtási formákat kínálja:

- nyílt napok szervezése,
- rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról,
- előre tervezett szülő értekezletek, fogadóórák,
- pályaválasztási tanácsadás,
- családlátogatás,
- közös programok.

Partneri kapcsolatok

Az iskola vezetősége állandó munkakapcsolatban áll a Nyíregyházi Tankerületi Központtal és Tiszalök Város Önkormányzatával, a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal. A kialakult együttműködés hivatalos, szakmai és törvényességi alapokon nyugszik. Különösen szoros a munkakapcsolat – az eredményes oktató-nevelő munka érdekében a város óvodáival, a közép fokú oktatási intézménnyel.

A kapcsolattartás módjai:

- vezető szinten: programokon, vezetői értekezleteken való részvétel,
- kollégák szintjén: a programokon való részvétel, bemutató órák, rendezvények,
- tanulók szintjén: versenyek, hangversenyek, ünnepségek, rendezvények.

Folyamatos munkakapcsolat van az iskola és a Pedagógiai Szakszolgálat, Gyermekjóléti Intézmény, Családsegítő Szolgálat között. Az iskolaorvosi szolgálat a védőnői hálózat és az iskolapszichológus is egyre fontosabb szerephez jut a gyerekek testi-lelki egészségének megőrzésében. A Tiszavasvári Rendőrkapitánysággal, az iskolarendőrrel is szoros a kapcsolattartás. A magas szakmai színvonalú munka megsegítésében jelentős szerep jut a Városi Könyvtár és Művelődési Ház munkatársainak. A helyi egyházak, plébániák képviselőivel, Idősek Gondozó Otthonával. A felsoroltakon kívül természetesen számos egyéb szervezettel, intézménnyel, jogi személlyel van kapcsolata az intézménynek, hiszen az oktatás mellett iskolánk sokrétű közművelődési feladatot vállal magára.

A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei

Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

- osztályozó vizsga,
- különbözeti vizsga,
- pótló vizsga,
- javítóvizsga,
- matematika írásbeli vizsga 8. évfolyamon
- magyar nyelv írásbeli vizsga 8. évfolyamon

Különbözeti vizsga: iskolaváltoztatás, vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az intézmény a különbözeti vizsga letételét. Különbözeti vizsgát kell tenni a tanulónak akkor, ha a helyi tantervünkben szereplő, a beiratkozás tanévéig tanult tantárgyak éves óraszámainak összege kevesebb mint az iskolánk helyi tantervében szereplő összeg. Ugyancsak különbözeti vizsgát kell tenni a nem tanult tantárgyakból is. A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei

Minden vizsgatantárgy követelménye azonos az adott évfolyam adott tantárgyának helyi tantervben szabályozott követelmény rendszerével. A tantárgyak megegyeznek a helyi tanterv tantárgyaival.

Lásd a Pedagógiai Program 3. számú melléklete: A magasabb évfolyamba lépés feltételei

A tanulmányok alatti vizsgák formái

Írásbeli vizsgát kell tenni az alábbi tantárgyakból: Magyar nyelv és irodalom, Történelem, Hon- és népismeret, Etika/Hit- és erkölcsstan, Angol nyelv, Matematika, Fizika, Biológia, Kémia, Földrajz, Környezetismeret, Természettudományok, Digitális kultúra,

Ének-zene, Rajz és vizuális kultúra, Technika és tervezés, Állampolgári ismeretek, Dráma és színház.

Gyakorlati vizsgát kell tenni az alábbi tantárgyakból: Testnevelés.

Intézményünk belső vizsgai

Intézményünkben a végzős tanulók magyar nyelv és matematika tantárgyakból írásbeli vizsgát tesznek. A vizsgákat a tanév végén, az éves munkatervben foglaltak szerint kell megtartani.

Az egyéni írásbeli vizsgához a szakmai munkaközösségek legkésőbb a vizsgát megelőző I. félév végén vizsgakérdéseket, tételsorokat állítanak össze, melyeket az iskola igazgatója jóváhagy. Az egyes feladatlapoknak, tételsoroknak az adott évfolyam és tantárgy helyi tantervének követelményrendszerét kell tükrözniük, s mind a minimumszint, mind az optimális szint egyaránt legyen megfogalmazva bennük.

Iskolaváltás, a tanulók átvételének helyi szabályai

A tanuló az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt. A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre. A tanuló a tanulói jogviszonyon alapuló jogait az előbbi időponttól kezdve gyakorolhatja.

Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetéből – melyet a fenntartó határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz. Az első osztályba történő beiratkozás a hatályos jogszabályok alapján történik. A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni a tanuló anyakönyvi kivonatát, a gyermek lakcímkártyáját, a szülő személyi igazolványát és lakcímkártyáját, az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem

tanult. Amennyiben a tanuló bármely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

Más országból érkező tanulók felvételénél feltétel a hatóságilag lefordított bizonyítvány, szintfelmérési vizsga az adott osztályban és a megfelelő szintű magyar nyelvi tudás.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Lásd 3.2 Egészségfejlesztéssel kapcsolatos iskolai feladatok

3. Helyi tanterv

A helyi tanterv tananyag felosztása

A Pedagógiai Program 1. számú melléklete

A helyi tanterv

A Pedagógiai Program 2. számú melléklete

A tantárgyak óraszámai évfolyamonként

Általános iskolai oktatás alsó tagozat

Tantárgy	Évfolyamok			
	1.	2.	3.	4.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5+1*
Angol nyelv	1*	1*	1*	2
Matematika	4+1*	4+1*	4+1*	4+1*
Etika/Hit- és erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	0	0	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5

Digitális kultúra	0	0	1	1*
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Összes óra	24	24	24	25

*Szabadon tervezhető órakeret

Általános iskolai oktatás felső tagozat

Tantárgy	Évfolyamok			
	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	4+1*	4+1*	3	3+1*
Dráma és színház*	0	0	1*	0
Angol nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	4	3+1*	3+1*
Etika/hit- és erkölcstan	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	2
Hon- és népismeret*	0	1*	0	0
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1
Természettudományok	2	2	0	0
Fizika	0	0	1	2
Kémia	0	0	1	2
Biológia, egészségtan	0	0	2	1
Földrajz	0	0	2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	0
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	2	2
Összes óra	28	28	30	30

*Kötelezően választandó tantárgyak: Hon- és népismeret, Dráma és színház

*Szabadon tervezhető órakeret

Általános iskola felső tagozat emelt szintű matematika oktatás

Tantárgy	Évfolyamok			
	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	4+1*	4+1*	3	3+1*
Dráma és színház*	0	0	1*	0
Angol nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	4	3+1*	3+1*
Etika/hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	2
Hon- és népismeret*	0	1*	0	0
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1
Természettudományok	2	2	0	0
Fizika	0	0	1	2
Kémia	0	0	1	2
Biológia, egészségtan	0	0	2	1
Földrajz	0	0	2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	0
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Matematika emelt szint**	2	2	2	2
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	2	2
Összes óra	30	30	32	32

*Kötelezően választandó tantárgyak: Hon- és népismeret, Dráma és színház

**Szabadon választható tantárgy: Matematika emelt szint

*Szabadon tervezhető órakeret

Általános iskola felső tagozat emelt szintű magyar nyelv és irodalom oktatás

Tantárgy	Évfolyamok

	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	4+1*	4+1*	3	3+1*
Dráma és színház*	0	0	1*	0
Angol nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	4	3+1*	3+1*
Etika/hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	2
Hon- és népismeret	0	1*	0	0
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1
Természettudományok	2	2	0	0
Fizika	0	0	1	2
Kémia	0	0	1	2
Biológia, egészségtan	0	0	2	1
Földrajz	0	0	2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	0
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Magyar nyelv emelt szint**	1	1	1	1
Magyar irodalom emelt szint**	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	2	2
Összes óra	30	30	32	32

* Kötelezően választandó tantárgyak: Hon- és népismeret, Dráma és színház

** Szabadon választható tantárgyak: Magyar nyelv és irodalom emelt szint

* Szabadon tervezhető órakeret

Gyógypedagógiai nevelés-oktatás összevont alsó tagozat

Tantárgy	Évfolyamok
	1-4.
Magyar nyelv és irodalom	7

Angol nyelv	0
Matematika	4+1*
Etika/Hit- és erkölcsstan	1
Környezetismeret	1
Ének-zene	2
Vizuális kultúra	1+1*
Technika és tervezés	1
Testnevelés és sport	5
Digitális kultúra	1
Szabadon tervezhető órakeret	2
Összes óra	25

*Szabadon tervezhető órakeret

Gyógypedagógiai nevelés-oktatás összevont felső tagozat

Tantárgy	Évfolyamok
	5-8.
Magyar nyelv és irodalom	4
Angol nyelv	2
Matematika	4
Etika/hit- és erkölcsstan	1
Történelem	1
Hon- és népismeret	1*
Állampolgári ismeretek	1
Természettudományok	5
Ének-zene	1
Vizuális kultúra	1
Digitális kultúra	1
Technika és tervezés	1
Testnevelés és sport	5
Osztályfőnöki	1
Összes óra	29

*Szabadon tervezhető órakeretből felhasználva

Felnőttoktatás összevont alsó tagozat

Tantárgy	Évfolyamok
	1-4.
Magyar nyelv és irodalom	3
Angol nyelv	1*
Matematika	2,5+0,5*
Etika/Hit- és erkölcstan	0,5
Hon- és népismeret	0,5
Természettudományok	1+3*
Digitális kultúra	1
Osztályközösség építés	0,5
Összes óra	13,5

*Szabadon tervezhető órakeret

Felnőttoktatás összevont felső tagozat

Tantárgy	Évfolyamok
	5-8.
Magyar nyelv és irodalom	2+1*
Angol nyelv	1
Matematika	2+1*
Etika/hit- és erkölcstan	0,5
Történelem	1
Hon- és népismeret	0,5
Állampolgári ismeretek	1
Természettudományok	1
Természettudományok-fizika	1
Természettudományok-kémia	1
Természettudományok-földrajz	1
Digitális kultúra	1
Osztályfőnöki	0,5
Összes óra	15,5

*Szabadon tervezhető órakeret

Alapfokú művészetoktatás

A zenei képzés óraterve

Tantárgy	Előképző		Alapfok					
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2
Kötelező, vagy kötelezően választható tárgy: szolfézs	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható tárgy	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)
Összes óra	4(2)	4(2)	4(2)	4(2)	4(2)	4(2)	4(2)	4(2)

A képző- és iparművészeti képzés óraterve

Tantárgy	Előképző		Alapfok					
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Vizuális alapozó gyakorlatok	2	2	-	-	-	-	-	-
Vizuális alkotó gyakorlat	-	-	2	2	2	2	2	2
Grafika és festészet alapjai	-	-	2	2	2	-	-	-
Grafika és festészet műhelygyakorlat	-	-	-	-	-	2	2	2
Szabadon választható tantárgy: -népművészet -művészet-történet	-	-	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)
Összes óra	2	2	4(2)	4(2)	4(2)	4(2)	4(2)	4(2)

A választott kerettantervek megnevezése

Általános iskolai oktatás alsó tagozat

Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyama számára

Digitális kultúra 3–4. évfolyam

Etika 1–4. évfolyam

Élő idegen nyelv angol 1-3. évfolyam (készítette az angolt tanítók szakmai közössége)

Élő idegen nyelv angol 4. évfolyam

Ének-zene 1–4. évfolyam

Környezetismeret 3–4. évfolyam

Magyar nyelv és irodalom 1–4. évfolyam

Matematika 1–4. évfolyam

Technika és tervezés 1–4. évfolyam

Testnevelés 1–4. évfolyam

Vizuális kultúra 1–4. évfolyam

Általános iskolai oktatás felső tagozat

Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyama számára

Állampolgári ismeretek 8. évfolyam

Biológia 7–8. évfolyam

Digitális kultúra 5–8. évfolyam

Dráma és színház 7–8. évfolyam

Élő idegen nyelv angol 5–8. évfolyam

Ének-zene 5–8. évfolyam

Fizika 7–8. évfolyam

Földrajz 7–8. évfolyam

Etika 5–8. évfolyam

Hon- és népismeret 5–8. évfolyam

Kémia 7–8. évfolyam

Magyar nyelv és irodalom 5–8. évfolyam

Matematika 5–8. évfolyam

Osztályfőnöki 5-8. évfolyam (saját készítésű tanterv)

Technika és tervezés „Modul A” 5–7. évfolyam

Természettudomány 5–6. évfolyam

Testnevelés 5–8. évfolyam

Történelem 5–8. évfolyam

Vizuális kultúra 5–8. évfolyam

Általános iskola felső tagozat emelt szintű matematika oktatás

Matematika emelt szint 5–8. évfolyam (saját készítésű tanterv)

Általános iskola felső tagozat emelt szintű magyar nyelv és irodalom oktatás

Magyar nyelv és irodalom emelt szint 5–8. évfolyam (saját készítésű tanterv)

Gyógypedagógiai nevelés-oktatás összevont alsó tagozat

Kerettanterv az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára 1-4. évfolyam

Digitális kultúra 3-4. évfolyam

Etika 1-4. évfolyam

Ének-zene 1-4. évfolyam

Környezetismeret 3-4. évfolyam

Magyar nyelv és irodalom 1-4. évfolyam

Matematika 1-4. évfolyam

Technika és tervezés 1-4. évfolyam

Testnevelés 1-4. évfolyam

Vizuális kultúra 1-4. évfolyam

Gyógypedagógiai nevelés-oktatás összevont felső tagozat

Kerettanterv az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára 5–8. évfolyam

Állampolgári ismeretek 8. évfolyam

Digitális kultúra 5-8. évfolyam

Etika 5-8. évfolyam

Ének-zene 5-8. évfolyam

Hon- és népismeret 6. évfolyam

Idegen nyelv (angol) 7-8. évfolyam

Magyar nyelv és irodalom 5-8. évfolyam

Matematika 5-8. évfolyam

Osztályfőnöki 5-8. évfolyam

Természettudomány 5-8. évfolyam

Technika és tervezés 5-8. évfolyam

Testnevelés 5-8. évfolyam

Történelem 5-8. évfolyam

Vizuális kultúra 5-8. évfolyam

Felnőttoktatás összevont alsó tagozat

Angol nyelv 4. évfolyam

Digitális kultúra 3–4. évfolyam

Etika 1–4. évfolyam

Környezetismeret 4. évfolyam

Magyar nyelv és irodalom,

Matematika 1–4. évfolyam

Osztályközösség-építés 1–4. évfolyam

Felnőttoktatás összevont felső tagozat

Angol nyelv 5–8. évfolyam

Állampolgári ismeretek 8. évfolyam

Digitális kultúra 5–8. évfolyam

Etika 5–8. évfolyam

Fizika 7–8. évfolyam (esti tagozat)

Földrajz 7–8. évfolyam (esti tagozat)

Hon- és népismeret 5–8. évfolyam (esti tagozat)

Kémia 7–8. évfolyam (esti tagozat)

Magyar nyelv és irodalom 5–8. évfolyam

Matematika 5–8. évfolyam (esti tagozat)

Osztályközösség-építés 5–8. évfolyam

Természettudomány 5–6. évfolyam

Történelem 5–8. évfolyam

Alapfokú művészetoktatás kerettantervei

Furulya EK1-EK2, A1-A6

Klarinét EK1-EK2, A1-A6

Szaxofon EK1-EK2, A1-A6

Zongora EK1-EK2, A1-A6

Népzene EK1-EK2, A1-A6

Szintetizátor-keyboard EK1-EK2, A1-A6

Festészet EK1-EK2, A1-A6

A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók forrása az Oktatási Hivatal honlapja, az www.oktatas.hu.

Évfolyamonként a kötelező-, a kötelezően választandó- ill. a szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámuk

Lásd 7.1 Óraszámtervezetek táblázatait

Az oktatásban alkalmazott nyomtatott tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az iskolai tankönyvellátás rendjét a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével évente – az iskola igazgatója határozza meg.

A szakmai munkaközösségek a tankönyvek, taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat veszik figyelembe:

- A tankönyv, taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak, melyek segítik a kompetenciafejlesztést és az önálló tanulást, amelyekhez rendelkezésre áll olyan digitális tananyag, amely segíti a tananyag feldolgozását.
- A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai

Iskolánk pedagógiai feladatait az intézmény sajátos profilja mentén valósítja meg, melyek a következők:

- egész napos iskolai nevelés-oktatás az alsó tagozaton,
- első évfolyamtól idegen nyelv oktatás,
- emelt szintű magyar nyelv és irodalom oktatás felső tagozaton,
- emelt szintű matematika oktatás felső tagozaton,
- csoportbontások,
- egységes mérési-értékelési rendszer,
- Intézkedési Terv magvalósítása (kompetenciamérés eredményességéhez köthető),
- gyógypedagógiai nevelés-oktatás,
- felnőttoktatás esti tagozaton,
- alapfokú művészetoktatás,
- tanulószobai foglalkozás felső tagozaton.

Intézkedési Terv

Az Országos kompetenciamérés eredményeinek javítása, valamint az alulteljesítő tanulók arányának csökkentése érdekében az iskola Intézkedési Terv alapján dolgozik, melyet évente felülvizsgál.

A Nemzeti alaptanterv módszertani alapelveinek megfelelően

A tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztése érdekében

- Az aktív tanulást, a tanulónak a tanulási tevékenységekben történő részvételét helyezzük előtérbe. Ezért a tanulásszervezési eljárások közül a kreativitást fejlesztő, munkáltató módszereket és szervezeti formákat részesítjük előnyben. A pedagógusoktól a motiváló, aktivitásra ösztönző, cselekedtető, kooperatív technikák, valamint a projekt módszer alkalmazását várjuk. A verseny helyett az együttműködést helyezzük előtérbe. Ösztönözzük a differenciált egyéni munka, a páros munka és a csoportmunka alkalmazását. Az iskola lehetővé teszi az iskolán kívüli szakemberek bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználását. A nevelőtestület együttműködésében alkalmazzuk a projektoktatást (témahetek, tantárgyi projektek megvalósításával). Az aktív tanulás segítése a tanuló tehetségének, különleges nevelési-oktatási szükségleteinek vagy fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező szakember

támogatásával történik.

- Iskolánk a tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával igyekszik megvalósítani. A hátránykompenzáció, valamint a lemorzsolódásban veszélyeztetett tanulók arányának csökkentése érdekében a tanuló szükségleteihez, képességeihez, készségeihez illeszkedő módszertani eljárásokat alkalmazunk, egyéni fejlesztési terveket készítünk. Ezek közül fontosak, azok a fejlesztő tevékenységek is, melyek a családi és településszerkezeti hátrányokból eredő, az eltérő kulturális és nyelvi elsajátítási lehetőségekhez köthetőek. A tanórákon szorgalmazzuk a hagyományos keretek közötti, rendszeresen alkalmazott differenciált oktatást. A kompetenciamérés eredményességét növelendő, az alulteljesítő tanulók arányának csökkentése érdekében intézményi Intézkedési Terv alapján dolgozunk. A tehetséggondozó tevékenységünk fontos eleme a versenyeztetés, mely megvalósításában a Tiszaöki Iskolás Gyermekekért Közalapítvány nyújt anyagi támogatást.
- Továbbképzési lehetőségekkel, belső tudásmegosztások segítségével törekszünk arra, hogy a pedagógusok ismerjék és alkalmazzák a digitális technológiával támogatott oktatási módszereket, a modern tanulásszervezési eljárásokat.
- Célunk a kellemes környezet biztosítása, a feszültségmentes, kedvező légkör fenntartása az iskolai foglalkozásokon. A tanulási feltételek javítása érdekében a termekben/szaktantermekben interaktív táblákkal, projektorokkal és laptopokkal biztosítjuk a tanórai digitális tananyag feldolgozásának lehetőségét. Folyamatosan törekszünk olyan tantermek/osztálytermek kialakítására, melyek berendezései a különböző tanulásszervezési eljárások alkalmazásához rugalmasan és gyorsan átalakíthatóak legyenek.
- A tanulók értékelésénél egyéni fejlődésük és sikeres tanulási teljesítményük érdekében az igazságosság, az esélyteremtés és a méltányosság alapelveit tartjuk szem előtt. A tanulók értékelésének megvalósításakor tiszteletben tartjuk emberi méltóságukat. A tanulási folyamat elején ismertté tesszük a tanulóval szemben támasztott elvárásokat, mérési-értékelési rendszerünket. A fejlesztő, tanulást támogató értékelést várjuk el a pedagógusoktól. Folyamatosan szoktatjuk a gyermekeket saját munkájuk értékelésére.

- Rendszeres a nevelés-oktatás folyamatának mérése.

Az iskola a tanórán kívüli tevékenységeihez tartozó közművelődési tevékenységrendszerét a tanévenkénti munkatervében rögzíti (ünnepségek, kulturális programok, művészeti rendezvények, versenyek, stb. időpontjait). Szorgalmazzuk, hogy minden gyerek közönség elé léphessen és sikerélményben részesüljön a kultúrához való pozitív viszonyának a megalapozása érdekében. Olyan kulturális és művelődési lehetőséget, kínálatot biztosítunk mely épít a város meglévő adottságaira. A tanulók zenei és képzőművészeti alapképzésének a kiegészítése céljából helyet adunk a Bíborka és Free Dance Művészeti Iskola tánc művészeti oktatásához.

A testi és lelki egészségre nevelés elve alapján célunk, hogy a tanulóink rendszeresen és kedvvel sportoljanak, okozatosan és fokozottan válják igényükké és szokásukká a rendszeres testedzés és egészséges életmód. A mindennapi testedzés lehetőségét minden tanulónak tanórai keretekben biztosítjuk. Kiemelt feladatunk a tanulók környezeti nevelése.

A tanulók érdeklődésének, adottságainak megfelelően (a fenntartó által biztosított óraszámokban) szakköröket szervezünk a tanítási órákba be nem illeszthető ismeretek és készségek elsajátítása érdekében. A szakkörök szervezésénél a sokoldalúságra, a változatosságra törekszünk.

Sajátos pedagógiai módszerek alkalmazása a nevelés-oktatás folyamatában

A projektpedagógia alkalmazása

Iskolánk az alábbi

Fenntarthatósági témahét 1-8. évfolyam

- Központi témája, célja és időpontja: az adott tanév munkatervében kerül meghatározásra.

Digitális témahét 1-8. évfolyam

- Központi témája, célja és időpontja: az adott tanév munkatervében kerül meghatározásra.

Névadónk Hete Témahét

- Központi témája: Nemzeti öntudat és hazafias nevelés Kossuth Lajos iskolánk névadójával, valamint az 1948-as forradalom és szabadságharccal kapcsolatos ismeretek által.
- Tanmenetben rögzített időpontja: az éves iskolai munkatervben kerül rögzítésre.
- Célja: a tanulók ismerjék meg nemzeti kultúránk értékeit, hagyományait; tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek munkásságát; sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, melyek megalapozzák a lakóhely, szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését; alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése.

A témanap, témahét várható pedagógiai eredményei:

- Kialakul és növekszik a munka során a személyes érintettségből adódó motiváltság.
- Kölcsönösen pozitív irányba változik a diák-tanár viszony.
- Növekszik az önbizalom, magabiztosság, amely újabb cselekvésre ösztönöz.
- Csökkennek a magatartási anomáliák.
- Fejlődik a cselekvő- és szervezőképesség és az önálló ismeretszerzés képessége.
- Az azonos cél elérésének tudata biztosítja a magas fokú szocializációt.
- A csoportmunkák során erősödik az egymásra figyelés, az esetleg periférián lévő tanulók is bekapcsolódhatnak a közös tevékenységbe.

Projekt módszer alkalmazása

A 4-7. évfolyamon tanító magyar és a matematika szaktanárok kötelezően legalább egy alkalommal a tanév során projekt módszerrel dolgoznak fel egy szabadon választott témát.

A projekt módszer alkalmazásának várható pedagógiai eredményei:

- A diákok a munkavégzéshez és a mindennapi élethez nélkülözhetetlen képességeket fejlesztenek ki, önálló ismeretszerzés képességét, a szolidaritást, együttműködést, felelősségvállalást, önértékelést és az informatikai készségek, amelyek mind hozzájárulnak a munkaerőpiacon sikerességükhöz és érvényesülésükhöz.

- A tanulók érdeklődésének felkeltése, beindítva vagy éppen fokozva intellektuális kíváncsiságukat, ösztönözhetjük önálló felelősségvállalásra, önálló tanulási célok kitűzésére és azok megvalósítására irányuló erőfeszítéseiket. Eközben megváltozhat a tanulók tudáshoz és tanuláshoz való viszonya, sikereket és közös élményeket szereznek, önbecsülésük és önismeretük magasabb szintre léphet.

Könyvtár pedagógia alkalmazása

A tanulás fontos színtere és eszköze az iskola könyvtára és informatikai bázisa. A hagyományos tantermi oktatást az iskola keretein belül is kiegészítik az egyéni tanulás lehetőségei, amelyhez sokféle információforrás gyors elérésére van szükség. A könyvtár használata minden ismeretterületen nélkülözhetetlen. A könyvtári ismeretszerzés technikáját, módszereit az önálló ismeretszerzés érdekében a tanulóknak el kell sajátítaniuk. Ismerjék a könyvtárban való keresés módját, a keresést támogató eszközöket, a főbb dokumentumfajtákat, valamint annak tanulásban betöltött szerepét, információs értékét. Sajátítsák el az adatgyűjtés, témafeldolgozás, forrásfelhasználás technológiáját, az interneten való keresés stratégiáját és alakuljon ki bennük a rendszerezett tudás megszerzésének, átadásának képessége. Váljanak rendszeres könyvtárhasználóvá, tanulják meg az iskolai könyvtár, az Országos Dokumentum-ellátási Rendszer, az elektronikus könyvtárak és teljes könyvtári rendszer szolgáltatásainak igénybevételét, a könyvtári adatbázisok használatát. Ennek érdekében ismerjék az országos szakkönyvtárakat is.

Alsó tagozat

A könyvtári informatika témakörben a könyvekhez és egyéb információforrásokhoz való pozitív attitűd kialakítása meghatározó a tanulásmódszertan és a tanulási motiváció alapozása során. Fontos cél, hogy a tanulók az iskolai könyvtár rendszeres látogatásával tapasztalatokat és élményeket szerezzenek a könyvtárban végezhető szolgáltatásokhoz és tanuláshoz köthető tevékenységekről.

A könyvtárhasználóvá nevelés területén kiemelt jelentőségük van a meséknek, a játékos foglalkozásoknak, az alkotó tevékenységeknek. Ezek elsősorban a nyomtatott forrásokhoz kötődnek, de a széleskörű tapasztalatszerzés és a tanulók iskolán kívüli ismereteinek beépítése érdekében helyet kell kapniuk az elektronikus forrásoknak és más, nem hagyományos dokumentumtípusoknak is.

A gyermekeknek szánt szépirodalmi és ismeretterjesztő művek széles választéka minden tantárgy számára sok lehetőséget nyújt az egyes témák élményszerű, forrásalapú

feldolgozására. A játékos foglalkozások során érdemes a könyvtár tereivel, használatának alapjaival, a legelterjedtebb dokumentumtípusokkal, segédkönyvekkel megismertetni a tanulókat.

5-6. évfolyam:

A könyvtári informatika fejlesztési területen ebben a szakaszban az alsó tagozaton szerzett iskolai könyvtári és gyermekkönyvtári tapasztalatokra építve a megszerzett tudás rendszerezése és tudatosítása kerül középpontba. A tudás bővítése és a szokásformálás során egyre hangsúlyosabb szerepet kap a könyvtári források és szolgáltatások tanulásban való felhasználása. Cél, hogy a tanuló minden tantárggyal kapcsolatban megismerje a különböző források felhasználási lehetőségeit.

Ezek az évfolyamokon cél, hogy a tanuló tanári irányítás mellett önállóan tájékozódjon az iskola könyvtárában. Kiemelt szerepet kap a korosztály számára készült nyomtatott és elektronikus ismeretterjesztő művekben való önálló tájékozódás, és a szerzett információk megadott szempontok szerinti felhasználása, a források azonosítása.

7-8. évfolyam:

A könyvtári informatika fejlesztési területen az egyre tudatosabb könyvtárhasználóvá nevelés a kiemelt cél. Ehhez járul hozzá az információs problémamegoldás alapvető lépéseinek ismerete, az egyes eszközök, módszerek tanári támogatással történő alkalmazása, továbbá az iskolai könyvtár állományának és szolgáltatásainak önálló használata. Az önálló forráskiválasztást és -használatot, a döntések meghozását támogatja, hogy a tanulók megismerik az egyes könyvtártípusok és szolgáltatásaik jellemzőit, különbségeit, a nyomtatott és elektronikus kézikönyvek, tájékoztató eszközök széles tárházát, azok információs értékét.

A különböző tantárgyi gyűjtőmunkákhoz, projektmunkákhoz kapcsolódó támogatásban, értékelésben hangsúlyos szerepet kapnak az etikai és jogi vonatkozások, a forrásjegyzék készítése és a hivatkozások.

A könyvtári órák a magyar nyelv és irodalom tantárgy helyi tantervében az alábbiak szerint kerültek beépítésre:

1. évfolyam

Könyvtári órák – 2 óra:

- Ismerkedés a könyvtárral
- Mesék

2. évfolyam

Könyvtári órák – 3 óra:

- Gyermekfolyóirat a könyvtárban

- Jeles napok – karácsony
- Nemzeti ünnepünk március 15.

3. évfolyam

Könyvtári órák – 3 óra:

- Vár a könyvtár
- Mesék
- Jeles napok - farsang

4. évfolyam

Könyvtári órák – 2 óra:

- Mesék
- Hazánk nevezetességei

5. évfolyam

Könyvtári órák – 8 óra:

- Petőfi Sándor élete
- Petőfi Sándor: János vitéz
- Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk
- A mesék
- Szótárak, kézikönyvek használata 1.
- Szótárak, kézikönyvek használata 2.
- Szólások és közmondások 1.
- Szólások és közmondások 2.

6. évfolyam

Könyvtári órák – 8 óra:

- Mátyás - mondakör
- Hogyan keletkezett a Toldi?
- Gárdonyi Géza: Egri csillagok; A regény ideje és tere
- Információgyűjtés: A mondák
- Szótárak, kézikönyvek használata 1.
- Szótárak, kézikönyvek használata 2.
- Szólások és közmondások 1.
- Szólások és közmondások 2

7. évfolyam

Könyvtári órák – 8 óra:

- Kölcsey és Vörösmarty

- Petőfi Sándor: Úti levelek, úti jegyzetek
- Jókai Mór: A kőszívű ember fiai
- Információgyűjtés: A romantika
- Szótárak, kézikönyvek használata 1.
- Szótárak, kézikönyvek használata 2.
- Szólások és közmondások 1.
- Szólások és közmondások 2.

8. évfolyam

Könyvtári órák – 9 óra:

- Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig
- Shakespeare: Rómeó és Júlia
- A Nyugat című folyóirat
- Információgyűjtés: A romantika
- Mozgóké- és médiaismeret
- Szótárak, kézikönyvek használata 1.
- Szótárak, kézikönyvek használata 2.
- Szólások és közmondások 1.
- Szólások és közmondások 2.

A választható tantárgyak, foglalkozások, valamint a pedagógusválasztás szabályai

A szülők, tanulók igényeinek, az intézmény személyi és tárgyi feltételeinek, a fenntartó által biztosított lehetőségek függvényében, valamint a gyermekek továbbtanulási igényeinek figyelembe vételével szervezzük a foglalkozásokat.

A választható órakeret felhasználása tanévenként pontosításra kerül, amelyet a fenntartóval való egyeztetést követően a mindenkorai tantárgyfelosztás tartalmaz.

A választható tantárgyak:

- Emelt szintű matematika 5-8. évfolyam
- Emelt szintű magyar nyelv és irodalom 5-8. évfolyam
- Alapfokú művészetoktatás zeneművészeti ágon 8 évfolyam
- Alapfokú művészetoktatás képző- és iparművészeti ágon 8 évfolyam

A választható tanórán kívüli foglalkozások:

- sportkör 5-8. évfolyam

- énekkar 5-8. évfolyam
- szakkör 1-8. évfolyam
- tehetséggondozó foglalkozás 1-8. évfolyam
- felzárkóztató foglalkozás 1-8. évfolyam

Az évfolyamon felkínált választható tanórák és tanórán kívüli foglalkozásokon a tanuló szabadon részt vehet, a tanórák és foglalkozások számát a jogszabályi előírások betartásával szükséges figyelembe venni.

A felvétel az adott tanórára/foglalkozásra való jelentkezéssel történik.

Az 5. évfolyamú matematika emelt szintű oktatásra való jelentkezés a tanuló (kiskorú tanuló esetén a szülő) döntése alapján történik, a matematika tantárgyat tanító javaslatát követően.

A tanítói javaslat figyelembe veszi a 4. osztályos tanuló

- képességeit,
- matematika órán végzett munkáját,
- egységes tartalmú év eleji és év végi méréseken nyújtott teljesítményét,
- a matematika kompetenciaméréseken nyújtott teljesítményét,
- a matematika szaktárgyi versenyeken elért eredményeit.

Az 5. évfolyamú magyar nyelv és irodalom emelt szintű oktatásra való jelentkezés a (kiskorú tanuló esetén a szülő) döntése alapján történik, a magyar nyelv és irodalom tantárgyat tanító javaslatát követően.

A tanítói javaslat figyelembe veszi a 4. osztályos tanuló képességeit,

- magyar nyelv és irodalom órán végzett munkáját,
- egységes tartalmú év eleji és év végi méréseken nyújtott teljesítményét,
- a szövegértési kompetenciaméréseken nyújtott teljesítményét,
- a magyar nyelv és irodalommal kapcsolatos szaktárgyi versenyeken elért eredményeit.

Az alapfokú művészetoktatásra való jelentkezés a tanuló, (kiskorú tanuló esetén a szülő) döntése alapján történik.

A tanórán kívüli foglalkozások indításának elsődleges szempontja a tanulók érdeklődése. Az intézmény technikai, anyagi és személyi adottságai alapján felkínált programok közül azokat

indítjuk, melyek a tanulók körében a legnagyobb érdeklődést váltják ki. A kínálat összeállításánál törekedni kell arra, hogy a kiegészítő foglalkozások tartalmukkal segítsék nevelési céljaink megvalósítását, speciális lehetőségeikkel segítsék a tanulói képességek minél sokoldalúbb kibontakozását. Az iskolai sportkörben, énekkarban, szakkörökben, tehetséggondozásban való munka fontos segítője nevelő-oktató munkánknak. Ezeket a foglalkozásokat csak azoknak a tanulóknak javasoljuk, akik a tanulmányi követelményeknek képességeikhez mérten jól megfelelnek. A felzárkóztató foglalkozásokat a lemorzsolódásban veszélyeztetett tanulók számára indítjuk.

Tanulósobai foglalkozás 5-8. évfolyam

Az iskola a tanulók 16 óráig tartó kötelező iskolában tartózkodásának megvalósítása érdekében tanulósobai foglalkozást szervez.

A szülő minden év május 20-ig megfelelő indokkal alátámasztva írásban kérheti gyermekének felmentését a 16 óráig tartó kötelező iskolában tartózkodás alól, melynek elfogadásáról az igazgató dönt.

A tanulósobai csoportokat lehetőleg egy évfolyam (vagy egy életkorú) tanulóiból alakítjuk ki, ahol mód van rá. A tanulósobai munka szerves része oktató-nevelő programunknak, ezt iskolai pedagógiai munkánkkal teljes összhangban végezzük. Feladatainkat a szülőkkel történő szoros együttműködéssel oldjuk meg. A tanulósobai foglalkozás az utolsó tanítási óra végét követően kezdődik, és naponta 16 óráig tart.

A tanulónak (kiskorú tanuló esetén a szülőnek) írásban kell bejelentenie az adott tanév május 20-ig, ha a tanuló a következő tanítási évben már nem kíván részt venni a szabadon választott tanítási órán, továbbá ha jelentkezni kíván a szabadon választott tanítási órára.

Kiskorú tanuló esetén a választás jogát a szülő gyakorolja. A szülő ezt a jogát attól az évtől kezdődően, amelyben gyermeke a tizennegyedik életévét eléri – ha a gyermek nem cselekvőképtelen –, gyermekével közösen gyakorolja.

A kötelező és tanórán kívüli foglalkozásokon pedagógus választására nincs lehetőség.

A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módjai, a mérések formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

A mérés - ellenőrzés célja az információ szerzés a pedagógiai folyamatok tervezéséhez; az értékelés funkciója pedig hiteles visszajelzést adni a tanuló számára a követelményteljesítmény megfeleléséről, de legátfogóbb célja a reális önértékelés, az önálló tanulási képesség és igény kialakítása.

A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja, hogy képet kapjunk

- a tanulók ismereteiről,
- tudásuk gyarapodásáról,
- az elsajátított ismeretek szintjéről,
- a feltárt hiányosságok alapján módosítsuk a nevelő-oktató munka tervezését.

Az ellenőrzés alapelvei:

- a tanítás-tanulás egész folyamatára kiterjed,
- a pedagógus ellenőrző, értékelő munkáját az előremutató, jobbító szándék vezérelje, fejtsen ki pozitív hatást a tanuló személyiségére,
- kiterjed a tanulók valamennyi tevékenységére,
- figyelembe veszi a tantárgyi sajátosságokat,
- tekintettel van a tanulók egyéni képességeire, életkori sajátosságaira,
- rendszeres, folyamatos és sokoldalú,
- mellőzi a szubjektivitást.

Az ellenőrzés, a számonkérés formái:

A szóbeli ellenőrzés formái: az egész tanítási órán végzett munka megkülönböztetett megfigyelése, az órai aktivitás megfigyelése, a tanári kérdésekre adott válasz, kiselőadás, egyéni felelet, fogalmazás szóban, idegen nyelvi párbeszéd, szóismeret, a szabályok reprodukálása, felolvasás, stb.

Az írásbeli ellenőrzés formái: írásbeli felelet (rész számonkérés), tudáspróba, szintmérő, feladatlap, szorgalmi munka, önálló feladatmegoldás, tollbamondás, fogalmazás, kottázás, teszt, műszaki rajz, témazáró dolgozat, felmérés (egységes mérés, kompetenciamérés), az előzőek számítógépen megírt változatai, gyűjtőmunka, projektmunka, vizsga.

A témazáró dolgozat a helyi tantervben szereplő egy teljes tantervi téma számonkérésére szolgáló, egy tanórát kitöltő, az ismeretek felidézését és alkalmazását egyaránt megkövetelő

írásbeli számonkérési forma, melyben a témazáró dolgozatban szereplő feladattípusok arányai megfelelnek a tantervi követelmények belső arányainak. Időpontja tervezett, melyet a tanuló is ismer. Százalékosan is értékeljük. Egy nap legfeljebb kettő témazáró íratható.

Tudáspróba (rész számonkérés) egy tantervi téma valamely részének számonkérésére szolgáló (néhány lecke anyagából íratható) írásbeli számonkérési forma, amelyben az ismeretek felidézése az alkalmazástól függetlenül vagy azzal együtt is számon kérhető. Megírásához 15-20 perc áll a tanuló rendelkezésére. A tanuló ismeri a tananyag terjedelmét, a számonkérés időpontját.

Az írásbeli felelet a napi felkészülés ellenőrzésére szolgál. Egy lecke anyagából íratható. Megírásához 10 - 15 perc áll a tanuló rendelkezésére. Bármikor íratható, a tanulóval nem közöljük előre.

Az év eleji, félévi, év végi egységes felmérések alapvetően diagnosztikai célt szolgálnak: a tanulók tudásának, készségeinek szintjét mérik. E felmérők csak akkor osztályozhatók, ha megfelelő ismétlés, gyakorlás után került sor megíratásukra.

A gyakorlati munka ellenőrzésének formái: a tanuló produktumának (pl. tárgy, rajz, festmény, éneklés, testneveléssel összefüggő mozgásforma előadása, művészetekkel összefüggő produkció bemutatása, stb) ellenőrzése.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen értékeli, félévkor és a tanítási év végén minősíti.

A tanuló értékelésének legfontosabb alapelve a fejlesztő támogatás. A tanári értékelés a tanuló emberi méltóságát tiszteletben tartva elfogulatlan és konkrét legyen, a minősítés (az érdemjegy/osztályzat) hitelesen tükrözze a tanulói teljesítményt.

A szaktanárok a tanulókkal minden tanév első órájában a tantárgy követelményrendszere mellett ismertetik saját értékelési rendszerüket, a hiányzások és mulasztások követelményeit, a pótlási és javítási lehetőségeket.

A tanuló évközi teljesítményét gyakran értékeljük szóban és szövegesen is.

Évközi értékelések módjai:

Szöveges értékelés szóban

Az értékelés történhet a tanuló magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi teljesítményéről.

Megfogalmazódhat:

- a tanító részéről,
- a tanulóktársak részéről,
- tanulói önértékelés formájában.

Szöveges értékelés írásban

Az értékelés történhet a tanuló magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi teljesítményéről:

- a tanulói produktumokra, írásbeli munkájára írt rövid, lényegre utaló észrevételek megfogalmazásával,
- témazáró felmérések megoldásának értékelése %-os teljesítménysávok megadásával és ezek minősítő, de fejlesztő jelzésével,
- aktuális észrevételek bejegyzése a tanuló fejlődésével, előmenetelével kapcsolatban (füzetbe, elektronikus naplóba),
- dicséretnek illetve elmarasztalások beírása az elektronikus naplóba,
- külső, belső felkérésre készített minősítések, vélemények (gyermekvédelem, nevelési tanácsadó, szakértői bizottság, rendőrség, járási hivatal).

Értékelés érdemjeggyel

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli.

A tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél az érdemjegyek a következők:

jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

Érdemjegyet kaphat a tanuló szóbeli feleletre, írásbeli feleletre, a tanuló által elkészített produktumra.

Iskolai szinten a tanuló tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végezzük témazáró dolgozatok, egységes év eleji és év végi mérések, a 8. évfolyam év végi írásbeli magyar nyelv és matematika vizsgája, valamint tudáspróba (rész számonkérések) és írásbeli feleletek esetében:

90 % - tól jeles (5); 75 % - tól jó (4); 50 % - tól közepes (3); 30 % - tól elégséges (2). Az elégségest el nem érő tanulói teljesítmény elégtelen (1) érdemjegyű.

SNI/BTMN tanulók értékelése a mindenkor szakértői javaslat alapján történik. A tanulók tanulásának támogatása a méltányossági szempontok figyelembevételével történik. Az írásból felmentett tanulók esetében a szóbeli számonkérést kell előnyben részesíteni.

Iskolánk az alábbi értékelési rendszert alkalmazza:

Fejlesztő értékelések

- Diagnosztikus értékelés (év eleji mérések, DIFER mérések, szociometria, fizikai állapot felmérése)
Célja a helyzetfeltárás, az egyénre-, csoportra szabott nevelési-oktatási stratégia kialakítása.
- Formatív értékelés (tudáspróba, felelet, kompetenciamérés, a fejlődés nyomon követése, szóbeli értékelés, önértékelés, jutalmazás pontokkal, stb)
Célja: a folyamat közbeni irányítás, segítség, korrekció, szöveges formában, mindig a gyermek konkrét tennivalóját jelöljük ki.

Minősítő értékelés

- Szummatív értékelés (témazáró dolgozat, félévi, év végi felmérés, írásbeli vizsga)
Célja: összegzés, adott téma, tantárgy, időszak vagy tanév eredményességének megállapítása. A teljesítmények mind mennyiségi, mind minőségi értelmezését alkalmazzuk. A követelményekhez mért teljesítmény arányát százalékos formában fejezzük ki, amit érdemjegyre váltunk (kivétel az országos egységes mérések és a kompetenciamérések).

Félévi, év végi értékelés

A tanuló iskolai teljesítményének értékelése és minősítése, a pedagógus által adott érdemjegyek és az azok alapján kialakított félévi, tanév végi osztályzatok alapján történik.

Az első évfolyam első félévének és év végi minősítésekor, valamint a második évfolyam első félévének minősítésekor a tanulók szöveges minősítést kapnak (kivéve a felnőttoktatás 1-2. évfolyamán).

A szöveges értékelés fokozatai: kiválóan teljesített, jól teljesített, megfelelően teljesített, felzárkóztatásra szorul.

A tanuló tudásának minősítésénél 2. évfolyam végén, illetve 3-8. évfolyamon, valamint a felnőttoktatás 1-8. évfolyamán az osztályzatok a következők: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

Angol nyelv tantárgyból elégtelen osztályzat nem adható

- az általános iskolai nevelés-oktatás 2-4. évfolyamán,
- a gyógypedagógiai nevelés 7-8. évfolyamán,

Félévkor és a tanév végén tantárgyi dicséret adható. Az elektronikus naplóban a dicséret az „5D” osztályzat kiválasztásával valósul meg.

A pedagógusok feladata az értékeléssel összefüggésben:

- Heti egy vagy kevesebb óraszámú tantárgyak esetében az érdemjegyek száma tanulóként legalább félévente három.
- Az érdemjegyek minimális száma tanulónként két és három órás tantárgy esetében félévenként legalább öt, négy órás tantárgy esetében félévenként legalább hat, öt és hat órás tantárgy esetében félévenként legalább nyolc.
- Az elméleti tantárgyak tananyagából a szóbeli kifejezőképesség fejlesztése érdekében évente legalább egy szóbeli feleletet is végezzen a tanuló.
- Az évközi érdemjegyek osztályzattá alakításakor minden érdemjegy egyenértékű, tehát azonos súlyozással kerül beszámításra.
- A kompetenciaméréseken elért tanulói teljesítményt az elektronikus naplóba be kell vezetni, de a félévi és év végi osztályzatba nem kell beszámítani.
- Az év végi minősítés és az osztályzatok lényegesen nem térhetnek el egymástól. A félévi és év végi osztályzatok kialakítása során az egész 50 századtól felfele, az egész 49-ig lefele kerekítéssel határozza meg a tanuló minősítését.
- A bukásra álló tanuló szüleit a tanuló teljesítményéről a minősítést megelőzően legalább négy héttel írásban az elektronikus naplóban tájékoztatni kell.

- Az írásos tanulói munkák javításának és értékelésének határideje témazáró dolgozatok és írásbeli feleletek esetében legfeljebb 5 tanítási nap.
- Írásbeli feleleteket nem őriz meg az iskola (pedagógus). Témazáró dolgozatokat, ill. egységes felméréseket, kompetenciaméréseket, írásbeli vizsga feladatlapokat egy évig őriz meg az iskola (pedagógus).
- Az elektronikus naplóba az érdemjegyet azon a napon kell beírni, amikor az érdemjegy adása történt. A pedagógus akadályoztatása esetén a jegy beírása a következő napon történjen meg. Hétvégén (szombat, vasárnap) nem valósulhat meg érdemjegy beírás, kivételt képez a szombatra áthelyezett tanítási nap.
- A matematikát, a magyar nyelv és irodalmat, az angol nyelvet tanító szaktanárok az egységes tartalmú és értékelésű év eleji, félévi, év végi mérések, valamint a kompetenciamérések értékelését, elemzését a mérés-értékelés munkacsoport által kért formában készítik el.
- A pedagógusok a tanulói értékelések eredményeit felhasználják a pedagógiai munkájuk tervezéséhez, a tanulók egyéni fejlesztéséhez.

Alapfokú művészetoktatás mérés-értékelési szabályai

A tanulók értékelésének formái: írásbeli és szóbeli értékelés.

Az írásbeli értékelés fajtái:

- szöveges (az előképzőben)
- 1-5 skálájú érdemjeggyel alapfokon.

Az értékelés alapja és fokmérője az alapfokú művészetoktatás követelményeinek teljesítése, illetve értékeljük a tanuló hozzáállását, azaz szorgalmát az iskolai tevékenysége során.

Az értékelés gyakorisága:

- szóbeli: folyamatosan a tanév során,
- írásbeli: havonta, félévkor, év végén.

A tanulási eredmények értékelésének 3 típusa közül (diagnosztikus, formatív, szummatív) intézményünkben a formatív, a produkciók minőségének folyamatos visszajelzése mellett a szummatív értékelés fog dominálni, melynek célja egy hosszabb tanulási szakasz eredményeinek megállapítása. Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja a teljesítendő, elvárható követelményeknek a tudását az alapfok évfolyamainak

befejezésére írja elő a tanulóktól, ezzel lehetőséget kíván adni a tudásuk elmélyítéséhez, az egyéni fejlődési különbségek, a gyorsabb vagy lassúbb tanulási tempó figyelembevételéhez.

A művészeti alapvizsga az éves munkatervben meghatározott időpontban történik. A vizsga helyének kialakítása, a vizsgaeszközök biztosítása a vizsgáztató feladata. A mikrotantervek meghatározzák az alapfokú művészeti oktatás művészeti ágainak követelményeit.

Valamennyi vizsgánál az eltelt nevelési-képzési szakasz eredményességét kell számba venni. Gyöngyszemek Művészeti Napokat tartunk, amelynek programjai nyilvánosak (szülők, partnerek részére). A művészeti ágak tanszakai mutatkoznak be hangverseny, kiállítás formájában.

Az osztályfőnök feladata:

Abban az esetben, ha a félévi, év végi osztályzat lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, az osztályozó értekezletet megelőzően felhívja az osztályában tanító szaktanár figyelmét az eltérésre.

Az osztályozó értekezleten az osztályfőnök jelzi a nevelőtestületnek az esetleges lezárási problémákat. Az osztályozó értekezleten a nevelőtestületnek jogában áll az osztályzatot módosítani.

A belső egységes mérések-értékelések rendszere

Iskolánkban a kötelező országos idegen nyelvi és kompetenciamérésen kívül egyéb, egységes tartalmú és értékelésű méréseket is végzünk az alábbi ütemezés szerint:

Szeptember

- DIFER mérés 1. évfolyam
- Szociometriai mérés 5. és 7. évfolyam
- Év eleji felmérés matematikából 2-8. évfolyam
- Év eleji felmérés magyar nyelvből 2-8. évfolyamon
- Év eleji felmérés angol nyelvből 5-8. évfolyamon

Október

- Kompetenciamérés matematikából 3-8. évfolyamon
- Kompetenciamérés szövegértésből 3-8. évfolyamon

Január

- Félévi felmérés magyar nyelvből 8. évfolyamon
- Kompetenciamérés matematikából 3-8. évfolyamon
- Kompetenciamérés szövegértésből 3-8. évfolyamon

Március

- Kompetenciamérés matematikából 3-8. évfolyamon
- Kompetenciamérés szövegértésből 3-8. évfolyamon

Május

- DIFER mérés 1. évfolyam
- Év végi felmérés matematikából 1-7. évfolyam
- Év végi felmérés magyar nyelvből 1-7. évfolyamon
- Év végi felmérés angol nyelvből 4-8. évfolyamon

A tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A magatartás a tanuló viszonya az iskola értékrendjéhez, a Házi rendben rögzített viselkedési normák és íratlan viselkedési szabályok betartásának szintjei, a tanuló viszonya társaihoz, tanáraihoz, az iskola dolgozóihoz.

A magatartásjegy kialakításának elvei:

A tanuló magatartásjegyében kifejezésre jut:

- az iskolába járási fegyelme,
- társaihoz való viszonya (segítőkészség, szolidaritás, stb.),
- a tanáraival szemben tanúsított magatartása (udvariasság),
- beszédstílusa, a kulturált magatartás szabályaihoz való viszonya az iskolában és az iskolai szervezésű rendezvényeken,
- a tanuló korábbi magatartásához képest történt (pozitív vagy negatív irányú) változás,
- óra alatti magaviselet (a fegyelmezettség szintje).

A szorgalom a tanuló viszonya a tanuláshoz, aktivitás, érdeklődés.

A szorgalomjegy kialakításának elvei:

A tanuló szorgalomjegyében kifejezésre jut:

- a tanuló tudás iránti igénye (szelektál-e a tárgyak között vagy minden tárgyat igyekszik tanulni),
- a tanuló képességéhez mért teljesítménye,
- a tanuló feladattudata (kötelező feladatai megoldásának, elkészítésének minősége, igényessége),
- a tanuló részvétele az órák menetében (aktivitás),
- a tanuló írásos és manuális munkáinak külalakja, iskolai felszerelésére vonatkozó igényessége (pl. gyakran otthon hagy-e kötelező felszerelési tárgyat).

A magatartás- és a szorgalom minősítés megállapításának lépései:

Az osztályfőnök havonta szövegesen értékeli a tanulók magatartását (rossz, változó, jó, példás) és szorgalmát (hanyag, változó, jó, példás), melynek során figyelembe veszi a tanuló tanító pedagógusok havonkénti értékelését, az osztálytársak véleményét és a tanuló önértékelését is. A pedagógusok a tanulók havonkénti magatartás- és szorgalom értékeléseit az egységesen kialakított adatlapon rögzítik.

Az osztályfőnök félévenként egy alkalommal évfolyam értekezleten beszámol az osztály magatartásáról és szorgalmáról (szükség esetén egyéni értékelést végez).

Az osztályfőnök a félévi és év végi osztályozó értekezleten javaslatot tesz az osztályába járó tanulók minősítéseinek megállapítására. Véleménykülönbségek esetén az érintett osztályban/csoportban tanító pedagógusok szavazással döntenek. Szavazati joggal a tanuló tanító minden pedagógus és az intézmény vezetője vagy az őt képviselő személy rendelkezik.

A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A csoportbontások szervezésének elvei

Iskolánkban az alábbi tantárgyak esetében alkalmazhatunk csoportbontást indokolt esetben a fenntartó engedélyével:

- etika/hit- és erkölcstan 1-8. évfolyam
- angol nyelv 5-8. évfolyam
- matematika emelt szint 5-8. évfolyam
- magyar nyelv emelt szint 5-8. évfolyam
- magyar irodalom emelt szint 5-8. évfolyam

- digitális kultúra 5-8. évfolyam

Az etika/hit és erkölcstan csoportok 1-8. évfolyamon, a matematika-, a magyar nyelv- és a magyar irodalom emelt szintű csoportok 5. évfolyamon a tanuló (kiskorú esetén a szülő) választása alapján szerveződnek.

A hatékony tanulás érdekében az angol nyelvet csoportbontásban tanulják a gyerekek.

Az 5. évfolyamos nyelvi csoportok szervezése a 4. évfolyamon tanító szaktanárok véleménye, valamint a szülői igények figyelembe vételével történik.

A csoportok kialakítása a tanulók előző tanév végi idegen nyelvi, valamint magyar nyelvi osztályzatait figyelembe véve képességek szerint történik (az évfolyamok létszámától függően 2-4 csoport).

A digitális kultúra csoportok alakításának legfontosabb szempontja, az informatika termek férőhelyeinek száma (egyenként maximum 16 fő). A csoportok összetételét órarend készítési szempontok alapján a magyar, matematika vagy angol nyelvi csoportokkal szükséges összhangba hozni.

Az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Szakköröket, felzárkóztató és tehetséggondozó foglalkozásokat, énekkart, sportköri foglalkozást, tanulószobai foglalkozást a tanuló (kiskorú tanuló esetén a szülő) választása figyelembevételével, a csoport létszámokra és a tanulói terhelésre vonatkozó jogszabályi előírások, személyi és tárgyi eszközök meglétének figyelembe vételével, fenntartói egyeztetést követően szervezünk.

Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

Egészségneveléssel összefüggő feladatok

A helyi megvalósításának részletes szabályai a pedagógiai program 2.4 „Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok” című fejezetében találhatók.

Környezeti neveléssel összefüggő feladatok

Jövőkép, alapelvek, célok

Hosszú távú célunk, jövőképünk, hogy környezettudatos állampolgárrá váljanak tanítványaink. Ennek érdekében diákjainkban ki kell alakítani:

- a környezettudatos magatartást és életvitelt,
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt,
- a környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igényét és akaratát,
- a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség őrzését,
- a rendszerszemléletet,
- tudományosan megalapozni a globális összefüggések megértését,
- az egészséges életmód igényét és elsajátíttatni az ehhez vezető technikákat, módszereket.

A célok eléréséhez szükséges készségek kialakítása, fejlesztése a diákokban:

- alternatív, problémamegoldó gondolkodás,
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód
- szintetizálás és analízis
- problémaérzékenység, integrált megközelítés
- kreativitás
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód,
- vitakészség, kritikus véleményalkotás,
- kommunikáció, média használat
- konfliktuskezelés és megoldás
- állampolgári részvétel és cselekvés
- értékelés és mérlegelés készsége.

Feladat:

Napjainkban a világ figyelve a fenntartható fejlődés megteremtése felé irányul. Ez az élet minden színterén tapasztalható: szociális, gazdasági, ökológiai, politikai területeken is. A fenntarthatóság ideológiai és tartalmi kialakítását az oktatásban kell elkezdenünk. A diákok számára olyan oktatást kell az iskoláknak biztosítani, amelyben a szakmai képzésen kívül hangsúlyt kapnak az erkölcsi kérdések és a környezettudatos életmód. Interaktív módszerek segítségével kreatív, együttműködésre alkalmas, felelős magatartást kialakító, döntéshozásra, konfliktus-kezelésre és megoldásra képes készségeket kell kialakítanunk.

Arra törekszünk, hogy diákjaink ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a természetet, s benne az embert. Ezért a természettudományos tantárgyak összhangjának megteremtése kiemelt feladatunk. Tanórán, szakkörön és ÖKO napon megismertetjük gyerekeinkkel a természetet, gyakoroltatjuk az egyszerű, komplex természetvizsgálatokat. Megtanítjuk őket arra, hogy a természetben tapasztalt jelenségek okait keressék, kutassák a köztük rejlő összefüggéseket. Így válhatnak a gyerekek majd tudatos környezetvédővé, a természetet féltő, óvó felnőttekké.

A tantestületen belüli továbbképzéseket szervezünk a környezeti nevelés módszereinek bemutatására.

Szaktárgyi feladatok:

- a tanórákon minden lehetőség megragadása a környezeti nevelésre (pl. ember és környezete, kapcsolatok, természetismeret, a természet állapotának mérési módszerei),
- a hétköznapi környezeti problémák megjelenítése a tanórákon (a környezetszennyezés hatása a természeti-, és az épített környezetre, az emberre),
- interaktív módszerek kipróbálása, alkalmazása (csoportmunka, önálló kísérlet, problémamegoldó gondolkodást fejlesztő feladatok),
- tanórán kívüli foglalkozások szervezése,
- természetvédelmi versenyekre való felkészítés,
- az IKT eszközök felhasználása a tanórákon.

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Tanórán kívüli és tanórai foglalkozások lehetőségei:

- napközis táborok, tanulmányi kirándulások,
- pályázatokban való részvétel, kiállítás-rendezés, kérdőíves felmérés,
- szeméttelp, hulladékégető, szennyvíztisztító
- versenyek,
- szakkörök,
- iskolazöldítési akció,
- DÖK által szervezett papírgyűjtés, hulladékszedés, zöldség- és gyümölcs szobrászat,
- ÖKO nap, tanítás nélküli munkanap.

Módszerek

A környezeti nevelésben olyan módszereket kell választanunk, amelyek segítségével a környezeti nevelési céljainkat képesek leszünk megvalósítani, ezek a kooperatív (együttműködő) tanulási technikák, játékok, projektmódszer.

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Intézményünk integráló jellegű intézmény. Képesek vagyunk mind a különleges bánásmódot igénylő, mind a hátrányos helyzetű (továbbiakban: HH), ill. halmozottan hátrányos helyzetű (továbbiakban: HHH) tanulók integrált nevelésére-oktatására.

Az esélyegyenlőség biztosítását az alábbi területekre kiterjedően értelmezzük:

- a nevelésbe/oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,
- a nevelés/oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás,
- a teljesítmények értékelése,
- a neveléshez/oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,
- a neveléssel/oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés,
- a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés,
- a nevelésben/oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

Esélyegyenlőségi célkitűzések intézményünkben:

Olyan körülményeket kell kialakítani, hogy megvalósuljon

- a megkülönböztetés megszüntetése,
- az egyenlő bánásmód,
- az emberi méltóság tiszteletben tartása,
- a társadalmi szolidaritás.

Minden tervezett infrastrukturális és tartalmi, szakmai fejlesztés esetén kiemelt figyelmet kell fordítani a hátrányos helyzetű, és a sajátos nevelési igényű tanulók nevelési/oktatási helyzetének javítására a beruházások megvalósítása során.

A fenti célok megvalósítása érdekében folyamatosan figyelemmel kísérjük

- a településen élők szociális helyzetét,
- a közszolgáltatások elérhetőségét,

- a gyermekek/tanulók (HH/HHH ill. SNI) eloszlását az egyes óvodai csoportokban/iskolai osztályokban,
- a gyógypedagógiai nevelést, oktatást,
- a lemorzsolódás arányát,
- a továbbtanulási mutatókat,
- a tanórán kívüli programokon való részvételt az általános iskolai oktatásban,
- az iskolán kívüli segítőprogramokon való részvételt az általános iskolai oktatásban,
- a kompetencia mérések eredményeit,
- a humán-erőforrás hiányát,
- az infrastruktúrát és az ahhoz való hozzáférést,
- a módszertani képzettséget,
- az intézményi és szervezeti együttműködéseket, partnerségeket.

A tanuló jutalmazásának elvei

A kiemelkedő eredményt elért tanulókat jutalmazzuk. Jutalmazás alapja a tanulmányi munkában, a sportban, a kulturális területen elért eredmény, a jó közösségi teljesítmény, az iskola jó hírnevének növelése, a példás magatartás és szorgalom.

A tanulók elismerésének fokozatai és alkalmai:

Év közben: szaktanári-, osztályfőnöki és igazgatói szóbeli és írásbeli dicséret.

Tanév végén:

- bizonyítványba írt tantárgyi dicséret,
- bizonyítványba írt - tanulmányi munkát elismerő – nevelőtestületi dicséret,
- oklevél és jutalomkönyv,
- díszoklevél a legkiválóbb 8. osztályos tanulóknak.

Nevelőtestületi dicséretben a tanévzáró ünnepségen az a tanuló részesül, aki:

- legfeljebb egy jó (4) tantárgyi eredménye van,
- legalább három tantárgyi dicsérettel rendelkezik,
- magatartása, szorgalma példamutató.

A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei

A tanuló magasabb évfolyamba lép, ha az adott évfolyam követelményeit minden tantárgyból - legalább elégséges osztályzattal - a szorgalmi időszakban, vagy osztályozó vizsgán, vagy javítóvizsgán teljesítette. Nem léphet tovább az a tanuló, aki valamelyik tantárgy követelményrendszerét nem teljesítette. Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület az osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

A tanuló az 1. évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni.

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.

A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei évfolyamonként és tantárgyanként:

Pedagógiai Program 3. számú melléklet

Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

A pedagógusok az egyéni értékelési rendszerükről minden év első szülői értekezletén tájékoztatást adnak a szülőknek, ill. az első tanítási napon a tanulóknak. Számon kérni csak olyan ismeretet szabad, amelyet megtanítottunk, illetve amelyhez a tanuló tanára vezetésével (irányításával) hozzájutott. A számonkérésnek mindig a tanuló tudására (és nem tudásának hiányosságaira) kell irányulnia. A hiányosságok feltárásának célja a további ismeretszerzés, a hiányosságok pótlásának segítése, a tanuló egyéni fejlesztésének tervezése.

Az írásbeli és szóbeli feleletek aránya lehetőség szerint kiegyensúlyozott legyen.

Az az integrált nevelés-oktatásban résztvevő sajátos nevelésű igényű tanulók részére összeállított írásbeli számonkérések és témazáró dolgozatok tartalma – figyelembe véve a szakértői véleményekben megfogalmazott ajánlásokat - nem azonos a többség számára összeállított számonkérésekkel.

- Témazáró dolgozat íratását a szaktanár legkésőbb egy héttel a dolgozatírás előtt bejelenti, a dolgozatot öt napon belül kijavítja. Egy napon kettőnél több témazáró dolgozatot nem íratunk. Elsőbbséget élvez a hamarabb bejelentett dolgozat, de a szaktanárok megállapodása ezen változtathat.
- Egyéb írásbeli számonkérés (tudáspróba, rész számonkérés) íratását a szaktanár legkésőbb az előző tanítási órán bejelenti, a dolgozatot öt napon belül kijavítja.
- Az előre bejelentett írásbeli témazáró dolgozatot minden tanulónak meg kell írnia. Ha a tanuló a dolgozatírás napján indokoltan és igazoltan hiányzik, legkorábban a hiányzás megszűnését követő második napon pótló dolgozatot köteles írni, (a dolgozat nehézségi foka azonos az osztály által megírt dolgozattal). Ha a tanuló neki felróható okból hiányzik az előre bejelentett dolgozatírásról, a pótló dolgozatot a szaktanár által kitűzött időpontban köteles megírni.
- A javító dolgozat íratása szaktanár belátásától függ, ez csupán lehetőség a tanuló számára. A javító dolgozat megírásának időpontját, a tantárgyi követelményt, a szaktanár jelöli ki, amiről a dolgozat íróját tájékoztatni köteles. A javító dolgozat javítási lehetőség, az itt szerzett érdemjegy csak javító lehet, javító dolgozattal rontani a tantárgyi átlagon nem lehet.
- A félévi és tanév végi minősítés nem alakítható ki csak írásbeli számonkérés alapján született érdemjegyekből.
- A kijavított írásbeli munkát mindig értékeli a pedagógus, a típushibák kijavítása nem marad el.
- Lehetőséget kell adni a tanulónak a számonkérés során feltárt hiányosságok pótlására, a hibák javítására.
- A szülőnek joga van gyermeke kijavított és osztályozott dolgozatait (írásbeli munkáit) a fogadó órákon megtekinteni, arról feljegyzést készítenie.

Az otthoni, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei, korlátai

A házi feladat az iskolai oktató - nevelő munka szerves része, a tanítási óra tudatosan tervezett zárása. A házi feladat kijelölése az óra anyagának feldolgozását segíti. Ellenőrzéskor képet ad a már gyakorolt ismeretekről, segíti az új anyagok feldolgozását.

A házi feladat kijelölésének szempontjai:

Feleljen meg az életkori sajátosságoknak, mennyisége optimális legyen, az osztály átlag ismeretszintjét tükrözze, a megismert tananyag gyakorlását, megszilárdítását szolgálja.

A tanulási folyamatban, a különböző adottságú tanulók más-más szintre jutnak el az ismeretek elsajátításában. Ezért indokolt a differenciált házi feladat gyakori kijelölése.

A hétvégi pihenő napokra és a tanítási szünetekre feladott házi feladatok mennyisége nem haladhatja meg a hétköznapiak során feladott feladatok mennyiségét.

A napi felkészülési idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe tantárgyanként. A napi felkészülés ideje nem lehet több 1-1,5 óránál. Ennek figyelembe vételére kell a házi feladatot kijelölni.

A házi feladat elkészítése minden tanuló számára kötelező. Ellenőrzése rendszeres. Értékelésének szempontjai: a feladat megoldásának helyessége, részletezettsége, külalakja. Amennyiben a tanuló a házi feladatot nem készíti el – azaz nincs mérhető produktum – azt büntető pontokkal, pecsétekkel, matricákkal, stb., elégtelen érdemjeggyel értékelni nem lehet. A házi feladat értékelése csak fejlesztő, előremutató értékelés lehet. A házi feladat készítés hiányát az elektronikus naplóban kell rögzíteni.

A tananyag gyakorlása megszilárdítása az alsó tagozatban sajátos tanulásszervezés útján valósul meg. Lásd 3.14 Az 1-4. évfolyam egész napos iskola nevelési-oktatási programja

Szorgalmi feladat:

A nevelő-oktató munka eredményességét segíti a házi feladatokat kiegészítő, a tanulók számára kötelezővé nem tehető szorgalmi feladatok adása. A szorgalmi feladatok célja a gyakorlás, ismeretmegőrzés, szinten tartás, az ismeretek alkalmazása, versenyre készítés, gyűjtőmunka, javítási lehetőség, stb. Ezen feladatok jutalmazása, érdemjeggyel való értékelése a nevelési célok elérése érdekében nagy fontosságú. A feladatok elkészítésének hiánya negatív értékelést nem von maga után.

Az 1-4. évfolyam egész napos iskola és egész napos napközi nevelési-oktatási programja

Itt a tanulás játék, és a játék is tanulás.

Az egész napos oktatási – nevelési forma megoldást nyújthat az óvoda és az iskola közötti átmenet problémáinak enyhítésére. Ez a szervezési mód sok felvetődő gondra biztosít megnyugtató megoldást.

Az alapkészségek - az írás, olvasás, számolás - fejlesztésével alapozzuk meg későbbi eredményes munkájukat. Már az induláskor is követjük az egyéni sajátosságokat. A gyerekek fejlődése érdekében pedagógusaink és a szülők igénybe vehetik speciális felkészültségű fejlesztő pedagógusaink, logopédusunk, gyógytestnevelőnk együttműködését. A gyerekek minél többet tesznek, dolgoznak, annál többet tudnak használni azokból a lehetőségekből, amelyeket biztosítunk. Rendelkezésükre áll a tehetséggondozás, és az egyéni tanulási program.

Tanítványaink megtanulnak csoportban dolgozni, és átélhetik azt az élményt, ahogy az egyéni sikerek közös elégedettséghez, eredményhez, közös sikerekhez vezetnek. Tanulhatnak angolt, németet, tagjai lehetnek számtalan szakkörnek, művészeti csoportnak. Az internetes hálózat mindennapi tájékozódásukat, készségfejlesztésüket, tanulásukat szolgálja.

Tanítványaink fejlődését figyelemmel kísérjük. Rendszeresen adunk információt arról, hogy mit tehetnek annak érdekében, hogy a nagy összefüggések rendszerében még biztosabban és még eredményesebben igazodjanak el.

Nagy hangsúlyt fektetünk a családdal való közös, harmonikus együttműködésre.

Biztosítjuk:

- a személyiség harmonikus fejlesztését az életkori és az egyéni jellemzők együttes
- figyelembevételével;
- az életkori jellemzőkből adódó spontán megismerési vágy kihasználását, fenntartását;
- belső tanulási motivációvá, ismeretek iránti tudatos érdeklődéssé alakítását;
- az önálló ismeretszerzéshez szükséges alapkompétenciák elsajátítását;
- az egyéni képességek megismerését, fejlesztését, az alapkészségek kialakítását;
- az életkornak megfelelően játék, cselekvés és tevékenységközpontú tanulást.

Ebben a szakaszban az egyéni különbségek figyelembevételével, az egyéni érési, fejlődési ütemnek megfelelően haladhatnak a gyerekek. Évisméltésre csak különleges esetben, egyéni mérlegelés alapján, az érdekeltek közös döntésével kerülhet sor.

A bevezető és kezdő szakasz a készségfejlesztés szempontjából egymástól jól elkülöníthető két részre tagolódik:

1. Az alapkompenciák elsajátítására az első három év használható fel. A szakasz végére kialakulnak az alapvető tanulási szokások, fejlődésnek indul a fogalmi gondolkodás. Az írás, olvasás, számolás készségszinten sajátítható el.
2. A 4. évben az alapkészségek eszköz szintűvé válása, az önálló ismeretszerzéshez szükséges technikák fejlesztése a legfontosabb feladat.

A differenciált fejlesztést, az egyéni fejlesztési programok megvalósítását 2-2 osztálytanító végzi logopédus és fejlesztőpedagógus segítségével.

A tanulók hétfőtől péntekig 8 órától 16 óráig tartózkodnak az iskolában. Részt vesznek a tanítási órákon és a szabadidős tevékenységeken. Ez a munkaforma biztosítja a tananyag elsajátítását és a tanulók személyiségének teljes körű fejlesztését mellett a gyermekek együttműködő és tolerancia képességének kialakítását, fejlesztését, valamint egymás elfogadásának, segítségének természetes napi gyakorlatának igény szinten történő kialakítását, az eredményes felzárkóztatás és a színvonalas tehetséggondozás lehetőségét egyaránt.

A délelőtti és a délutáni tanítási órák között gazdag és színvonalas szabadidős tevékenységekkel, önálló tanulással, gyakorlással töltik idejüket a tanulók. Ez az időbeosztás jobban megfelel a gyermekek életkori sajátosságainak és egyenletesebb terhelést biztosít számukra. Több lehetőség nyílik a beszélgetésre, megfigyelésre, nevelési helyzetek elemzésére és kihasználására.

A napirend – órarend nem jelent rideg szabályokat, rugalmas kezelhető keretnek tekintjük, mely a gyermekek fizikai, pszichés terhelhetőségéhez igazítható. Az önálló tanulás részben délelőtt, részben délután történik a tanítók vezetésével, így lehetőség adódik a helyes tanulási szokások kialakítására. A délelőtti és a délutáni időszakban is van rendszeres szabadidő, mely a kapcsolódást, a monotonitásból való kiköppenést teszi lehetővé. A szabadidő eltöltésének lehetőségei: levegőn való mozgás, könyvtárlátogatás, játék, zene-, mesehallgatás, kreatív manuális foglalkozások. Programunkban szerepel a mindennapos testnevelés, amely mellett a gyerekek olyan kiegészítő mozgásanyagot kapnak, mint a dramatikus játék, néptánc, mazeset. Az étkezésnél a kulturált szabályok, szokások, illetudó kommunikáció kialakítása a feladat.

Emelt szintű oktatás felső tagozaton

Iskolánkban nagy hagyományai vannak az emelt szintű oktatásnak. Ez a képzési forma tanulók érdeklődésének, felkészültségének, továbbtanulási szándékának figyelembevételével a kerettantervtől eltérő, annál gazdagabb, bővebb tananyagot dolgoz fel. A helyi tantervet a szakmai közösségek a nevelési programunkban megfogalmazott a tehetség, képesség kibontakoztatásának segítéséről vallott értékekkel összhangban készítették el.

A matematika emelt szintű tantárgy tanterve két órával több, mint a nem emelt szintű matematika tantárgy tanterve, mely többlet óra megjelenik az emelt szintű tanterv tananyagában és követelményeiben is.

A magyar nyelv emelt szintű tantárgy tanterve egy órával több, mint a nem emelt szintű magyar nyelv tantárgy tanterve, mely többlet óra megjelenik az emelt szintű tanterv tananyagában és követelményeiben is.

A magyar irodalom emelt szintű tantárgy tanterve egy órával több, mint a nem emelt szintű magyar irodalom tantárgy tanterve, mely többlet óra megjelenik az emelt szintű tanterv tananyagában és követelményeiben is.

A nem emelt szintű matematika, magyar nyelv és irodalom oktatásban alkalmazott mérési-értékelési rendszer elemein túl 8. évfolyam első félévében a tanulók szóbeli felelet formájában beszámolnak

- matematikából definíció, fogalom és szabályismeretből,
- magyar irodalomból irodalomelméleti alapfogalmakból.

Az emelt szintű oktatásban feladatot ellátó pedagógusok feladata

- a tehetséggondozás,
- a versenyeztetés,
- a központi írásbeli vizsgára való felkészítés.

A felnőttoktatás Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai

A felnőttoktatás az esti oktatás munkarendje szerint a Tiszalöki Országos Büntetés-végrehajtási Intézetben (A Tiszalöki Kossuth Lajos Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Telephelye) valósul meg heti három alkalommal. A tanulók különleges helyzetéből adódóan a tantárgyi struktúrában nem szerepelnek készségtárgyak, a tanulók magatartása és szorgalma nem minősíthető. A nevelés-oktatás kizárólag a kötelező tantárgyi órákon valósul meg, szigorú előírások betartásával.

Az általános iskolai nevelés-oktatás nevelési programjában és helyi tantervében leírtakat alkalmazzuk az alábbiak esetében:

- A magasabb évfolyamba lépés feltételei
- Az oktatásban alkalmazott nyomtatott tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei
- A komplex személyiségfejlesztés tanórai feladatai
- Az egészségfejlesztéssel összefüggő tanórai feladatok
- A környezeti neveléssel kapcsolatos tanórai feladatok

A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatait munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

A pedagógus:

- Érdeklődésének, önértékelésének, és az intézmény pedagógiai céljainak megfelelően önképzéssel, és szervezett továbbképzéseken való részvétellel bővíti szaktudományos és szaktárgyi tudását. A megszerzett ismereteket képes tudatosan az oktatási és nevelési folyamatba eredményesen beépíteni.
- Ismeri a Nemzeti alaptanterv, a keret-, és helyi tanterv előírásait, ezek alapján készíti el pedagógiai munkáját meghatározó dokumentumait: tanmenet, tematikus terv, óraterv, egyéni fejlesztési terv, egyéb foglalkozás terve.
- Terveit az eredményesség függvényében felülvizsgálja.
- Feladata a tanulás megszerettetése, a szellemi erőfeszítésekben rejlő örömforrások felfedeztetése, a tanulók spontán érdeklődésének fenntartása, fejlesztése.
- A tanulás támogatására bizalomteli légkört alakít ki.
- Alkalmazza a diagnosztikus, formatív, és szummatív értékelést.
- Egyéni értékelő rendszere kidolgozott, objektív, következetes, motiváló. Alkalmas a tanulók önértékelésének, tanulmányi munkájának, személyiségének fejlesztésére.
- Értékként kezeli a multikulturális tartalmakat.
- A tanulók mérési eredményeit összesíti, elemzi, ennek ismeretében meghatározza, és végzi a tanulók egyéni fejlesztését.
- Folyamatosan, és tudatosan törekszik saját pedagógiai kommunikációjának fejlesztésére.
- A szakmai munkaközösség munkájában aktívan részt vállal.

- Szakmai álláspontját, megbeszéléseken, értekezleteken kifejti.
- Kapott feladatait önállóan, a szervezet működési rendszerének megfelelően végzi.
- Részt vesz intézményi innovációban, pályázatokban, kutatásban.
- Részt vesz online szakmai együttműködésben.

Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

- Elvégzi a szükséges adminisztrációs tevékenységeket.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét.
- Kapcsolatot tart az osztályában tanító pedagógusokkal.
- Az osztályfőnöki órákon sajátos módon kerül sor a tanulók nevelésében szerepet játszó nevelési tartalmak, témakörök feldolgozására.

A tanulmányok alatt szervezett vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei

Az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

- osztályozó vizsga,
- különbözeti vizsga,
- javítóvizsga.

Különbözeti vizsga, a Büntetésvégrehajtási Intézet oktatását szervező képviselőjének kérésére végezhető a tanuló évfolyamának megállapítása céljából.

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

A tanulmányok alatti vizsgák formái

Írásbeli vizsgát kell tenni az alábbi tantárgyakból: Magyar nyelv és irodalom, Történelem, Hon- és népismeret, Etika, Angol nyelv, Matematika, Fizika, Biológia, Kémia, Földrajz, Természettudományok, Digitális kultúra, Állampolgári ismeretek.

A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módjai, a mérések formái

Az ellenőrzés, a számonkérés formái:

A szóbeli ellenőrzés formái: az egész tanítási órán végzett munka megkülönböztetett megfigyelése, az órai aktivitás megfigyelése, a tanári kérdésekre adott válasz, egyéni felelet, fogalmazás szóban, idegen nyelvi párbeszéd, szóismeret, a szabályok reprodukálása, felolvasás, stb.

Az írásbeli ellenőrzés formái: írásbeli felelet (rész számonkérés), tudáspróba, szintmérő, feladatlap, önálló feladatmegoldás, tollbamondás, fogalmazás, témazáró dolgozat, felmérés.

A témazáró dolgozat a helyi tantervben szereplő egy teljes tantervi téma számonkérésére szolgáló, egy tanórát kitöltő, az ismeretek felidézését és alkalmazását egyaránt megkövetelő írásbeli számonkérési forma, melyben a témazáró dolgozatban szereplő feladattípusok arányai megfelelnek a tantervi követelmények belső arányainak. Időpontja tervezett, melyet a tanuló is ismer. Százalékosan is értékeljük. Egy nap legfeljebb kettő témazáró íratható.

Tudáspróba (rész számonkérés) egy tantervi téma valamely részének számonkérésére szolgáló (néhány lecke anyagából íratható) írásbeli számonkérési forma, amelyben az ismeretek felidézése az alkalmazástól függetlenül vagy azzal együtt is számon kérhető. Megírásához 15-20 perc áll a tanuló rendelkezésére. A tanuló ismeri a tananyag terjedelmét, a számonkérés időpontját.

Az írásbeli felelet a napi felkészülés ellenőrzésére szolgál. Egy lecke anyagából íratható. Megírásához 10- 15 perc áll a tanuló rendelkezésére. Bármikor íratható, a tanulóval nem közöljük előre.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen értékeli, félévkor és a tanítási év végén minősíti.

A tanuló értékelésének legfontosabb alapelve a fejlesztő támogatás. A tanári értékelés a tanuló emberi méltóságát tiszteletben tartva elfogulatlan és konkrét legyen, a minősítés (az érdemjegy/osztályzat) hitelesen tükrözze a tanulói teljesítményt.

Évközi értékelések módjai:

Szöveges értékelés szóban

Az értékelés a tanulmányi teljesítménnyel összefüggésben történik.

Megfogalmazódhat:

- a tanító részéről,
- tanulói önértékelés formájában.

Szöveges értékelés írásban

Az értékelés a tanulmányi teljesítménnyel összefüggésben történik.

- a tanulói produktumokra, írásbeli munkájára írt rövid, lényegre utaló észrevételek megfogalmazásával,
- témazáró felmérések megoldásának értékelése %-os teljesítménysávok megadásával és ezek minősítő jelzésével.

Értékelés érdemjeggyel

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli.

A tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél az érdemjegyek a következők:

jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

Érdemjegyet kaphat a tanuló szóbeli feleltre, írásbeli feleltre,

A tanuló tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végezzük témazáró dolgozatok, egységes év eleji és év végi mérések, a 8. évfolyam év végi írásbeli magyar nyelv és matematika vizsgája, valamint tudáspróba (rész számonkérések) és írásbeli feleletek esetében:

90 % -tól jeles (5); 75 % -tól jó (4); 50 % -tól közepes (3); 30 % -tól elégséges (2). Az elégségest el nem érő tanulói teljesítmény elégtelen (1) érdemjeggyel.

Az alábbi értékelési rendszert alkalmazzuk:

Fejlesztő értékelések

- Diagnosztikus értékelés (év eleji mérések)

Célja a helyzetfeltárás, az egyénre-, csoportra szabott nevelési-oktatási stratégia kialakítása.

- Formatív értékelés (tudáspróba, a fejlődés nyomon követése, szóbeli értékelés, önértékelés, jutalmazás pontokkal, stb)

Célja: a folyamat közbeni irányítás, segítés, korrekció, szöveges formában, mindig a gyermek konkrét tennivalóját jelöljük ki.

Minősítő értékelés

- Szummatív értékelés (témazáró dolgozat, félévi, év végi felmérés)

Célja: összegzés, adott téma, tantárgy, időszak vagy tanév eredményességének megállapítása. A teljesítmények mind mennyiségi, mind minőségi értelmezését alkalmazzuk. A követelményekhez mért teljesítmény arányát %-ban fejezzük ki, amit érdemjegyre váltunk (kivétel az országos egységes mérések és a kompetenciamérés).

Félévi, év végi értékelés

A tanuló iskolai teljesítményének értékelése és minősítése, a pedagógus által adott érdemjegyek és az azok alapján kialakított félévi, tanév végi osztályzatok alapján történik.

A tanuló tudásának minősítésénél az osztályzatok a következők:

jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

Félévkor és a tanév végén tanktárgyi dicséret adható. Az elektronikus naplóban a dicséret az „5D” osztályzat kiválasztásával valósul meg.

A szaktanárok feladata az értékeléssel összefüggésben:

- Heti egy vagy kevesebb óraszámú tantárgyak esetében az érdemjegyek száma tanulóként legalább félévente 3.
- Az érdemjegyek minimális száma tanulónként két és három órás tantárgy esetében félévenként legalább öt, négy órás tantárgy esetében félévenként legalább hat, öt és hat órás tantárgy esetében félévenként legalább nyolc.
- Az évközi érdemjegyek osztályzattá alakításakor minden érdemjegy egyenértékű, tehát azonos súlyozással kerül beszámításra.
- Az év végi minősítés és az osztályzatok lényegesen nem térhetnek el egymástól. A félévi és év végi osztályzatok kialakítása során az egész 50 századtól felfele, az egész 49-ig lefele kerekítéssel határozza meg a tanuló minősítését.

- Az írásos tanulói munkák javításának és értékelésének határideje témazáró dolgozatok és írásbeli feleletek esetében egy hét.
- Írásbeli feleleteket, témazáró dolgozatokat, felméréseket 1 évig őrzi meg a pedagógus.
- Az elektronikus naplóba az érdemjegyet azon a napon kell beírni, amikor az érdemjegy adása történt. A pedagógus akadályoztatása esetén a jegy beírása a következő napon történjen meg. Hétvégén (szombat, vasárnap) nem valósulhat meg érdemjegy beírás, kivételt képez a szombatra áthelyezett tanítási nap.
- A pedagógusok a tanulói értékelések eredményeit felhasználják a pedagógiai munkájuk tervezéséhez, a tanulók egyéni fejlesztéséhez.

Az egészségneveléssel és a környezeti neveléssel kapcsolatos célok és feladatok az általános iskolai nevelés-oktatás tanórai tartalmi kereteire vonatkozóan megegyeznek.

A tanuló jutalmazásához kapcsolódó elvek

A felnőttoktatásban a tanuló évközben nem jutalmazható. Félévkor és év végén lehetőség van tantárgyi dicséretetek adására.

Az alapfokú művészetoktatás nevelési-oktatási programja

A Pedagógiai Program 4. számú melléklete

A sajátos nevelési igényű tanulóknak a fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő programja

Intézményünk a sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását segíti elő a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő integrált oktatással, neveléssel. Iskolánk mindent megtesz a sikeres integrációért. Megvalósítjuk az integráció törvényi feltételeit, biztosítjuk az SNI tanuló törvény adta jogait, a kötelező és adható kedvezmények igénybevételét, differenciált óraszervezéssel az egyéni képességek kibontakozásával.

Alapelveink: Az integrálás jelentősége: akkor és csak akkor fogja elfogadni az „ép” emberek közössége a sérülteket, ha gyermekkoruktól kezdve együtt nevelkednek velük, ténylegesen megismerik egymást.

A hangsúly nem a pusztán együttlét, hanem az együttes tevékenységen van. (pl. közös játék, közös tanulás, kölcsönös kommunikáció)

Fontos, hogy az érintettek akarják! (tanulók, szülők, pedagógusok)

Iskolánk célja, hogy a nálunk tanuló gyermekek

Egyéni különbségeit tiszteletben tartsuk, hiszen az iskolában tanuló gyerekek között igen nagy különbség mutatkozhat a kognitív képességek, a fejlődési ütem terén, illetve az otthonról hozott ismeretek, tanulásra való motiváltság szintjeiben.

Iskolánk pedagógusai vallják, hogy az alapozó iskola elsődleges, kiemelt feladata a biztos alapkészségek kialakítása minden kisgyereknél. A tanulók számára annyi és olyan jellegű tevékenységre kell lehetőséget biztosítani, amennyire az adott fejlettségi fokán szüksége van ahhoz, hogy egy-egy ismeret biztos készséggé válhasson.

Hogy a kisiskolás tanulók saját lehetőségeiknek megfelelő, minél optimálisabb szintre juthassanak egyéni fejlődési ütemük figyelembevételével.

Az optimális fejlesztésükhöz szükséges körülményt az intenzív és komplex fejlesztéssel a legrövidebb időre csökkentjük.

A fejlesztésük, oktatás-nevelésük eredményeképpen eleget tudjanak tenni az Alapműveltségi- és vizsga-követelményeknek más iskolába történő integrálásukkor hosszabb távlatokban képessé váljanak továbbtanulásra, szakképzésre.

Feladataink

Az integráltan tanuló sajátos nevelési igényű gyermekek számára speciális pedagógiai segítségnyújtás.

A projektpedagógia gyakorlati megvalósítása

Pedagógiai alternatíva kínálása a gyermek számára.

Biztosítani az egyéni sajátosságokat figyelembe vevő elsajátítás és feldolgozás, megértés lehetőségét.

Lehetővé tenni a mérték szerinti oktatást, az individuális programokat, a differenciálást, a gyakorlatra orientáló, a gyermekek megtapasztalt élményeihez kötődő ismereteket.

Az együttműködés formáinak kialakítása – rögzítése, illesztése az aktuális órarendbe.

A sérült tanuló megfigyelése, fejlesztésének, lehetőségeinek, korlátainak értelmezése, team-munkában a gyógypedagógussal, a szakértői vélemény alapján.

A fejlesztés tervezése a habilitációs, rehabilitációs foglalkozások keretében – egyéni és csoportos fejlesztő tevékenység speciális pedagógiai segítségnyújtással – a gyógypedagógus által biztosított speciális tantervre építetten.

A gyógypedagógiai nevelés számára biztosított szakanyagok, tankönyvek, taneszközök beszerzése, felhasználásuk, beemelésük ütemezése a gyógypedagógus irányításával.

A diagnosztizáló, formatív, szummatív mérések lehetőségének, gyakoriságának tervezése team-munkában.

A tanuló fejlődésének, elért eredményeinek meghatározása, rögzítése együttesen kialakított vélemény szerint – a szülő bevonásával, tanácsadás a szülőnek, segítségnyújtás a családi neveléshez, a gyógypedagógussal együttműködve.

Az integrált tanuló nevelésével kapcsolatos szakmai tapasztalatcserén, szakmai felkészítésén, folyamatos továbbképzésen való részvétel, valamint a szakmai anyagok igénybevétele.

5. Kapcsolattartás

Iskolánkban az integrációt egy alapos előkészítő szakasz előzi meg. A szakértő vélemény megismerése után az iskola vezetősége és a gyermek tanítását vállaló pedagógus felveszi a kapcsolatot a szülővel, a gyógypedagógussal és megbeszéli a speciális tankönyvek és egyéb speciális eszközök beszerzésének szükségességét. A tanító részére szintén szükséges a speciális tanterv, tanmenet rendelkezésre állása. *A szülőkkel a kapcsolattartás* az integráció teljes időszaka alatt folyamatos és rendszeres. Segítőkész magatartása, a szülő bizalmának elnyerése, a szülői kompetencia erősítése a jövő szempontjából nagyon fontos.

Kiemelt feladat, hogy a *befogadó gyermekközösséget* életkori sajátosságainak megfelelő szinten felkészítsük az SNI gyermekek fogadására. Fontos a szülőközösség tájékoztatása is.

Az iskolai beszámoltatások formái, rendje

A tantárgyi számonkérések során a sajátos nevelési igényű tanulóink beszámoltatásának formáit és módjait részképesség zavaraihoz igazítjuk. Az olvasási-írási nehézségekkel küzdő gyermekek számára biztosítjuk az írásbeli dolgozatok szóbeli feleletekkel történő kiváltását, illetve e gyermekeink számára célzottan több megszólalási lehetőséget adunk nemcsak a számonkérés, hanem a gyakorlás során is.

Az írásbeli beszámoltatás során hosszabb időt biztosítunk egy-egy dolgozat elkészítésére, valamint indokolt esetben mi olvassuk fel a feladatlap utasításait (pl. környezetismeret, nyelvtan, matematika) a gyermek számára. A számolási nehézségekkel küzdő gyermekek a

speciális segédeszközöket (korongok, pálcikák, számtábla) a dolgozatok során is használhatják.

Az iskolai számonkérések során a témazáró dolgozatok mellett minél nagyobb számban tesszük lehetővé gyermekeinknek, hogy tudásukról röpdolgozatok, szóbeli feleletek (egy-egy lecke anyagából) formájában is számot adjanak.

Alkalmazott méltányosságok:

Az írásbeli felelet szóbelivel is helyettesíthető. A szóbeli felelet írásbelire cserélhető. Írásbeli feleletnél a helyesírás figyelmen kívül hagyása. Rövidebb anyagrészekből beszámoló. Matematika órán számológép használata. Helyesírási szótár használatának engedélyezése. Kevesebb házi feladat.

Az SNI tanulók értékelése

Az SNI tanuló értékelése az eltérő tanterv illetve az egyéni fejlődési ütem, az egyéni különbségek maximális figyelembevételével történik. A tanuló teljesítménye önmagához mérten és előremutatóan kerül értékelésre, megőrizve a tanulási kedvet.

1-4. osztály: Az értékelés megjelenési formája (szöveges vagy számjeggyel történő) alkalmazkodik az adott évfolyam értékelési formájához.

A napi értékelés a gyermek számára minden esetben pozitív, megerősítő, a legkisebb részteljesítményt is elismerő módon történik. Apró jelzésekkel (csillag, matrica, simogatás, a gyermek számára kedves cselekvés engedése jutalmazzuk a gyermeket). Az elmarasztalás legsúlyosabb formája, ha a gyermek nem kap valamilyen pozitív megerősítést. Mindezzel és a hangsúlyos szóbeli értékeléssel fejlesztjük ki a belső motivációt és a reális önértékelést és erősítjük az amúgy is labilis önbizalmukat.

A 11/1994. (VI.8.) MKM rendelet 21.§-ának (1) bekezdése értelmében, ha a tanuló első alkalommal nem tudott eleget tenni az első évfolyam követelményeinek, munkáját előkészítő jellegűnek minősítjük.

5-8. osztályokban a feldolgozott tananyag elsajátításának mértékét a tájékoztatóban 5 fokozatú skálán számokkal is jelezzük. A félévi, tanév végi érdemjegy kialakításánál a témazáró dolgozatok mellett a röpdolgozatok, szóbeli feleletek osztályzatait hangsúlyosan vesszük figyelembe a motiváció fenntartása és a részképesség zavaroknak megfelelő értékelés érdekében.

Az értékelésben kiemelt szerepet kap a sajátos nevelési igény típusához, eltérő mértékéhez, és az egyéni fejlődési sajátosságokhoz való alkalmazkodás. A fejlesztő értékelést a mindennapi

tanítás- tanulás folyamatában is alkalmazzuk. A Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakvéleménye alapján adott tanulók méltányosságban részesülhetnek az értékelés és minősítés alól. /1993. évi Kt. 30.§ (9)/

Felmentés

Részleges vagy teljes felmentést kaphat a tanuló *testnevelésből* szakorvos javaslata alapján. Ha a tanuló csak gyógytestnevelésre jár, az ott szerzett érdemjegy kerül a bizonyítványába.

Az *idegen nyelv* tanulása alól felmentést kaphat a tanuló írásos szülői kérvény és a hozzá csatolt pszichológiai-logopédiai szakvélemény alapján. A felmentésről az igazgató dönt. A felmentett tanuló köteles az idegen nyelvi órákon részt venni.

A *helyesírás* osztályzása alól felmentést kaphat a tanuló írásos szülői kérvény és a hozzá csatolt pszichológiai-logopédiai szakvélemény alapján. A felmentésről az igazgató dönt. A felmentett tanuló köteles a magyar nyelvtan órákon részt venni, az elméleti tananyagból a követelményeket teljesíteni.

A *matematika* tantárgy osztályzása alól felmentést kaphat a tanuló írásos szülői kérvény és a hozzá csatolt szakértői vélemény alapján. A felmentésről az igazgató dönt. A felmentett tanuló köteles a matematika órákon részt venni.

SNI, BTM-es tanulók habilitációs, rehabilitációs ellátása, fejlesztő foglalkozása

Ezen gyerekek különleges gondozást igényelnek, és iskolánkban ezt meg is kell kapniuk. Az iskola óratervében meg kell jeleníteni a pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs órakeretet, amely a különböző sajátos nevelési igény esetén eltérő mértékű. Az évfolyamra meghatározott heti tanórák számának 15-50%-a lehet, amelyet a *1993. évi Kt. 52.§ (6) bekezdése* ír elő.

Az SNI-s tanulók egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs ellátásban kell, hogy részesüljenek a *1993. évi Kt. 30 § (3) bekezdése* alapján.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek közösségi életbe való beilleszkedését elősegítő rehabilitációs célú foglalkozásra jogosult a *1993. évi Kt. 30 § (7) bekezdése* alapján.

A szakvélemények adatvédelmét a *1993. évi Kt. 2. számú melléklete* szabályozza.

Abban a kérdésben, hogy a tanuló beilleszkedési, magatartási vagy tanulási nehézséggel küzd vagy sajátos nevelési igényű, a nevelési tanácsadó megkeresésére a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság dönt, tehát azokat a gyerekeket, akik nem rendelkeznek vizsgálati anyaggal, először a nevelési tanácsadóhoz kell vizsgálatra küldeni.

Olyan tanítási-tanulási folyamatot kell számukra biztosítani, amivel problémájuk megoldásában nyújt segítséget, /pl.: eszközök, időkeret stb./ úgy, hogy a tanuló egyéni sikereket érjen el.

A sajátos nevelési igényű; a beilleszkedési, tanulási magatartási nehézséggel küzdő tanulók fejlesztésére követelményeket kell meghatározni, egyéni fejlesztési tervet kell készíteni. A törvényben előírt szakember meghatározott időkeretben foglalkozik ezekkel a gyerekekkel iskolánkban.

A sajátos nevelési igény, a beilleszkedési, tanulási magatartási nehézség a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

A nevelés, oktatás, fejlesztés kötelezően biztosítandó pedagógiai feltételeit a közoktatási törvény foglalja össze. A közoktatási törvény a sajátos nevelési igényű tanulókhöz igazodva az általánosan kötelező feltételeket több területen módosítja, illetve kiegészíti olyan többlétszolgáltatásokkal, amelyeket ki kell alakítani, és hozzáférhetővé tenni a sajátos nevelési igényű tanulók számára, mint például: speciális tanterv, tankönyvek, tanulási segédletek

Az együtt oktatott tanuló egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációját, fejlesztő foglalkozását központilag kiadott egyéni fejlődési lapon kell dokumentálni.

Az egyéni fejlődési lap vezetése és alkalmazása 2005. szeptember 1-től kötelező a 2/2005 (III. 1.) OM rendelet 2§ (2) bekezdése alapján.

A habilitációs, rehabilitációs ellátás és a fejlesztő foglalkozás elvei

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység olyan szakmaközi együttműködésben kialakított és szervezett nyitott tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, mely az egyes tanulók vagy tanulócsoporthoz igényeiktől függő eljárások, időkeret, eszközök, módszerek, terápiák alkalmazását teszi szükségessé.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység és a fejlesztő foglalkozás céljai és feladatai

A hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása. A meglévő ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében. A különféle funkciók egyensúlyának kialakítása. A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása. Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.

A foglalkozások alapelve: Nem korrepetáló jellegű,

Célkitűzése: Az éretlen vagy gyenge képességterületek fejlesztése, a hiányzó képességek kialakítása, az anyaga nem témaspecifikus, a személyiség egészére ható fejlesztés, elősegíti a reális önértékelés, pozitív énkép kialakulását, a kapcsolat alapkőve a bizalom a pedagógus és a gyerek között, alapvető a tervek folyamatos ellenőrzése, továbbfejlesztése, team-munka, együttműködés a szülőkkel.

A tanügyi nyilvántartás dokumentumai

Törzslap: fel kell tüntetni a szakvéleményt kiállító szakértői és rehabilitációs bizottság nevét, székhelyét, a szakvélemény számát, kiállításának keltét és a kontrollvizsgálat időpontját.

Osztálynapló: fel kell tüntetni a szakvéleményt kiállító szakértői és rehabilitációs bizottság nevét, székhelyét, a szakvélemény számát, kiállításának keltét és a kontrollvizsgálat időpontját. A feljegyzések rovatban meg kell említeni a tantárgyi, valamint az értékelés-minősítés alóli felmentéseket, pontos hivatkozással. A megjegyzés rovatban tüntetjük fel, hogy a tanuló egyéni fejlesztési terv szerint rehabilitációs foglalkozásokon vesz részt, ide lehet bejegyezni az egyéni foglalkozások heti időkeretét, a gyógypedagógus, egyéb segítő szakember nevét.

Itt történik a tantárgyi dokumentálás, tartalmazza a tanuló személyes adatait, hiányzásait, megjeleníti a tanuló értékelését

Bizonyítvány: Az ide vonatkozó záradék szövege az értékelésnél található.

A tanulásban akadályozott tanulók integrációjának célja, feladata, lehetősége

A tanulásban akadályozott gyermekek többségi iskolai integrációjának az a célja, hogy ezek a gyermekek a pedagógiai többlétszolgáltatásokat ne kortárs csoportjaiktól elkülönülten, hanem velük együtt kapják meg. A tanulók nevelése, oktatása heterogén csoportokban történik, így nagyobb esélyük van a sikeres szocializációra.

A gyermekek többsége jól érzi magát más gyermekek között, egymástól sokat tanulnak, gyakran utánozzák egymást. A tanulásban akadályozott gyermek számára előnyös lehet, ha a nála gyorsabban, könnyebben fejlődő gyermekek között lehet, mert viselkedése, beszéde változhat. A közös tanulás és a közös játék, fejlesztő hatású lehet. Nagyon kell azonban ügyelni arra, hogy ezeket a gyermekeket osztálytársaik ne közönsítsék ki, hanem ténylegesen befogadják. Ennek érdekében a pedagógusok nagyon sokat tehetnek: megfelelő légkör

kialakítása, ahol a gyerekek megtanulhatják, hogy az emberek közti különbségek nem akadályozzák a kapcsolatot és együttműködést; ahol mindenki biztonságban érezheti magát.

A pedagógus számára többletmunkát jelent, ha az osztályba tanulásban akadályozott gyermek jár. Mindenképpen szükséges korszerű tanulásszervezési és tanulásirányítási módszereket bevezetni, amelyek lehetővé teszik a tanulók képességeihez igazodó differenciált feladatátadást, kiscsoportos oktatási formákat, modern teljesítményértékelési eljárások alkalmazását.

Szükséges együtt dolgozni a gyógypedagógussal, munkájában fel kell használni a szakértői véleményben szereplő információkat.

Az tanulásban akadályozott tanulók pedagógiai és egészségügyi célú habilitációja, és rehabilitációja a fejlesztés a tanítás-tanulás folyamatában megmutatkozó fejletlen vagy sérült funkciók korrigálására, kompenzálására, az eszköztudás fejlesztésére, a felzárkóztatásra, a tanulási technikák elsajátítására, a szociális képességek fejlesztésére, az önálló életvezetésre irányul, és a programokon, tréningeken keresztül valósul meg. A folyamatos vagy szakaszos pedagógiai diagnosztizálás jellemzi.

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók iskolai fejlesztése *kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar és/vagy figyelemzavar; részképesség-zavarok*

Részképesség-zavarok körébe az iskolai teljesítmények - elsősorban az alapvető eszköztudás (olvasás, írás, számolás) - elsajátításának nehézségei, a képességek deficitje, valamint az általuk kiváltott, következményes magatartási és/vagy tanulási zavarok komplex tünetegyüttese tartozik. Jellemző, hogy az adott részképességben az intelligencia szintjének ellentmondó súlyos teljesítménybeli elmaradás mutatkozik, valamint teljesítményszóródás mutatható ki az intelligenciafaktorok, a mozgáskoordináció és a beszéd szintje között. A részképesség-zavarok tüneteit mutató tanulók általános jellemzője a számukra nehéz iskolai feladatok iránti feltűnő közömbösség, érdektelenség, amely a nehézségek következtében fokozatosan elmélyül, és a tanulóval kapcsolatos tevékenységek (olvasás, írás, számolás) elutasításában fejeződik ki.

A fejlesztés alapelvei: A részképesség-zavar tüneteit mutató tanulók sajátos nevelési igényeinek kielégítése gyógypedagógiai tanár, terapeuta és/vagy pszichológus

közreműködését igényli. A rehabilitációs célú órakeretben a tanulók fejlesztése egyéni terápiás terv alapján történik.

A kialakulatlan részképesség jellegének megfelelően az iskolai oktatásban érvényesíteni kell a számonkérési, értékelési, esetleg - indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján - az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés lehetőségét.

A részképesség-zavar tüneteit mutató tanuló egyéni fejlesztése, külön oktatása intenzív terápiás céllal szervezett átmeneti formának tekinthető, melyet csak súlyos állapotok esetén célszerű alkalmazni, és amelynek célja, hogy a tanuló minél előbb visszakerüljön az őt integrálni képes környezetbe.

Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat: Az egészséges énkép és önbizalom kialakítása, a kudarcűrő-képesség növelése, az önállóságra nevelés.

Az integráló tanárnak tisztában kell lennie az esetleges probléma természetével, súlyosságával, mert csak így tud felkészülni a hatékony megoldásra. *A sikeres integráció inkább emberi, szakmai és személyiségbeli kompetencián múlik, azon a kommunikációs hatékonyságon, amit a pedagógus tud kifejteni egyrészt a gyermek családjára, másrészt a munkáját segítő egyéb szakemberek felé.*

Magatartási zavarok

Jellemzői a visszatérő és tartós disszociális, agresszív vagy dacos magatartássémák. A viselkedés erősen eltér az adott életkorban elvárhatótól, a szociális elvárásokat durván áthágja. Sokkal súlyosabb lehet, mint egy gyermekcsíny vagy egy serdülőkori lázadás és hosszan tart (hat hónap vagy annál hosszabb ideig). *Jellemzi még:* nagyfokú harcosság, társakkal, tárgyakkal, állatokkal szembeni durva bánásmód, fenyegető erőfitogtatás, indulatkitörések, iskolakerülés, hazudozás. Az esetek egy részében a kriminalitás, a deviáns életpálya felé sodorja az egyént; következményesen gyakori a szociális lecsúszás is. Fontos a kitartó szülői támogatás, kifejezett előnyt jelent a jó intellektuális és szociális készség, valamint a jó kortársi kapcsolatok. A szakmailag előkészített és támogatott integrált oktatás hatékony segítség lehet ezeknek a gyerekeknek. Kezeléséhez többnyire komplex beavatkozás szükséges (pszichiátria, jogi, szociális, gyermekvédelmi, intézményi, családi).

A fejlesztés elvei, módszerei, feladatai: Lényeges a biztonságos, megfelelő határokat szabó környezet kialakítása és tartós fenntartása. Szabályok közös kialakítása: fokozza a gyermek biztonságérzetét, csökkenti a helyzetek feszültségét. A tanuló optimális helyének megválasztása a pedagógus kommunikációs jelzéseinek megfelelő érzékelésére. Az egyénhez

igazított követelmények kialakítása a gyermek képességeinek, érdeklődésének, terhelhetőségének ismeretében. Személyes figyelem, a jó tanár-diák kapcsolat. A folyamatosan fenntartott kommunikációs lehetőség a konfliktusok gyors elrendezése, nagyobb problémák kialakulásának megakadályozására. A tanuló viselkedésének (kommunikációjának, önbizalmának, magabiztosságának, önérvényesítésének, cselekvéses, illetve verbális megnyilvánulásainak) megismerése siker vagy kudarc esetén. Ennek alapján a tanuló alkalmazkodásának, a kortárs csoportba való beilleszkedésének segítése. Együttműködés a családdal és más szakemberekkel. A fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

Tanulási nehézség Akkor jelenhet meg, ha a gyermek élethelyzetében valamilyen nehezítő körülmény alakul ki pl.: több hétig tartó betegség. Ilyenkor a gyermek nem tud részt venni az iskolai tanulási folyamatban, és elmarad az osztálytársaitól. Iskolába visszakérülve nehezebb esik a tartós figyelem, nem tud lépést tartani a többiekkel. Ez a lemaradás eredményesen pótolható, megszüntethető a többségi pedagógiai eszközeivel (korrepetálás, differenciálás). Ehhez azonban szükséges, hogy a gyermek idejében segítséget és megértést kapjon.

Előfordulhat érzelmi okokra visszavezethető teljesítménycsökkenés pl.: a szülők válása, valamelyik szülő halála. Ilyenkor a pedagógusnak nagyobb tapintattal, fokozottabb figyelemmel kell segítenie a gyermeket. Ha a gyermek nem kapja meg ezt a segítséget, tartóssá válhat a gyenge tanulmányi eredmény.

A tanulási nehézséggel küzdő tanulók megsegítésében a többségi pedagógus mellett a fejlesztőpedagógus szerepe kiemelkedő. Ezekkel a gyerekekkel való foglalkozás az ő kompetenciájába tartozik. Többségi pedagógiai eszközökkel kezelhető, nincs szüksége fejlesztésre, hanem korrepetálásra, differenciált segítségadásra.

Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai

A tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai nem térnek el a NAT-ban rögzítettektől. A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók illetve a BTM-es tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges.

Kiemelt fejlesztési feladatok

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók, illetve a BTM-es tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) módosulhat.

A helyi tantervben az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők, a tanítási-tanulási folyamat azonban zömében speciális pedagógiai módszerrel és eszközzel irányított.

- A beszédészlelés és beszédmegértés, a verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, az olvasásértés fejlesztése a *magyar nyelv és irodalom* műveltségi terület fejlesztési feladatai között kap kiemelt szerepet.

- Az *élő idegen nyelv tanításánál* a nyelvoktatás auditív módszereinek előtérbe helyezése javasolt.

- A *művészetek* műveltségi területen belül a komplex művészeti terápia, a drámapedagógia, az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztésének kiemelt szerepe van.

- A *testnevelés és sport* műveltségi terület fejlesztési feladatainak megvalósítása során szenzoros integrációs programok és terápiák beállítása, valamint logopédiai ritmika alkalmazása is javasolt.

- A *matematika* területén a kompenzációs lehetőségek, speciális módszerek alkalmazása segíti az eredményes fejlesztést.

Azoknál a tanulóknál, akiknél a sajátos nevelési igény oka a hiperaktivitás, a figyelemzavar, indokolt a korszerű, rugalmas szervezeti keretek és módszerek előtérbe helyezése a helyi tanterv készítésénél.

Elvárások

A pedagógussal szembeni elvárások:

Tudjon differenciáltan oktatni. Semmiféle hátrányos megkülönböztetés, degradáció nem érheti részéről a tanulót. Étékelésnél vegye figyelembe a tanuló eltérő képességeit. Erősítse a tanuló kiemelkedési lehetőségeit ott, ahol nem érvényesül a hátrány. A teljesítmény mérésénél önmagához képest is nézze a fejlődést; nevelje az osztályközösséget a különböző képességzavarok tolerálására.

Az osztályfőnökkel szembeni elvárások:

A szülővel szemben kiemelten figyelmesen és tapintatosan fogalmazzon. A tanuló problémáit értesse meg a szaktanárokkal. Szükség esetén forduljon szakemberhez a gyermek ügyében. Kísérje figyelemmel a tanuló szakellátásának folyamatát, eredményességét; Gondoskodjon a tanuló pályaválasztásáról. Szükség esetén a tanuló magatartásáról, teljesítményéről adjon írásban véleményt.

Amennyiben SNI – s problémára a beiratkozásnál nem derül fény, úgy az osztálytanító, szaktanár kötelessége, hogy a probléma észlelésekor a megfelelő intézkedést tegye:

Konzultáljon nevelőtársaival az adott eset kapcsán, valóban a jelzett probléma áll-e fenn. Beszélje meg az észlelt problémát tapintatosan a szülővel, gyermekvédelmi felelőssel. Kérje a tanuló nevelési tanácsadói vizsgálatát, véleményezése legyen korrekt, szakmailag megalapozott, küllemében igényes. Kísérje figyelemmel a gyermek sorsát, ha szükséges erősítse meg a szülőt a további vizsgálatokat illetően, legyen támasza a nehéz döntések meghozatalában. Tájékoztassa az iskolavezetést a vizsgálatokról, kérjen intézkedést, ha szükséges. Munkáját szakmai hozzáértéssel, empátikusan, segítőkész módon, tapintatosan végezze.

4. KOMPLEX ALAPPROGRAM

A Komplex Alapprogram felmenő rendszerben az 1. és 5. osztálytól kerül bevezetésre a 2024/2025ös tanévben.

I. ALAPELVEK, CÉLOK, FELADATOK

1. Célok:

- A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenciós célú beavatkozásainak megalapozása.
- A lemorzsolódás megelőzése, a tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve járuljon hozzá a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.
- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőkészség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés

Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), aminek segítségével képessé válnak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egyszóval: az eredményes tanulásra.

2. Alapelvek:

A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybevágó alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

A program legfontosabb alapelvei:

1) adaptivitás; 2) komplexitás; 3) közösségiség; 4) tanulástámogatás; 5) méltányosság

3. Komplex Alapprogram

- Egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;
- Alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, státuszát megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;
- Különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

A Komplex Alapprogram jelszava: **Tanulni élmény!**, amely magával hozza az élményalapú tanulást. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív

élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórugója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

II. FELADATOK, ELJÁRÁSOK, ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK

1. Fejlesztési feladatok:

Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket).

- A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak.
- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálja.
- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájuk kialakításában és megvalósításában.
- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár–diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.
- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építjük pozitív énképét, erősítjük belső kontrolllos beállítódását, fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!
- Tudatosan neveljük „én”-erős, jó komfortérzésű fiatalokat!
- A szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.
- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése.

2. Kiemelt fejlesztési feladataink:

- énkép, önismeret,
- hon- és népismeret,
- európai azonosságtudat,
- egyetemes kultúra,
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés,
- gazdasági nevelés,

- környezettudatosság, fenntarthatóság,
- művészeti nevelés,
- művészeti eszközökkel történő nevelés,
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészség,
- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe,
- testmozgás fejlesztése az oktatás minden színterén.

3. További feladatok:

A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulószervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a **tevékenység-központú tanítási gyakorlatot** honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére.
- Növeljük a **tanulók aktív részvételét** igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).
- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel a tanuló egyéni igényeihez igazítjuk a tanulást.
- Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket.
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- Az alprogramokkal, illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- Emberléptékű következetes követelés.

- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.
- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit, és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

4. A Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:

A program szakmai anyagai:

- Nevelési-oktatási program – KAK
- Tanítási stratégia – DFHT
- Alprogrami koncepciók (5 db)
- Alprogrami eszköztár és feladatbank (5 db)
- Tanítói-tanári kézikönyvek (10 + 16 db)
- Óraillusztrációk, példák
- Foglalkozástervek
- Tankockák

5. További tanulást segítő eszközök:

- Az intelligencia- és kreatívfejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiségépítés teljes eszközrendszere.
- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási-tanítási folyamatokat.
- A pozitív motiváció eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.
- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

6. Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek:

6.1. A tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:

- a rend és fegyelem fenntartása
- tanuló szabadságának biztosítása
- tanulói viselkedés szabályozása
- pozitív tanulási légkör biztosítása
- csoportfolyamatok elősegítése

6.2. Alkalmazott módszerek:

6.2.1. A tanítás-tanulási folyamatban a **DFHT tanítási-tanulási stratégiát** alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

A kötelező tanítási órák 20%-ában a DFHT-t (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportban) szükséges alkalmazni.

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT koncepciója, módszerei:

Egyénre szabott differenciálás

- egyedül végzett munka
- rétegmunka
- teljesen egyénre szabott munka
- részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka

- páros munka
- tanuló párok munkája

Csoportban végzett munka

- kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- KIP

Ezen kívül a tanórák 80%-ában a pedagógus választ módszereket.

6.2.2. Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok

6.2.3. Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projektmódszer
- szituációs játékok

III. A KOMPLEX ALAPPROGRAM SAJÁTOSSÁGAI:

1. A Komplex Alapprogram alprogramjai:

Az „Élménysuliban” minden alprogram megjelenik, hetenként javasoltan minimum egy órában. Az alprogramok aránya az iskola profiljához igazítható (pl. művészeti iskolák, sportiskolák stb.)

1. A Testmozgásalapú alprogram (TA)

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni sajátélményszerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

- testnevelés óra,
- mozgásos tanulás osztálytermi környezetben,
- szabadidős mozgástevékenységek.

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló **minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel** vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.

Az **aktív, kreatív, felelősségteljes** magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.

Cél még az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.

Az alprogram tartalma:

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató **módszerek és kereszttantervi** tartalmak implementációjának támogatása **testnevelés órai környezetben**, a differenciálásra építve.

Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő **integrálása osztálytermi környezetben.**

Önkéntességre és befogadásra épülő **informális és nonformális tanulás testmozgásalapú támogatása iskolai környezetben.**

2. Az Életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az **Életgyakorlat-alapú alprogram** egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és **természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának** tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat-alapú koncepció figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Minden egységen belül **alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl.**

Az alprogram célja, hogy az **életben hasznosítható** ismereteket, tapasztalatokat szerezzon a gyermek, amely sikeres **életvezetési kompetenciákkal** vérteti fel.

Cél továbbá, hogy **megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.**

Célunk még az **életformák** sokszínűségének tisztelete, a **családi közösségek** megbecsülése, az **egészséges énkép** kialakítása.

A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az **életgyakorlat témái komplexek** és minden szinten – a rendszerszemléletnek megfelelően – kidolgozásra kerülnek.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés,
- környezettudatosság (fenntarthatóság),
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek),
- életút-támogató pályaaorientáció,
- család, párválasztás,
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés).

3. A Művészetalapú alprogram (MA)

- Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.
- A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.

Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- Személyiség és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén.
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása.
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között.
- Tanulásfejlesztés a művészetek révén.
- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevőközpontú gyakorlatokon keresztül.
- Pályaaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályaaorientáció művészetek révén.

- A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló egyéni **sajátságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására**, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma:

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.

Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészetalapú támogatása iskolai környezetben.

4. A Logikaalapú alprogram (LA)

A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan logikai alapú játékokkal (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket fel tudnak használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz.

Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.

Az alprogram célja a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékoságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető.

Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma:

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.

- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében
- Játékalapú megközelítések
- Térszemlélet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- Dienes-játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
- Sakkjáték alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések
- Kártyajátékok – Lapot kérünk!, Logiccards, Set stb.
- Logikai játékok, logisztika
- Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
- Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

5. A Digitális alapú alprogram (DA)

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit keresztntantervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.

Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet

kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az **alprogram célja**, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IKT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár”-habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása során a technológia segítségét is igénybe veszik.

Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulásmódszertani repertoárjukat, pályaaorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma:

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:

- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás
- IKT-alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése

2. Komplex óra

Komplex órák bevezetése – a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórák kereszttantervi kapcsolatait fedi le, (a tananyag kereszttantervi részei) az adott tantárgy éves óraszámának kb. 10-30%-át jelenti. A közismereti tantárgyak esetében a tantárgyi és kereszttantervi tartalmat (tananyagot) az alprogrami tartalmakkal kapcsolja össze, a DFHT óraszervezési eljárásaival megvalósítva a tanórát. Ezen órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek (a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőkészség, a problémamegoldó gondolkodás, a kockázatelemzés, a döntéshozatal és az érzelmek kezelése) fejlesztése is megjelenik.

Tartalmi fejlesztési pontok:

- legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne,
- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához,
- (törekedve arra, hogy) minden alprogram egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg (össz. komplex óraszám).

A Komplex órák felépítése

3. Ráhangolódás

A Ráhangolódás biztosítja, hogy a **tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben.** Heti 1-3 alkalommal javasolja a Komplex Alapprogram 20-25 perces foglalkozás keretén belül. A **tanulási környezetet** célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikációt.

A **foglalkozás felépítése** ajánlottan a következő:

- Üdvözlés

- Beszélgetés
- Közös tevékenység/játék
- Zárás

A Ráhangolódás megvalósítását a nap elején javasoljuk, javasolt időtartama 25-45 perc, helye a nap kezdésekor, vagy osztályfőnöki óra keretében, vagy a délutáni foglalkozások elején. Témái megválasztásában segít a Tanítói kézikönyv.

4. „Te órád”

„Te órád” – a **diák érdeklődéséhez**, igényéhez, saját választásához igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Lehet az **intézmény életében már meglévő**, jól működő, már hagyományokkal rendelkező foglalkozások, szakkörök, tehetséggondozó programok stb. továbbvitele, megtartása, de a foglalkozások középpontjába helyezve a tanulók szociális-emocionális fejlesztését. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

5. Házi feladat

Házi feladat: sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulóknak. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain: legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy ne legyen szükség otthoni tanulásra!

6. Értékelés

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik.

Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli Ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT-módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alapprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

1. a helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelés,
2. a minősítő (szummatív) értékelés,
3. a fejlesztő (formatív) értékelés.

Fontos szerepe van a **helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek**. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire további munkáját építheti. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak **a tanév elején** javasoljuk, ajánlott **a tanév közben** is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A **tanév végi** diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A **minősítő (szummatív) értékelés** egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A **Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek**. Ennek célja **nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása**. A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segített a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a **gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe**. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része

- az önértékelés,
- a társak értékelése.

Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges!

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

IV. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAINAK ÁTTEKINTÉSE, ILLESZTÉSE A KOMPLEX ALAPPROGRAMHOZ

A pedagógusok feladata kiegészül a **DFHT-órák** megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.

A választott **alprogramokhoz** kapcsolódó **foglalkozások** megszervezése, megtartása, foglalkozásillusztrációk készítése.

Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozásillusztrációk, **tapasztalatok megosztása** a kollégákkal.

Programhoz kapcsolódó további **oktatási segédanyagok**, szemléltető- és mérőeszközök **kidolgozása, közreadása.**

Belső továbbképzések, előadások, bemutatóórák szervezése, megtartása.

V. A SZÜLŐK ÉS A TANULÓK TÁJÉKOZTATÁSA

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról, az iskola életéről az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják szóban és írásbeli tájékoztató füzet segítségével.

VI. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ MUNKA IDŐKERETE

1. A Komplex Alapprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól. Az iskolában folyó munka továbbra is két markánsan elkülönülő egységre oszlik:

A kötelező és szabadon tervezhető időkeret:

- a Komplex Alapprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát, korábbi gyakorlaton alapuló pedagógiai-módszertani kultúráját tekintve **kb. 80%-ban** nem szabályozza.
- A tanítási órák **20%-ában** azonban javasolt a Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a **DFHT tanítási-tanulási stratégiának** az alkalmazása (differenciált

egyéni munka, rétegmunka, pármunka, kooperatív módszerek, csoportmunka, drámajáték és projektmunka).

- A DFHT esetében a 20% fele a DFHT-KIP (10%), a másik fele (10%) az egyéb tanulószervezési eljárások.
- 10-30%-ban pedig a **Komplex órák** keretében a kereszttantervi tantervek feldolgozása történik.

A Komplex Alapprogram által **innovált alprogrami foglalkozások** és a „Te órád” többnyire a délutáni időszávban valósulnak meg.

A Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiához kapcsolódó elemei

2. Időkeretek:

Az egyes évfolyamok kötelező óraszámai alapján számított, a **DFHT-módszertant alkalmazó órák arányait** alsó tagozaton és felső tagozaton az alábbi táblázatok mutatják be.

3. Tantárgyfelosztás és a KAP által kínált módszertani elemek összehangolása

A tanuló heti kötelező tanóráinak számát, beleértve a választható tanóráinak számát az Nkt. és a NAT 2020 határozza meg.

A tantárgyfelosztás a törvény által meghatározott feltételeknek megfelelő, de az intézmény sajátos helyzetét figyelembe vevő alapidokumentum. Alapjául az intézményre érvényes törvény által előírt, a közismereti tantárgyakra vonatkozó heti óraszám szolgál.

Az általános iskolában a nevelés-oktatást a **délelőtti** és **délutáni** tanítási időszakban olyan módon kell megszervezni, hogy a foglalkozások ajánlottan tizenhat óráig tartsanak, továbbá

tizenhét óráig – vagy addig, amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben – gondoskodni kell a tanulók felügyeletéről. Tehát e törvény rendelkezéseinek megfelelően egész napos iskolaként is működhet.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Pedagógiai Program elfogadása és jóváhagyása

A pedagógiai programot a diákönkormányzat 2023. év augusztus hó 30. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Kelt: Tiszalök, 2024. augusztus 30.

---

diákönkormányzat vezető

A pedagógiai programot a szülői munkaközösség 2023. év augusztus hó 30. napján tartott ülésén megismerte és elfogadásra javasolta.

Kelt: Tiszalök, 2024. augusztus 30.

---

szülői munkaközösség elnöke

A pedagógiai programot a nevelőtestület 2023. év augusztus hó 30. napján tartott ülésén elfogadta és jóváhagyásra javasolta.

Kelt: Tiszalök, 2024. augusztus 30.

---

igazgató

A Tiszalöki Kossuth Lajos Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola pedagógiai programját a Nyíregyházi Tankerületi Központ

_____ év _____ hó _____ napján jóváhagyta.

Kelt: Nyíregyháza, 2024. év _____ hó _____ nap.

---

tankerületi igazgató